Kronika městské části Praha 5

Zápisy za rok 2013

Mgr. Pavel Fabini

I. Společnost, politické dění a hospodaření radnice

V první kapitole kroniky za rok 2013 se zaměříme na významné politické události uplynulého roku, které buď přímo souvisely s komunálním politickým životem, nebo se významně podílely na politické rovině života místních obyvatel. Představíme si zde některé důležité okamžiky dotýkající se hospodaření MČ Praha 5, mediální kauzy, které místní politikou otřásly, ale i další zajímavosti z fungování radnice a občanské společnosti.

Volba prezidenta ČR a její průběh na Praze 5

Do nového roku 2013 vstupovali občané Prahy 5 ve výsostně politické atmosféře, kterou měla na svědomí vůbec první přímá volba prezidenta v historii českého státu. Přímou formu výběru hlavy ČR schválil senát v únoru 2012 a první kolo voleb se konalo 11. a 12. ledna následujícího roku. Přihlásilo se celkem 20 uchazečů, nicméně někteří ještě před volbou své kandidatury stáhli a ministerstvo vnitra u 11 uchazečů registraci zamítlo pro údajné nesplnění některých závazných podmínek. Pouze Janě Bobošíkové se prostřednictvím stížnosti podané u Nejvyššího správního soudu podařilo rozhodnutí ministerstva zvrátit a k volbě bylo poté připuštěno 9 kandidátů.

Starosta MČ Praha 5 Ing. Miroslav Zelený při první přímé volbě prezidenta ČR

Agenturní předvolební průzkumy dlouhodobě favorizovaly Jana Fischera, jehož kolem přelomu prosince a ledna v průzkumech předstihl Miloš Zeman. V 1. kole hlasování nezískal

žádný z kandidátů absolutní většinu platných hlasů. Do druhého kola postoupil s nejvyšším počtem hlasů Miloš Zeman a oproti průzkumům překvapivě Karel Schwarzenberg. Ve 2. kole pak zvítězil, tentokrát v souladu s předvolebními průzkumy, Miloš Zeman, a byl tedy zvolen prezidentem České republiky na funkční období do roku 2018. Celorepubliková volební účast v prvním kole činila 61,31%, ve druhém 59,1%.

Na Praze 5 předvolební kampaň nijak zásadně nerezonovala a omezila se v podstatě na pozitivní, ale i negativní billboardovou formu, z nichž asi nejagresivněji působily billboardy proti někdejšímu ministerskému předsedovi Janu Fischerovi, shodou okolností obyvateli MČ Praha 5. V celkem 81 volebních okrscích na Praze 5 se k první volbě dostavilo přes 64 % voličů, tedy mírně nad celorepublikovým průměrem, a své hlasy rozdělili mezi kandidáty následujícím způsobem:

Kandidát	Strana	Počet hlasů	%
Schwarzenberg Karel	TOP 09	18 409	48,49
Zeman Miloš	SPOZ	5 496	14,47
Dienstbier Jiří	ČSSD	3 927	10,34
Fischer Jan	BEZPP	3 590	9,45
Franz Vladimír	BEZPP	2 551	6,72
Fischerová Taťana	KH	1 336	3,51
Roithová Zuzana	KDU-ČSL	1 277	3,36
Sobotka Přemysl	ODS	956	2,51
Bobošíková Jana	SBB	417	1,09

Ve druhém kole pak přišlo 63% voličů, tedy o procento méně, než v kole prvním. Ze všech 81 okresů zaznamenala nejvyšší volební účast 79% komise č. 344 (Peroutkova), zatímco nejmenší zájem projevili voliči u komise č. 318 (Grafická), kde se k urně dostavilo pouhých 38% oprávněných občanů. Jednoznačným vítězem ve všech volebních místnostech na Praze 5 se stal kandidát Karel Schwarzenberg s celkem více než 70% (26.710 hlasů), Miloš Zeman získal 10.936 hlasů. Nejvíce hlasů (80%) získal K. Schwarzenberg v Jinonicích (U Tyršovy školy) a v komisi č. 315 v Duškově ulici, nejméně naopak (55%) na Chaplinově náměstí na Barrandově.

Na stránkách radničního měsíčníku hodnotila většina představitelů místních zastupitelských klubů zavedení přímé volby kladně. Některé ale zklamal např. způsob vedení volební kampaně: „Ze všech stran se ke mně valil jen virtuální obraz každého z kandidátů velmi dobře

vytvářený nejlepšími mediálními profesionály. Zjistit cokoliv jiného mimo prezentovanou virtuální realitu bylo prakticky nemožné," uvedl RNDr. Milan Macek, CSc. Marek Kukrle zase připomněl silnou rozpolcenost společnosti, způsobenou i „vinou silné mediálně kampaně."

Billboardy proti kandidátu Janu Fischerovi bylo možné spatřit i na území Prahy 5

Naopak pochvalu si zasloužila připravenost a profesionalita Úřadu MČ Praha 5, projevená při organizaci voleb, kterou ve svém sloupku vyzdvihl JUDr. Petr Lachnit. V některých komentářích ovšem vedle prezidentských voleb došlo také k reflexi politické situace na místní rovině. Mgr. Martina Atlasová z TOP 09 poukázala na skutečnost, že prezidentem byl zvolen kandidát politické strany a při té příležitosti upozornila na četnou migraci mezi zastupiteli MČ Praha 5: „Vážím si nezávislých, kteří kandidují jako nezávislí. Nerozumím však těm, kteří jsou zvolení jako „závislí" a poté se z nich stanou „nezávislí." „Nezávislí" na čem? Na straně, za niž byli zvoleni? Na hodnotách, s nimiž šli do voleb?" Tento komentář souvisel s nedávnou proměnou, kterou si prošlo zastupitelstvo a vedení MČ Praha 5.

Aktualizace programového prohlášení Rady MČ Praha 5

Jestliže se podzim roku 2012 vyznačoval silnými politickými otřesy, které zasáhly radnici MČ Praha 5 po odvolání místního starosty MUDr. Radka Klímy, a následně vyvrcholily rozpadem dosavadní vládnoucí koalice poté, co její řady opustila část členů z místních zastupitelských klubů TOP 09 a Strany zelených, pak pro rok 2013 můžeme konstatovat relativní stabilizaci poměrů. Politická transformace, kterou v prosinci odstartovala volba nového starosty v osobě

Ing. Miroslava Zeleného, se přiblížila vyšší transparentnosti počátkem února 2013, kdy došlo ke zveřejnění aktualizovaného programového prohlášení Rady MČ Praha 5.

Zmíněný dokument, předložený zastupitelstvu městské části dne 7. února, deklaroval snahu vedení radnice „znovu prosadit dobré jméno a prestiž městské části Praha 5 a činit tak v souladu s požadavky všech jejích obyvatel.“ Zároveň v něm byly publikovány prioritní cíle nového vedení, které si předsevzalo splnit do konce volebního období, tedy přibližně do druhé poloviny roku 2014. Vedle vytvoření stovek nových míst pro děti v mateřských školách zde nalezneme např. projekt na vytvoření ambulance v centrální části Smíchova, revitalizaci veřejných prostranství na panelovém sídlišti Barrandov, podporu vytvoření ubytovacích prostor pro seniory apod.

Ustavení klubu Uzdravme naši politiku

Druhý krok k vyjasnění politických poměrů na radnici představovalo založení klubu s netradičním názvem „Uzdravme naši politiku“ (UNP), který společně s ČSSD a VV vytvořil jádro staronové koalice na radnici MČ Praha 5. Nový klub se konstituoval na přelomu března a dubna 2013 zprvu v počtu 16 (posléze 18) zastupitelů na čele s Jaroslavem Nedvědem (dříve ČSSD), jakkoli ústřední postavu představoval starosta Ing. Miroslav Zelený (dříve TOP 09).

Do klubu vstoupili postupně někdejší zastupitelé z místních stranických klubů TOP 09, dále ČSSD, VV nebo někteří nezávislí (dříve ODS).[1] Jako motivace pro založení klubu UNP byla veřejnosti prezentována „absolutní nespokojenost se současným stavem politických stran, politikařením a neschopnost bývalého i stávajícího vedení hl. m. Prahy řešit problémy běžných občanů.“ Konkrétně předák UNP Zelený kritizoval zhoršení dopravní obslužnosti na území MČ Praha 5 a aktuální stav veřejných komunikací, ale mj. zmínil také kauzu týkající se kontroverzního projektu pražské Opencard, kterou označil za exemplární důsledek nefunkčnosti dosavadních vedoucích politických stran a vyzval představitele komunální politiky ke vstupu do širšího politického hnutí UNP. Obsazení rady po zmíněné politické restrukturalizaci zastupitelstva ale zůstalo beze změny.

Reakce ostatních politických subjektů na úrovni MČ Praha 5 se nesla povětšinou v negativním duchu. Např. člen místní základní organizace Strany zelených označil vybraný název klubu za „cynismus“ a chápal jej jako „výsměch obyvatelům Prahy 5.“ Samotný klub pak

[1] Kromě zmíněných Jaroslava Nedvěda (dříve ČSSD) a Miroslava Zeleného (dříve TOP09) se k dalším členům zastupitelského klubu UNP počítali JUDr. Tomáš Homola, Marek Kukrle, Ing. Michal Pavel (všichni dříve VV), Jana Mrázková, Bc. Miloslav Mrštík, Miroslav Kazda, Michal Šesták (dříve ČSSD), Mgr. Radka Havlinová, Mgr. Jan Hlaváček, Ing. Herbert Heissler (dříve ODS), Mgr. Diana Bubníková, Mgr. Patrik Havlíček, Ing. Richard Kopáček, JUDr. Naděžda Kratochvílová, Karel Novotný, Ing. Jiří Vitha.

dehonestoval coby „účelový slepenec levice a pravice.“ To nakonec do jisté míry potvrdil sám starosta, který ale nabídl odlišnou perspektivu s tím, že „v politice ve finále nezáleží na tom, zda je dělaná zleva, či zprava, ale zda je dělaná dobře, ve prospěch lidí.“ O tom, jestli se politika v páté městské části provádí ve prospěch místních obyvatel, mohly jednotlivé kluby rozvinout diskuzi už při schvalování rozpočtu pro rok 2013.

Rozpočet pro rok 2013

Schválením rozpočtu pro rok 2013 se Zastupitelstvo MČ Praha 5 zabývalo na svém 22. zasedání 7. února 2013 a nakonec byl přijat většinou hlasů s předpokládanou příjmovou stránkou ve výši 581,5 milionu Kč a s výdaji dosahujícími sumy 712 mil. Kč, čímž došlo k navýšení výdajové cifry oproti minulému roku v řádech desítek milionů.

Na plánovaném 130 mil. schodku se měl podepsat jednak pokles transferů z rozpočtu státu a z hl. m. Prahy, ale také snížení plánovaných příjmů vlivem legislativních změn, podle kterých například poplatky a odvody z herního průmyslu a loterií už nesměly být v rozpočtu zahrnuty. I z těchto příčin se mělo k uhrazení výdajů využít celkem 70 mil. Kč z fondu Rezerv a rozvoje MČ Praha 5. Podle starosty Miroslava Zeleného bylo možné schválený rozpočet označit za „rozvojový z hlediska budoucnosti MČ Prahy 5, „protože se podařilo „zdvojnásobit objem investic z loňských 78,5 mil. Kč na letošních 161,1 mil. Kč.“ Z nich měl na jednotlivé oblasti připadnout následující podíl:

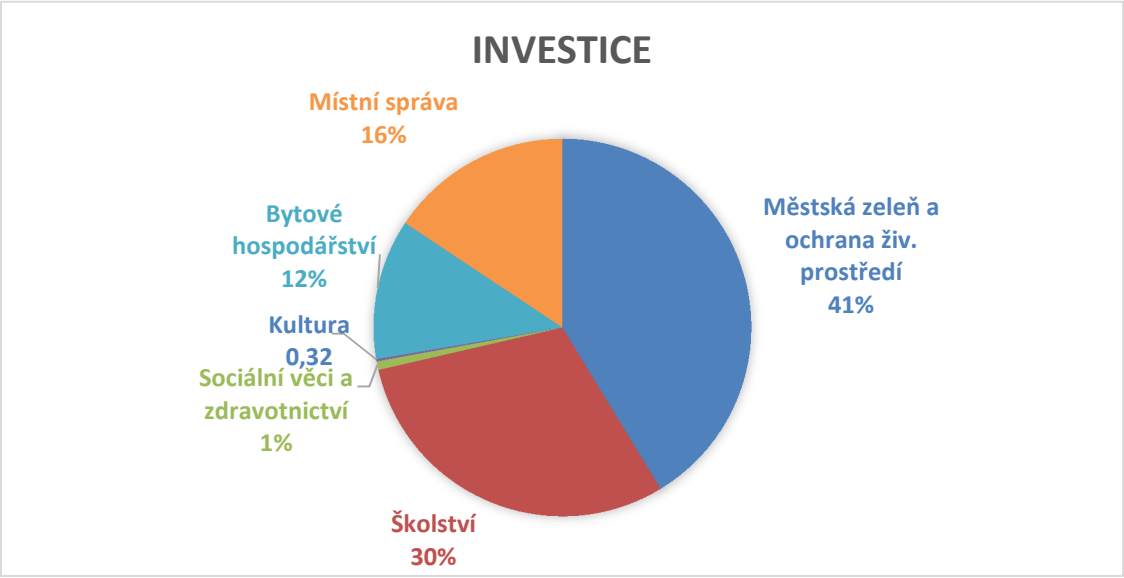

Z celkové výdajové sumy 32 mil. Kč dislokovaných v kapitole Kultura se mělo konkrétně např. 1,5 mil. Kč použít jako příspěvek na činnost Švandova divadla, další peníze pak na provoz knihovny v Ostrovského ulici, ale podpořeno mělo být i pořádání tradičních kulturních akcí jako soutěž mladých interpretů Talent Prahy 5, koncert u příležitostí výročí Josefíny Duškové, nebo Dny evropského dědictví. Na granty a zájmovou činnost pak bylo vyčleněno okolo 750 tisíc Kč.

Velká část prostředků byla jako každý rok vyčleněna na školství, ve kterém MČ Praha 5 figuruje jako zřizovatel pro několik místních základních a mateřských škol. V plánu bylo vybavení nedávno postavené sportovní haly na squash v areálu FZŠ V Remízku, nebo zateplení fasády, terasy a výměna oken v MŠ Podbělohorská. Část prostředků se měla použít na rekonstrukci objektu bývalé základní školy na Žvahově, nebo na jiné opravy a rozvoj škol zřizovaných městskou částí (včetně dokončení v loňském roce plánované opravy dlažby v FZŠ Drtinova), a to v celkové výši 22,5 mil. Kč.

Další prostředky měly jít i do ochrany životního prostředí a městské zeleně. Nemalé náklady pak souvisely také s plánovanou revitalizací pěších zón na sídlišti Barrandov, která se měla uskutečnit od Tilleho náměstí po ulici Štěpařská a dále až k Trnkovu náměstí.

Jiné z výdajů pak měly směřovat např. do zřízení a provozování lékařské služby první pomocí, která měla nalézt uplatnění v centrální části Smíchova, nebo do projektu vybudování malometrážních bytů a zřízení penzionu pro seniory.

Představitel vládnoucí koalice Mgr. Patrik Havlíček ocenil strukturu rozpočtu a velké plus spatřoval např. i v nalezení prostředků „na grantovou podporu v mnoha oblastech, včetně podpory podnikatelů, sociálních služeb a volnočasových aktivit.“ Jakým způsobem hospodaření MČ Praha 5 v roce 2013 dopadlo, se ale definitivně ukáže až v roce 2014 po schválení závěrečného účtu.

Oproti tomu tvrdou kritiku sklidil schválený rozpočet od zastupitelského klubu TOP 09, který ústy Marie Kolovratové poukázal na trvalé snižování příjmů a neadekvátní reakci na tuto skutečnost ve výdajové stránce. Mimo jiné varovala, že příjmy z privatizace budou klesat a „již nyní rozpočet vykazuje skrytý deficit, který bude třeba časem krýt z rezerv a postupně může dojít ke zvyšování schodků, jejichž financování by si městská část nemohla dovolit.“ Konkrétně pak napadla stále rostoucí položky na úklid, údržbu veřejné zeleně a na informační technologie, „které navíc vykazují dost netransparentnosti.“ Také zastupitelé ODS nebyli spokojeni a zastupitel z klubu Strany zelených (SZ) RNDr. Jan Martinec, CSc. zmínil jako vrchol zbytečného plýtvání např. navýšení paušálu na pohonné hmoty pro předsedy komisí a uvedl, že „chybí jasná představa, co se bude dít, až nemovitosti radnici dojdou.“ Chování vedení, pokud jde o roz-

počet, se dočkalo nesouhlasu i od RNDr. Milan Macek, CSc. z KSČM, který praktikovaný systém „po nás potopa“ odmítl podporovat. Ve svém příspěvku se dotknul i obzvlášť ožehavého tématu, které se záhy proměnilo v další z významných kauz MČ Praha 5, sledovanou posléze celostátními médii.

Údajné neoprávněné čerpání náhrad některými zastupiteli MČ Praha 5

RNDr. Milan Macek, CSc. poukázal na snížení příspěvků na granty ve chvíli, kdy se zároveň počítá se 4,5 mil. Kč na „náhrady ušlého výdělku ať už skutečně nebo fiktivně podnikajícím zastupitelům, aniž by museli ztrátu při podnikání jakkoli prokazovat.“ Otázka náhrad se totiž dosud více či méně přecházela mlčením, alespoň do chvíle, než se v dubnu 2013 toto tabuizované téma dostalo do hlavního vysílacího času prostřednictvím pořadu Reportéři ČT. Čtveřice zastupitelů MČ Praha 5 zde byla nařčena z podvodu, kterého se měli dopustit tím, že si i přes trvající zaměstnanecký poměr nárokovali a odebírali náhrady, vyplácené z místního rozpočtu. Ty ale měly sloužit právě jen jako ušlý zisk pro osoby činné v podnikání.

Rozhořčení veřejnosti nad touto skutečností a nad situací v MČ Praha 5 ještě umocnilo zjištění, že zde takto vyplácené peníze dosahovaly nesrovnatelně vyššího objemu, než tomu bylo v ostatních městských částech hl. m. Prahy. Ten se v páté části dlouhodobě pohyboval okolo 5 milionů Kč, které si mezi sebe rozdělovalo jen okolo 15 osob, zatímco např. na Praze 1 se vyplácely celkové náhrady jen v sumě 92 tisíc Kč ročně všem zúčastněným.

Zastupitelka Petra Šáchova po kauze o neoprávněných náhradách složila mandát

Konkrétně se kauza týkala zastupitelky MČ Praha 5 Jany Mrázkové, která byla zaměstnána na koleji Kajetánka a která se k věci vyjádřila tak, že radnice o jejím pracovním poměru byla celou dobu informována a necítí tedy žádné pochybení. Další „hříšnicí“ se měla stát Petra Šáchová, zaměstnaná u Církve československé husitské, která se hájila slovy: „Všichni věděli, že jsem farářka, všichni mně říkali, že to je tak v pořádku. Věřte, že kdybych věděla, že to není v pořádku, tak samozřejmě si nevezmu ani korunu.“ Další dva zastupitelé zmínění v reportáži byli zaměstnanec Akademie věd RNDr. Jan Martinec, Csc. a Ing. Herbert Heissler, vedoucí katedry na Vysoké škole finanční a správní. Právě Heissler si měl na náhradách přijít na 300 tisíc Kč během jediného roku. Ten se zpočátku odmítl ke kauze vyjádřit, ale nakonec se přeci ohradil se slovy: „Já se domnívám, že jsem žádnou chybu neudělal. Pokud mě volili voliči, kteří si myslí, že se místo zastupitele vykonává zadarmo, tak se omlouvám, ale já opravdu nežiju v komunismu (…).“ Svou osobu hájil veřejně také Jan Martinec, jenž uvedl, že za celou dobu svého působení (okolo 6,5 let) takto obdržel jen asi 85 tisíc Kč, v průměru tedy přibližně 13 tisíc ročně. Navíc vše řádně doložil a ve svém vyjádření uvedl následující:

„Co se týče způsobu čerpání náhrad, bylo mi bývalým vedením radnice sděleno, že vše je dle pravidel. Nikdy mě též nikdo z radnice neupozornil na možné porušení zákona, ačkoliv o mě bylo všeobecně známo, že jsem zaměstnán. Je nicméně možné, že k pochybení došlo. V současné době dle mých informací radnice v této záležitosti odeslala dotaz na ministerstvo vnitra a zadala právní rozbor celé věci advokátní kanceláři. Prohlašuji, že jsem rozhodně nikoho neuvedl úmyslně v omyl a že jsem nejednal s úmyslem obohatit se nezákonným způsobem. Cítím, že mne reportáž, tak jak byla odvysílána, poškodila.“

Krátce po odvysílání pořadu Reportéři ČT se na čtveřici zastupitelů snesla vlna kritiky a např. občanské sdružení Občané pro Prahu 5 veřejně vyzvalo všechny zmíněné k abdikaci, přičemž Petra Šáchová se záhy (ještě před vydáním výzvy k odstoupení) svého mandátu skutečně vzdala. Na základě některých indicií je přitom pravděpodobné, že celá záležitost nakonec skončí u soudu.

Vedení radnice Prahy 5 se otázkou náhrad zabývalo a v srpnu 2013 vydalo prohlášení, že se připravuje návrh zastupitelstvu, který by „výrazně snížil“ výši náhrad tzv. neuvolněným zastupitelům (těm, kteří nejsou s radnicí svázáni pracovním poměrem), kteří vykonávají veřejné funkce. Snížení se mělo stát z tehdy platných 450 Kč/hod. na hodnotu 325 Kč/hod. S touto změnou měla být spojena také přísnější kontrola vykazovaných hodin a sám starosta Zelený k celé věci uvedl, že „někteří zastupitelé zasedají v mnoha komisích a obětují mnoho svého času práci pro radnici. Nicméně funkce člena zastupitelstva a účast v komisích je funkcí v zá-

sadě čestnou a odpracované hodiny se neproplácí. Náhrady pouze suplují ušlý výdělek. „Důvodem návrhu na snížení náhrad se měla podle starosty stát rozpočtová úspora. Zastupitelé následně návrh vedení na svém 27. zasedání dne 12. září 2013 přijali.

Bytová politika

Důležitou příjmovou oblastí MČ Praha 5 zůstávaly v roce 2013, i přes pokračující privatizaci městských bytů, nájmy z bytového fondu. Vzhledem k inflačním vlivům se otázkou případného zvýšení nájmů zabývala Rada MČ Praha 5 na svém zasedání dne 19. února, přičemž došlo k rozhodnutí o nezvýšení nájemného v bytech městské části o průměrnou ročnímu míru znehodnocení měny, tedy o 3,3 %.

Jednalo se tak o další významnou aktivitu v agendě bytové politiky od prosince 2012, kdy došlo ke sjednocení sazeb nájemného v obecních bytech na úroveň 119 Kč/m^2 měsíčně, respektive na 102 Kč u bytů se sníženou kvalitou. V případě plánovaného zdražení by nájem ve standartním bytě o rozloze 70m^2 zdražilo o 275 Kč.

Doporučení ponechat nájemné ve stanové výši zaslala Radě MČ Praha 5 také bytová komise. *„Nechceme občany ještě více finančně zatížit, obzvlášť v době prudce rostoucích cen energií i potravin,“* zdůvodnil rozhodnutí radnice starosta Prahy 5 Miroslav Zelený. *„Nezvýšit nájemné o relativně vysokou inflaci nám připadá správné. Zvýšení nájemného navíc znamená i nárůst nákladů na administrativu pro městskou část,“* dodal zástupce starosty Ing. Jiří Vejmelka.

Jak už bylo zmíněno, pokračovala i privatizace a rozprodej bytů vlastněných městkou částí Praha 5. Listopadové zastupitelstvo zase schválilo návrh novelizace tzv. Zásad bytové politiky MČ Praha 5, která umožňovala účinnější poskytování slevy nájemného pro seniory a sociálně potřebné.

Personální změny na radnici

Tak jako každý rok, ani rok 2013 se na radnici MČ Prahy 5 neobešel bez personálních změn, které si přiblížíme v následujících odstavcích. O abdikaci zastupitelky Petry Šáchové v dubnu 2013 už jsme se zmínili.

Jmenování nového tajemníka Úřadu MČ Praha 5

V únoru se významné změny dočkal také Úřad MČ Praha 5, do jehož čela na pozici tajemníka byl povolán s platností od 1. února 2013 Mgr. Jiří Radil. „Pan Mgr Jiří Radil prošel veřejným výběrovým řízením, jeho výběr odsouhlasil ředitel MHMP i Rada městské části Praha 5. Jeho

jmenování tak proběhlo dle zákonného postupu. Jde o významný krok v probíhajícím procesu stabilizace radnice. Přeji panu Radilovi, aby vykonával svoji funkci dle svého nejlepšího vědomí a svědomí," doplnil ke změně na postu tajemníka starosta Zelený.

Jiří Radil se narodil v květnu 1959 a vystudoval Střední průmyslovou a železniční školu v Šumperku (obor elektrická trakce a kolejová vozidla). V období 1978 – 1991 vystřídal pozice od pomocníka strojvedoucího až po vlakvedoucího. V roce 1991 se pak stal členem ODS v kraji Olomouc, kde působil jako regionální manažer. Vysokoškolský titul získal v roce 2011 na soukromé Vysoké škole Cevro Institut Praha v oboru Politologie, se zaměřením na politickou ekonomii. Absolvoval odborné stáže například v Kanceláři prezidenta republiky nebo v Evropském parlamentu a od roku 2012 působil jako poradce primátora v Olomouci. Odtud pak přesídlil do pražské páté městské části.

V souvislosti s jeho jmenování interpeloval starostu v březnu 2013 Mgr. Roman Sedlák, který se jej tázal, zda je nový tajemník Úřadu MČ Prahy 5 stranicky bezpartijní, protože „dle názoru politické strany TOP 09, vrcholný státní úředník na naší městské části má být nezávislý, tak aby mohl plnit svou roli nadstranicky a efektivně." Starosta Zelený oponoval tím, že zákon o úřednících územních samosprávných celků nestanoví jako podmínku či před-poklad pro vznik pracovního poměru úředníka politickou nezávislost a též politická příslu-šnost není předmětem výběrového řízení do funkce tajemníka.

Změna v Radě MČ Praha 5

Ani Rada MČ Praha 5 neprošla rokem 2013 ve svém původním složení. Ke dni 31. srpna totiž na svou funkci zástupce starosty rezignoval Ing. Jiří Vejmelka, přičemž mezi důvody uvedl jednak zdravotní problémy, ale i „jiné představy o způsobu vedení radnice." Zářijové zastupitelstvo vzalo tuto skutečnost na vědomí a na svém 28. zasedání konaném 21. listopadu pak povolalo na takto uvolněnou pozici paní PhDr. Marii Ulrichovou-Hakenovou, která se stala novou zástupkyní starosty MČ Praha 5. V následujících odstavcích si přiblížíme alespoň v krátkosti životopis této významné osobnosti české kulturní a politické scény.

Paní Marie Ulrichová-Hakenová se narodila 20. září roku 1948 v Praze jako dcera velmi slavných rodičů – herečky Marie Glázrové a operního pěvce Eduarda Hakena. V době narození malé Marušky žila rodina Hakenových v Sovových mlýnech u Vltavy, odkud se ale krátce po jejím narození odstěhovali na Smíchov, kde paní Marie bydlí dodnes. Po ukončení Nerudova gymnázia se rozhodovala o další životní cestě. Rozmýšlela se mezi jazyky a psychologií, nicméně nakonec si podala přihlášku na FAMU, kde vystudovala filmovou a televizní dramaturgii.

V letech 1973 - 1983 pracovala jako redaktorka a dramaturgyně v televizním dabingu. Od roku 1983 pak byla dramaturgyní Československé televize a v roce 1990 se podílela na koprodukční spolupráci s TV France, RTV Lublaň nebo polskou televizí. Následně nastoupila na pozici vedoucí tiskového oddělení Akademie věd ČR, kde poté působila v letech 1991 - 1995. Mezi lety 1994 - 2000 byla členkou Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Od roku 2000 pracuje jako nezávislá scénáristka, dramaturgyně a novinářka.

Svou politickou dráhu zahájila Marie Ulrichová-Hakenová kandidaturou do Senátu za stranu Věci Veřejné v roce 2008. Za stejný stranický subjekt pak kandidovala i do zastupitelstva MČ Praha 5 roku 2010, kdy obdržela 4170 hlasů, tedy nejvíc ze všech kandidátů VV, jakkoli zůstala bezpartijní.

Další personální změny

Personální změny probíhaly také v organizacích navázaných na MČ Praha 5 a kontrolovaných zastupitelstvem, jako jsou Nadační fond Pragae quinta regione nebo Informační centrum Praha 5, o.p.s.

Správní rada prvně jmenovaného subjektu provedla změny v zakládací listině Nadačního fondu a to takové, že rozšířila počet členů z dosavadních tří na pět, zrušila dozorčí radu a místo ní ustavila pozici revizora s pětiletým funkčním období. Zastupitelstvo MČ Praha 5 pak na svém 24. zasedání ze dne 18. dubna 2013 zvolilo dva nové členy správní rady fondu, a to Olgu Menzelovou a Karla Novotného.

Nadační fond vznikl v roce 2011 za účelem získávání finančních prostředků od firem, podnikatelů a zámožných osob. Takto shromážděné peníze mají sloužit ke zlepšení sociální-ho, kulturního a sportovního života obyvatel páté městské části. Kromě změn stanov a volbě dvou členů správní rady došlo v roce 2013 také ke spuštění internetových stránek.

Pokud jde o Informační centrum Prahy 5, tak na zářijovém zastupitelstvu byl na místo Lukáše Herolda, který předtím odstoupil z dozorčí rady, zvolen Miroslav Kazda.

Interpelace zastupitelů

Interpelace starosty a vedení městské části patří k hlavním nástrojům kontroly výkonné moci ze strany zastupitelů a rok 2013 byl, pokud jde o tuto agendu, velmi bohatý. Nejčastěji se interpelace týkaly vnitřního chodu radnice, otázek privatizace bytového fondu, nové výstavby na území MČ Praha 5, investic radnice apod. RNDr. Milan Macek, CSc. hned třikrát interpeloval ve věci již zmíněných náhrad zastupitelů, ale také se zajímal o dění okolo Agen-tury Praha 5

a.s., která od MČ Praha 5 získala pohledávky za nezaplacené nájemné a jejíž činnost náleží k dalším kontroverzním tématům, které byly zmiňovány ve veřejnoprávních médiích.

Soustavně starostu interpeloval také RNDr. Jan Martinec, Csc., a to zejména v otázce neustálého odkládání slíbeného zveřejnění auditů, analýz a různých studií, které měly stát občany Prahy 5 téměř 14 milionů Kč. K dalším interpelantům během roku 2013 patřil například Mgr. Roman Sedlák, Růžena Peterková, Mgr. Lucie Vávrová, PhD a mnozí další. Posledně jmenovaná si například v interpelaci z dubna 2013 stěžovala na chod školské komise, a to zejména na její složení, které shledávala odborně nekompetentní. Přitom se dotkla také záležitosti stranické příslušnosti některých zastupitelů: „Předseda zmiňované komise pan Novotný má kvalifikaci jedinou – a tou je jeho členství v současné koalici. Ani se nezmiňuji o jeho politické příslušnosti, ta se mění tak často, že ji nestačím sledovat.“ Tuto členskou „nekonzistenci“ některých zastupitelů kritizoval ve své interpelaci také pan RNDr. Milan Macek, CSc. a dokonce požadoval vytvoření přehledné databáze, v níž by se zaznamenaly „poutě“ jednotlivých komunálních politiků Prahy 5 mezi stranami. I tato otázka se totiž na podzim 2013 stala velmi aktuální, neboť na konec října byly vyhlášeny volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (PSPČR).

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Řetězec příčin vedoucích k předčasným volbám do PSPČR v říjnu 2013 započal vládní krizí a demisí premiéra Petra Nečase v polovině června téhož roku. I přes dohodu tehdejší koalice (ODS, TOP 09, LIDEM) v pokračování vlády jmenoval prezident Miloš Zeman úřednickou vládu na čele s Jiřím Rusnokem. Krize ovšem pokračovala a většina poslanců nakonec požádala prezidenta o rozpuštění poslanecké sněmovny, který této výzvě vyhověl a vyhlásil konání předčasných voleb na dny 25. a 26. říjen. Do souboje o mandáty se přihlásilo celkem 24 politických uskupení.

Celostátně nakonec ve volbách zvítězila Česká strana sociálně demokratická, která získala 20,45 % hlasů voličů a 50 mandátů. Na druhém místě překvapivě skončilo hnutí ANO 2011, stranický subjekt iniciovaný podnikatelem Andrejem Babišem, které obdrželo 18,65 % a celkem 47 poslaneckých křesel. Na třetím místě se umístila Komunistická strana Čech a Moravy a po následovaly bývalé vládní strany TOP 09 a ODS. Do sněmovny se ještě dostaly Úsvit přímé demokracie podnikatele Tomia Okamury a Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová.

Zajímavé se tyto volby staly pro Prahu 5 například kandidaturou hnutí Uzdravme naši politiku, které šlo do voleb v rámci volebního bloku s názvem Hlavu vzhůru (lídrem uskupení se stala Jana Bobošíková). Příslušníky tohoto širšího politického hnutí UNP bylo také několik členů zastupitelského klubu UNP na Praze 5, včetně starosty Zeleného. Městská část byla jejich letáky a billboardy doslova poseta. Hlavu vzhůru na mítinku pořádaném na prostranství u vstupu do stanice metra Anděl podpořil také exprezident Václav Klaus, který mimo jiné prohlásil, že „heslo Hlavu vzhůru je nesmírně potřebné pro naši zemi. Zase hlavu skláníme, způsobujeme si to do jisté míry sami naší neuvěřitelnou nevraživostí a rozhádaností, v naší zemi dosahuje naprosto neznámých rozměrů.“

Hlavu vzhůru, v rámci které šla do voleb také UNP starosty Zeleného, podpořil Václav Klaus

O to překvapivější se pro mnohé stal mizivý výsledek uskupení na území Prahy 5, kde získalo pouhých 228 hlasů (0,62 %). Vítězem se v páté městské části stala TOP 09 s 26 % hlasů. Téměř 15 % získal nováček ANO 2011, následované ODS (12,4 %) a těsně v závěsu skončila ČSSD (12,3 %). Z ostatních stran uveďme ještě výsledky SZ (7,3 %), která se ovšem do poslanecké sněmovny nedostala, KSČM (6,7 %) a nakonec KDU-ČSL s rovnými 6 %.

Předvolební stánek SZ na Barrandově

Kromě tradičně silných stran TOP 09 a ČSSD se při kampani v naší městské části aktivizovali zejména příznivci KDU-ČSL a Strany zelených, kteří využívali pouličních stánků k bezprostřednímu kontaktu s voliči. Oproti tomu například strana ANO 2011 vsadila zejména na billboardovou kampaň.

Petice a občanská hnutí na Praze 5

K dokreslení společensko-politických poměrů se ještě musíme zmínit o aktivitách občanské společnosti. Tam, kde mohou zastupitelé MČ Praha 5 využívat interpelace vůči vedení radnice, využívá občanská veřejnost právo petičního hnutí, jak se ukázalo i v roce 2013. Občanské sdružení za záchranu parku Kavalírka se obávalo další výstavby v této jedné z mála posledních souvislých zelených lokalit v horní části Košíř, a tak zaslalo petici na pražský magistrát a na vedení Prahy 5.

Petenti poukázali na chystanou přístavbu bytového domu ve střední, dosud nedotčené části parku. „Dnešní stav parku a přilehlého okolí je neutěšený. Lokalita trpí trvalým stavebním terorem," píše se v petici. „Soukromí majitelé pozemků, na nichž je situována veřejná zeleň, se o tyto plochy nestarají. Obyvatelé lokality již přišli o podstatnou část parku Kavalírka a nyní žijí opět v nejistotě, že se bude stavět dál." Petici přitom podepsalo celkem 1010 občanů, což je s ohledem na malé využívání tohoto institutu v ČR poměrně vysoké číslo.

Miroslav Zelený odpověděl v tom smyslu, že vedení radnice rozhodně podporuje snahu sdružení o zachování zeleně a že pokud se pozemky stanou majetkem města, zajistí MČ jejich kultivaci. Vedení Prahy 5 proto po projednání možného dalšího postupu v této věci na

březnovém zasedání zastupitelstva dne 14. 3. 2013, kterého se zúčastnilo i občanské sdružení, pověřilo následně Jaroslava Nedvěda, aby neprodleně zahájil jednání s majiteli dotčených pozemků se snahou najít kompromisní řešení.

Další z petičních hnutí vyvolala snaha změnit využití části území v lokalitě přírodního parku Košíře-Motol při kopci Vidoule (Park Vidoule). Rada MČ Praha 5 schválila v druhé polovině února 2013 záměr pronajmout pozemky Občanskému sdružení Golf Club Praha za účelem provozování golfového areálu. Podmínkou se ale měla stát investice GCP do spravovaného areálu, stejně jako výhradně sportovního využití zmíněných pozemků. Zástupce starosty Jaroslav Nedvěd záležitost komentoval slovy: „Vyhovět jsme se rozhodli hlavně na základě dlouhodobě dobrých zkušeností práce s mládeží a velmi dobré spolupráci se školami ve spádové oblasti spolu s provozem akreditovaného tréninkové centra mládeže. Nadále budou pokračovat příměstské letní tábory apod. Modernizace a rozšíření napomůže zkvalitnění práce s mládeží nejen z MČ Praha 5.“

Petici s více jak sedmi sty podpisy zaslala proti rozhodnutí zainteresovaná občanská sdružení na začátku srpna 2013. Podepsaní občané protestovali proti chystané změně s tím, že radnice Prahy 5 prosazuje tento záměr proti zájmu místních občanů.

Kritika se vedle změny územního plánu týkala také „podivné klientelistické ceny a doby pronájmu,“ která měla činit 25 let s opcí na dalších 25 let. V doprovodném dopise se také uvádělo, že i „přes protesty občanů Prahy 5 a Prahy 13 v dubnu 2013 majorita zastupitelů MČ Prahy 5 schválila rozsah pozemků pro zadání změny, ale nadále ignorovala fakt, že změna územního plánu a pronájem území na dlouhou dobu jen pro uživatele golfového hřiště by omezily v území možnosti pohybu, rekreace a šetrného sportu pro další uživatele.“

Právě nespokojenost s vedením radnice a výstupů zastupitelstva ohledně změny územních plánů a prodeje obecních pozemků, které představují nedostatečnou ochranu „zelených lokalit“ proti ziskem motivované aktivitě developerských firem a podnikatelských subjektů, se staly impulsem ke vzplanutí širší občanské nespokojenosti, která dostala výraz v ustavení platformy ZaPět v druhé polovině listopadu 2013.

Platforma ZaPět

Takto se označilo uskupení spojující občanská sdružení, vzdělávací instituce, bytová družstva, sousedská sdružení i jednotlivé občany Prahy 5, kteří se aktivně zajímali o dění v páté městské části. ZaPět chtělo podle svého prohlášení zastupovat „zájmy obyvatel Prahy 5, protože ty v současné době instituce k tomu určené, tedy volení zástupci a úřady, nehájí.“ Zároveň deklarovalo svoji nezávislost na dosavadních politických stranách.

Ve svých obecných požadavcích zmiňuje transparentní a efektivní komunikaci radnice s místními obyvateli a lokálními občanskými sdruženími. ZaPět chce být jednotící občanskou iniciativou a na prosazení uvedených cílů hodlá využívat všech legálních prostředků, jako např. aktivní účast na zasedáních volených orgánů, intenzivní komunikaci s úřady, otevřené dopisy, petice, referenda, demonstrace a v případě nutnosti také trestní oznámení a žaloby.

Konkrétně platforma ZaPět vystoupila proti plánovaným zástavbám v ulici Na Pláni, na stolové hoře Vidouli a v přírodním parku Prokopské a Dalejské údolí: „Tyto developerské projekty (…) považuje platforma ZaPět za skandální a nepřijatelné.“ Ambice přímo vstoupit do komunální politické arény ale platforma doposud neoznámila. Následující subjekty občanské sféry se staly jejími členy:

Cibulka, o. s.; Ekologická a humanitární služba občanů Na Farkáně; Jinonice Vidoule, o. s. Košířská Cibulačka, o. s.; Měchurka, o. s.; Občané pro Prahu 5, o. s.; Praha 5 – Radlice o. s. Prokopovo, o. s.; Přátelé Buďánek, o. s.; Přátelé Malvazinek, o. s.; Přátelé Prokopského a Dalejského údolí o. s.; Sdružení pro krajinu kolem nás, o. s.; SPOPŽP, o. s.; TCP Konzervatoř, o. p. s.; Mezinárodní centrum tance, o. s.;Včelařský spolek park Košíře Motol

Beseda „Jak fungují současná česká média“

Jedna z akcí MČ Praha 5, která mohla napomoci jak ideám souvisejícím s rozvojem občanské společnosti, tak zorientování se ve světě politiky a tvorby veřejného mínění, se konala dne 21. května pod záštitou radního Marka Kukrleho (UNP). Beseda nazvaná „Jak fungují současná česká média“ pod vedením moderátora České televize PhDr. Jakuba Železného proběhla v zasedací místnosti zastupitelstva v 6. patře budovy radnice ve Štefánikově ulici. Byla určena všem občanům Prahy 5, přičemž hlavním cílem besedy se stalo seznámení veřejnosti s tuzemským mediálním světem.

Na otázku, zda jsou dnes média silná, odpověděl Jakub Železný: „Je to pravda, to o té síle médií, na druhou stranu pro novináře je to obrovská zodpovědnost“ a dále uvedl, že nesmí lhát a ve veřejnoprávních médiích by neměli ani prosazovat své názory. Jako hlavní úkol médií uvedl pravdivě a objektivně informovat o skutečnost.

Uctění památky obětí totalitního režimu a druhé světové války

Důležitými akty, které přispívají k reprodukci demokratických hodnot, stejně jako k názorové toleranci uvnitř společnosti, náleží uctívání památek obětí režimů, které z této ideové tradice vykročily, případně lidí, kteří v boji proti těmto režimům položili vlastní život.

Tyto vzpomínkové aktivity jsou v naší městské části spojeny s řadou míst, tzv. míst paměti, u kterých se společně scházíme a vzájemně se podporujeme v zachovávání etických norem, ke kterým tyto památníky odkazují.

P. Lachnit a M. Kukrle spolu se synem Jana Kefera při pietním aktu na Malvazinkách

Dne 22. února se takový pietní akt konal na hřbitově Malvazinky na památku obětem II světové války a zesnulého astrologa, hermetika a publicisty doktora Jana Kefera, na jehož počest byl na jeho hrob položen kámen z koncentračního tábora Flossenbürg, kde Jan Kefer v roce 1941 zahynul. Za radnici se vzpomínkové akce zúčastnili radní Marek Kukrle a místostarosta Petr Lachnit. Přítomen byl také syn Jana Kefera, který poděkoval zástupcům radnice, že vlastenectví jeho otce ocenili. Už v říjnu roku 2012 byla v místě někdejšího bydliště Jana Kefera na Smíchově odhalena na jeho počest pamětní deska.

Socha na památku Milady Horákové na Smíchově nedaleko jejího bydliště

Ve čtvrtek 27. června 2013, v den výročí popravy JUDr. Milady Horákové, zase proběhlo uctění památky obětí totalitního režimu, při kterém nechybělo ani vedení MČ Praha na čele se starostou Miloslavem Zeleným. Pietní akt se konal u pomníku na Újezdě a na akci se podílela Konfederace politických vězňů ČR a hl. město Praha. Kromě čelných státních a komunálních politiků měl na akci projev také kardinál Mons. ThLic. Dominik Duka.

JUDr. Milada Horáková (* 25. 12. 1901 – † 27. 6. 1950) byla česká politička, která se stala obětí justiční vraždy během komunistických politických procesů v 50. letech minulého století za vykonstruované spiknutí a velezradu. Díky své neústupnosti během soudního procesu se stala symbolem odporu proti totalitě vládnoucí komunistické strany. Nejvyšší soud 3. 7. 1968 nezákonný rozsudek zrušil, plně rehabilitována však byla až v roce 1990. Doplňme ještě, že její osudy jsou úzce spojeny s územím dnešní MČ Praha 5, kde Milada Horáková i s celou svou rodinou od roku 1935 bydlela.

Udělení záslužných medailí

Další možností, jak ohodnotit příkladné jednání, nebo významný přínos společnosti, představuje každoroční udílení záslužných medailí MČ Praha 5. Roku 2013 se slavnostní ceremoniál konal dne 9. prosince v Galerii Portheimka, kde bylo rozdáno celkem 8 záslužných medailí a jedna záslužná stuha. Ocenění převzalo z rukou radních Marka Kukrleho a Michala Šestáka, zástupce starosty Petra Lachnita a starosty Miroslava Zeleného celkem 6 občanů narozených, žijících či pracujících v Praze 5. Mezi oceněnými byla například hudební pedagožka Božena Viskupová, ředitelka zmíněné organizace Helppes Zuzana Daušová, dále akademický malíř a

grafik profesor Rostislav Vaněk, trenér VK Smíchov Luboš Ondráček nebo populární český filmový a divadelní herec Luděk Sobota. Byla udělena i jedna medaile in memoriam meziválečnému architektovi Vladimíru Grégrovi.

Záslužná stuha pak byla udělena vojákům ze záložních sborů za pomoc při povodních, které zasáhly Prahu počátkem června 2013.

Povodně 2013 a Praha 5

I přes neustálé politické boje docházelo v roce 2013 také k situacím, kdy převážilo odhodlání, obrazně řečeno, „táhnout za jeden provaz.“ Podobné okamžiky zažívala pátá městská část počátkem června, kdy příbřežní Prahu začala ohrožovat zvýšena hladina Vltavy poté, co rozbouřená řeka dosáhla průtoku 1000m^3/s .

Obyvatelé Prahy s napětím sledují růst hladiny Vltavy na nábřeží nedaleko Jiráskova mostu

Dne 2. června kolem páté hodiny ranní rozhodla Povodňová komise hl. m. Prahy o vyhlášení 2. stupně povodňové aktivity a jen o pár hodin později se z tohoto popudu sešel krizový štáb na radnici MČ Praha 5. S ohledem na předpověď počasí a předpokládané vyhlášení 3. stupně povodňové aktivity měla být následující den uzavřena ZŠ Kořenského a MŠ U Železničního mostu. Obyvatelům v blízkosti břehu pak bylo doporučeno přeparkovat své automobily dál od řeky do bezpečných zón. Spuštěny byly také krizové telefonní linky a sestaven seznam ohrožených ulic. V podvečer pak byla svolána většina zaměstnanců radnice, kteří měli

být nápomocni při informovaní obyvatelstva a při možné evakuaci ohrožených osob. Starosta městské části Zelený tehdy k situaci uvedl následující:

„V Praze 5 se nebezpečí povodně týká 23 ulic a 284 domů. Bohužel prognózy o stavu průtoku Vltavy nejsou příznivé. Na hranici 2600 m^3/s zahájíme evakuaci, v 18 hodin očekáváme průtok na úrovni 2000 m^3/s. Naši zaměstnanci v tuto chvíli připravují evakuační centrum v ZŠ V Remízku na Barran-dově, obcházejí všechny domy v záplavové oblasti a informují jejich obyvatele tak, aby se mohli na možnou evakuaci připravit. Zároveň sestavujeme aktuální seznam osob, kterým v případě nutnosti stěhování přímo pomůžeme, neboť například nejsou mobilní (…).“

Radnice také na Hořejším nábřeží nedaleko botelu Admirál organizovala rozdávání pytlů s pískem občanům pro zatarasení tekoucí vody, která se objevila v některých sklepních prostorách. Hlavní pomoc se ale netrpělivě očekávala od pražského magistrátu, a to v podobě protipovodňových zábran.

Situace v okolí botelu Admirál

Ty magistrát se zpožděním, za které sklidil kritiku od vedení Prahy 5, začal instalovat až v průběhu pondělí 3. června. Předpověď počasí téhož dne vypadala o něco příznivěji, takže nemusela být zahájena připravovaná evakuace osob z Hořejšího a Janáčkova nábřeží.

Přesto povodně způsobily významná dopravní omezení. Kromě omezení některých silničích komunikací byla ráno 4. června uzavřena stanice metra Smíchovské nádraží. Téhož dne v odpoledních hodinách ale největší nebezpečí pominulo, začaly být odstraňovány protipovodňové stěny a zahájen úklid a sčítání místních škod. Rada MČ Praha 5 na svém mimořádném jednání následně schválila rozpočtové opatření v hodnotě 17 milionů Kč na náklady vzniklé

povodněmi. Vedení radnice také uvolnilo peníze pro neziskové organizace a živnostníky, kteří byli záplavou poškozeni, jako například sportovní kluby na Císařské louce.

V Informačním centru pak pod vedením Bc. Miloslava Mrštíka byla vyhlášena sbírka potřebných dezinfekčních a čisticích prostředků, rukavic, košťat, kbelíků a dalších potřeb pro odklízení vzniklého nepořádku. Povodně 2013 tak opět prokázaly solidaritu místních občanů a připravenost členů záchranných složek, ale také schopnost radnice zvládat krizové situace.

To ostatně konstatoval v anketě zaměřené na povodně i představitel radniční opozice Mgr. Roman Sedlák, který uvedl, že měl možnost osobně vidět, „jak se úředníci a vedení radnice podílelo aktivně na řešení vzniklé situace, a lze konstatovat, že občané Prahy 5 mohou být spokojeni se svými zastupiteli a úředníky.“ Také Petr Lachnit kladně hodnotil veškerá přijatá opatření, připomněl ale některé výhrady „ke spolupráci s dalšími orgány města,“ čímž měl pravděpodobně na mysli konflikt s magistrátem ohledně instalace protipovodňových zábran. Ing. Ondřej Velek zase ve svém sloupku připomněl, že je nutné dohodnout se s vlastníky ne-movitostí v záplavovém území na zásadních opatřeních, aby při každé povodni nedocházelo k vysokým škodám a následným žádostem k odškodnění z peněz daňových poplatníků, neboť „stoleté a tisícileté povodně se budou pravděpodobně opakovat častěji (…).“

Oslava 110. výročí povýšení Smíchova na město

Datum 22. února je pro historickou obec Smíchov, dnešní jádro MČ Praha 5, významným, neboť téhož dne v roce 1903 získalo od císaře Františka Josefa I. udělení statusu města. Kulatiny této události městská část náležitě oslavila v sobotu 23. února v parku Portheimka, kde bylo možné shlédnout vystoupení flašinetářů a eskamotérů na chůdách, zpívaly se staročeské písně kapely Švejk band, hrálo se divadlo a nakonec přišel i kouzelník. Součástí slavností se stala i ukázka tradičních lidových řemesel, prvorepubliková pouťová střelnice a pochopitelně nechybělo ani teplé občerstvení. I přes chladné počasí a padající sníh se nakonec mnozí z místních obyvatel k slavnostem dostavili.

Počasí slavnostem skutečně nepřálo

Kdo měl zájem o hlubší poznání okolností povýšení Smíchova na město, ten se zase mohl zúčastnit historické přednášky pořádané ve čtvrtek 21. února v prostorách Informačního centra. A jak to tedy vlastně s povýšením Smíchova skutečně bylo?

Na počátku našeho vyprávění, někdy okolo roku 1818, sestávala víska Smíchov pouze z několika desítek domů, obývaných z větší části řemeslníky cechu tkalcovského a kloboučnického, dále z letohrádků náležících šlechticům a zámožným měšťanům, kteří zde v rozlehlých zahradách trávili letní čas, ale už v této době bychom zde nalezli i pionýry ohlašující příchod nového věku - věku uhlí a páry. Zahrady po čase vystřídaly tovární dílny, narostla populace a rozmohl se pracovní ruch, který změnil někdejší oázu klidu v nepříliš vábnou předměstskou obec. Tou se také v roce 1838 Smíchov skutečně stal na výslovné povolení císaře Ferdinanda V. Na charakter a vzezření osady to ale prozatím vliv nemělo, a tak ještě v polovině 19. století připomínal Smíchov cokoli, jen ne město, kterým se však brzy začal svévolně nazývat. Dejme ale prostor svědkům oněch časů: „Smíchov byla dlouhá, rozházená tovární ves, která táhla se mezi příkopy, zdmi, neúhlednými domky (…), polo zapadlými baráky, mezi nimiž tu i tam se vypínala výstavnější budova (…). Tovární čtvrť podle cesty byla až dosud jediná klikatina úzkých, nečistých uliček.“ Přesto se za několik desetiletí změnil Smíchov k nepoznání.

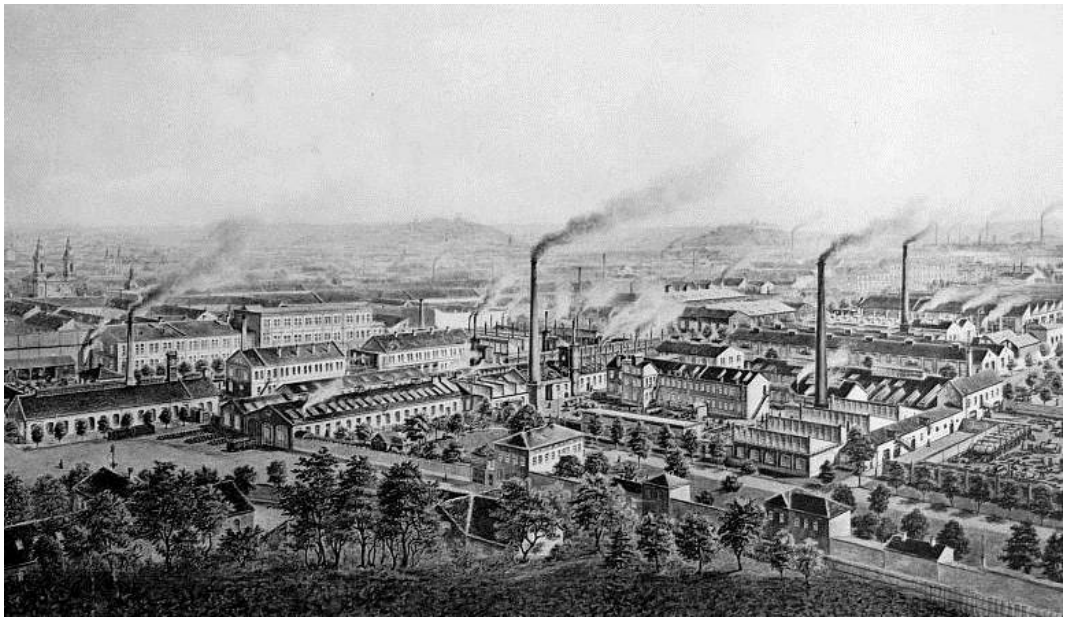

Průmyslový Smíchov v 19. století

Motorem dalšího rozvoje se stal dostatek zastavitelných pozemků a poptávka po nich, kterou živil dosud nevídaný populační boom. Vždyť během pouhých padesáti let se počet obyvatel Smíchova zdvacetinásobil. Také průmyslová výroba zde v druhé polovině 19. století dosáhla zenitu, čemuž napomohlo vybudování přímého železničního spojení s uhelnými revíry. Výstavba moderních domovních bloků, vydláždění a úprava ulic, nebo vztyčení kostela sv. Václava v samém srdci předměstí, to vše proměnilo obraz místa a učinilo z dříve nevzhledné obce žádanou lokalitu.

A tak se na konci století můžeme v dobovém tisku dočíst o nesčetných důvodech, proč hledat obydlí právě v tomto příměstském zákoutí, které „se vyšinulo během krátké doby tak daleko, že poskytuje obyvatelům svým veškeré výhody, jež vzorně zřízené velké město poskytovati může; máť svou vlastní vodárnu, (…) po celém městě upravenou dlažbu, která ve vzorné čistotě je udržována (…), má dále svou elektrárnu, která osvětluje skvěle město (…) a v blízkosti města nalézají se parky.“ Dovídáme se dále, že „poloha města Smíchova v zdravotním ohledu je jedna z nejznamenitějších (…), má po většině znamenitou vodu, (…) hojnost vzdělávacích ústavů“ a „sluší upozorniti na to, že na Smíchově palivo jest levnější než v Praze a ostatních předměstích.“ Zkrátka místo k pohledání! A tak není divu, že se představitelé smíchovské radnice dmuli pýchou nad úspěchy své obce. Když se roku 1901 při své návštěvě císař František Josef I. dotázal starosty Aloise Elhenického, zda je Smíchov „velké město“, mohl tento stařičkému mocnáři s radostí odvětit, že jen v minulem desetiletí vzrostlo „skoro o polovici.“

O to více rozpaků způsobilo v následujícím roce zjištění, že Smíchov vlastně žádným městem není! S touto zprávou předstoupil před obecní zastupitele starosta Elhenický poté, co se jako marnou ukázala snaha nalézt v archivech povyšující dekret. Publicistika vše náležitě rozmázla a v Národních listech si neodpustili jízlivé poznámky na adresu sebevědomé osady a jejích obyvatel, kteří „ode dneška žijí pod dojmem překvapení, že nejsou měšťáky, nýbrž že bydlí v obci, která nemá pražádného práva užívati označení města.“ Pochopitelně se začala rozvíjet veřejná diskuze nad otázkou, jak se pomýlená představa o statutu obce rozšířila, přičemž asi neblíže k pravdě zůstává hypotéza, že celá záležitost má počátek už v 60. letech 19. století. Tehdy se místní obyvatelé v zákonu o sněmovních volbách dočetli, že města Smíchov a Karlín vybírají poslance a „kde se toto označení vzalo, nikdo nepátral, ale vžilo se záhy.“ A tak i v dalších legislativních normách býval Smíchov titulován městem a stejně se o něm při svých návštěvách vyjadřoval císař i ostatní vrcholní představitelé státu. Přesvědčení o statutu obce se následně přenášelo z generace na generaci, až nakonec nikdo o této věci neměl důvod k pochybám.

Na konci roku 1902 se smíchovští zastupitelé rozhodli celou patálii co nejrychleji vyřídit, a to žádostí k císaři o oficiální povýšení osady na město. Cesta k mocnáři ale tehdy vedla přes úřad místodržitele Českého království, zastávaný hrabětem Coudenhovem, který nechal celou záležitost nejprve posoudit relevantními institucemi. Hierarchicky nejvýše stál Zemský výbor, na čele se zemským maršálkem, který souhlasil už koncem ledna 1903 s kladným vyřízením žádosti, jevící se „v každém směru odůvodněnou.“

MY
FRANTIŠEK JOSEF PRVNÍ
z Boží milosti
císař Rakouský;
Apoštolský král Uherský; král Český, Dalmatský, Chorvatský, Slavonský, Haličský, Vladimérský a Illyrský; arcivojvoda Rakouský, velkovojvoda Krakovský; vojvoda Lotarinský, Salcburský, Štýrský, Korutanský, Krajinský, Bukovinský, Horno- a Dolnoslezský; velkoknížě Sedmihradský; markrabě Moravský; knížecí hrabě Habsburský a Tyrolský atd.
zřídili jsme z Naší Nejvyšší císařské a královské moci Našim rozhodnutím ze dne 22. února 1903 Naši věrnou osadu
SMÍCHOV
v Našem království Českém, přihlížejíce milostivě k její zpřítomnělé obci a jejímu znamenitému rozvoji, ku přesvědčení obecního zastupitelstva na město povýšili. Stíme to jsme na základě předchozího rozhodnutí ze dne 16. ledna 1903 povolili Naši věrné městské obci Smíchovu užívati tuto pečetě
ge a barvami vyobrazeného městského znaku, a to:
Červený štít napříč přepasený stříbrnou otevřenou zdí. Pato zeď jest přelomena branou, která má zlaty do polovice vytažený hlebon a zlaté otevřené vrátné. Po levé straně brány vynyká obrovská zahnuta pravice, která z pěsti pěti máchá nad zdí nahým mečem na zlaté rukojeti. Na zdi vyhlíží ze tří stříbrné věže s zimbulem; prostřední vyšší věž má zlatou zedenou střechu, postranní věže pak zlaté střechy a též takové makovice. Krajní postranní věž má dvojitou okna, prostřední pak trojitá okna. Na hlavním střechy prostřední věže stojí lesný dvojhlavý orel se zlatými spáry i zobáky a se zlatou korunou, po každé straně štěpí postranní prapezky přeskrzeny. Na erbovní zdi stojí dva lesové štítky ku postranním věžím nakloněné. V pravém štítku stojí do oulit otevřeném vzhůru stříbrný dvocaudý lev se zlatou korunou, v levém pak štítku vyhlíná se na červeném tvejním jahodku stříbrná růže s zimbulem, s kanci a dvojna okinky vedle sebe. Na horním okraji hlavního štítu spočívá stříbrná zděná koruna o pěti vyběžky.
Dva poddaní tomu jsme vlastní ruku tento diplom Našim císařským jménem podepsali a pečeť Naše císařské Veličenstvo přiloženou dali.
Dáno a vyhotoveno skrze Našeho milého a věrného skutečného tajného radu a ministerského ředitele, jemuž svěřena jest správa Našeho ministerstva vnitra
Anošta z Kocibrů,
velkostižníka Našeho královského uherského řádu Sv. Štěpána, velkostižníka uherského císařského řádu Leopoldova, rytíře Našeho císařského řádu železného, tajný první třídy atd.
v Našem tisícím hlavním a sídelním městě
Vídni,
dne dvacátého prvního ledna roku tisícího devítistého devátého.
Předseda ministerstva:
Podle Nejvyššího vlastního rozkazu Jeho cís. a král. Apoštolského Veličenstva:
Zápisník svobodný pán Krieg-Au
c. k. místodržitelský rada

Povyšovací dekret z února 1903

V tuto chvíli radnici už nic nebránilo požádat Františka Josefa I. o laskavé udělení statusu města, kterého se také Smíchov dočkal nejvyšším císařským rozhodnutím z 22. února 1903. A místní občané se od té doby s čistým svědomím mohli nazývat plnohodnotnými „měšťáky“, za což jeho císařskému blahorodí vzkázali projev díků „u stupňů trůnu,“ jak se za časů monarchie slušelo a patřilo.

II. Výstavba, doprava a podnikání

Historickým exkurzem jsme se rozloučili s první kapitolou kroniky za rok 2013 a nyní se zaměříme na diskutované otázky související s přestavbou, nebo zcela novou výstavbou na území MČ Praha 5, na dopravní změny, ale také na oblast podpory podnikatelských aktivit a na tyto aktivity samotné. Poradními orgány Rady MČ Praha 5 jsou v těchto oblastech mj. zejména Komise územního rozvoje a Komise dopravní.

Otazníky nad smíchovským lihovarem

V ranních hodinách, dne 26. června 2013, zaslechli lidé právě se nacházející v prostoru mezi zlíchovským kostelíkem a smíchovským nádražím ohlušující ránu a následný třesk padajících sutin. Nad komplex průmyslové památky se vznesl mrak prachu, který se ale po pár minutách rozptýlil. Přivolaní hasiči zjistili, že došlo ke zřícení části starého lihovaru, ale naštěstí, jak se ukázalo, v opuštěném areálu nikdo nebyl. Vyšetřovatel Hasičského záchranného sboru Libor Hladík uvedl, že došlo k zajištění místa a k jeho ohraničení páskou proti vstupu. V minulosti se už přitom část lihovaru sesula, přesto doposud nedošlo k zajištění zbývajících budov.

Část lihovaru před zřícením

Památka pocházející z 19. století na sebe tímto způsobem znovu upozornila, nicméně nezdá se, že by to kompetentní kruhy vytrhlo z nečinnosti. Už v roce 2012 přitom proběhla veřejná panelová diskuze, zorganizovaná občanským sdružením *Tady není developerovo*

(TND), kterou zaštítil někdejší starosta MČ Praha 5. Kromě organizátorů se diskuze zúčastnili zástupci hlavního soukromého investora Smichov Station Development (tandem ČD a Sekyra Group) Ing. Leoš Anderle, Ing. arch. Boris Redčenkov, dopravní expert Ing. Václav Malina z DUA, s.r.o., a odpovědní zástupci radnice jako JUDr. Tomáš Homola, předseda Komise pro územní rozvoj, architektka MČ Praha 5 Ing. arch. Elena Lacinová, nebo autor studie zadané Prahou 5 Ing. arch. Pantelis Larcou. Debata se týkala připravovaných plánů investora s rozlehlým brownfieldem na jihu Smíchova.

Kritický postoj k představenému projektu ale shrnul Mgr. Lukáš Budín (z TND a SZ) následovně: „Navrhovaná výstavba budov pro veřejné využití jako školy, knihovna, radnice apod., vypadala sice pěkně na papíře, ale již nebylo řečeno, kdo toto zafinancuje. Zástupci Smichov Station se jasně vyjádřili, že oni rozhodně neplánují do takovýchto projektů investovat své peníze. Měl by být jistě vypracován i konkrétní regulační návrh, který by dopředu jasně stanovoval konkrétní využití celkové plochy, tak abychom se nedočkali jenom kanceláří, betonu a nikoli výtvarné, ale nákupní galerie.“

Zřícení části lihovaru koncem června 2013

Během roku 2013 ovšem v této záležitosti nedošlo k zásadnímu rozhodnutí, jakkoli je zcela zřejmé, že celý prostor od zmíněného lihovaru až k lokalitě Na Knížecí revitalizaci potřebuje. Veřejné průzkumy přitom jasně prokázaly, že většina občanů si v prostoru přeje veřejnou zeleň.

A pokud jde o komplex lihovaru, Národní památkový ústav konstatuje, že údržba je zde dlouhodobě zanedbávána, zastřešení je poškozeno stejně jako fasády, okna jsou zčásti bez výplní, takže budovami se volně prohání vítr, déšť i sníh. Majitelé se evidentně chátráním ma-

jetku nezabývají, jediným akcionářem Zlatého lihovaru je totiž firma Goldfin Investments Ltd. se sídlem na Panenských ostrovech a tam mají asi jiné starosti, než polorozpadlý lihovar ve vzdálené České republice.

Výstavba na místě bývalého areálu Waltrovky

Oproti tomu rozlehlý komplex bývalé Waltrovky už má svůj osud narýsovaný. A to projektanty investiční skupiny Penta, která areál o celkové rozloze 169 tisíc m^2 odkoupila od společnosti Red Group už v roce 2012. Ředitel realitní divize Penty v ČR tehdy k transakci uvedl, že Waltrovku považují „za jeden z nejlepších brownfieldů v Praze," neboť je výborně dopravně dostupný a volně navazuje na vilovou čtvrť Malvazinky. „Rádi bychom zde v budoucnu postavili novou moderní a velkorysou městskou čtvrť," doplnil.

Částečně již zbouraný areál staré Waltrovy továrny

Stavební práce začala Penta v listopadu 2013, poté co získala stavební povolení na první fázi projektu, kterou je administrativní centrum Aviatica. Název Aviatica navazuje na průmyslovou historii oblasti a přímo odkazuje na jednu z nejvýznamnějších kapitol její minulosti. Továrna Walter, která zde byla vybudována na začátku 20. století, se ve své době stala jedním z nejvýznamnějších výrobců komponentů pro letecký průmysl a špičkové motory do letadel Avia. Ty byly také přímou inspirací pro název developerského projektu, který nabídne 27 tisíc m^2 administrativní plochy a 500 parkovacích míst. Termín dokončení je naplánován na první pololetí roku 2015.

Pokud jde o celý nově plánovaný komplex, podle územního plánu musí 1,5 hektaru z celkových 16,5 hektarů pokrývat park. Na dalších pěti hektarech, především podél Radlické ulice, chystá Penta vystavět administrativní budovy, které odstíní hluk dopravy. V klidnější zadní části areálu by na zhruba deseti hektarech měly vzniknout rezidenční budovy. Investor předpokládá výstavbu několika set bytů v různých segmentech, od levnějších až po vyšší standard včetně rodinných domů. Výstavbu plánuje zahájit přibližně za dva roky a celkové investice by měly překročit částku 5 miliard korun.

Nová vize prostoru bývalé Waltrovky

Vedení páté městské části očekává, že v prostorách bývalé Waltrovky vznikne nová, plně občansky vybavená čtvrť. „Z pohledu městské části je důležité, aby vlastník a developer nezanedbal plán na vybudování oddychových zón nejen pro obyvatele nově vystavěné čtvrti. Projekt, vzhledem ke svému rozsahu, bude mít celoměstský dopad a význam. Očekáváme proto, že Penta dostojí svým závazkům na vybudování například parku, oddychových zón nebo školského zařízení. Aktivity developera v každém případě budeme pečlivě sledovat," komentoval tehdejší starosta Prahy 5 Miroslav Zelený.

Greyhound Park Motol otevřen

V blízkosti zastávky tramvaje Poštovka, mezi ulicí Plzeňská a zahrádkářskou osadou Hliník, byla v první polovině roku 2013 dokončena výstavba sportovního areálu za celkové náklady 350 milionů Kč, jehož součástí je také dráha sloužící k chrtím závodům.

S nápadem přišla už v roce 2004 společnost Czech Internationl, a.s., vlastněná z většiny Zdeňkem Grondolem, s kterou velmi úzce spolupracuje sdružení Česká greyhound dostihová federace (v ní je Grondol prezidentem). Právě Czech International si už v roce 2005 pronajala od magistrátu rozsáhlé pozemky uvolněné místním fotbalovým klubem. V této souvislosti se záležitost dostala do veřejných medií, kde byla napadána zejména cena za pronajaté území, činící u některých pozemků pouhých 5 korun za metr čtvereční, a to s platností až do roku 2035.

Leták upozorňující na aktivity provozované v Greyhound Prak Motol

Stavební jádro sportovního komplexu představuje hlavní budova, která v sobě ukrývá venkovní krytou tribunu a tři vnitřní klimatizované tribuny s výhledem na všechna sportoviště. V jedné z tribun se nachází prostor k stravování sportovců a diváků.

Čerstvě otevřený sportovní areál Greyhound Park Motol má sloužit mnoha různým druhům sportů a zábavy. Sportovní plocha je tvořena asfaltovým závodním oválem, pískovým závodním oválem a travnatým hřištěm. Asfaltová závodní dráha je vyprojektována pro víceúčelové využívání, například pro cyklistická kola, in-line brusle, či třeba elektrické motokáry.

Jaká bude poptávka po hlavní atrakci sportoviště, chrtích závodech, je ale zatím ve hvězdách. V poslední době se totiž chrtí závody stávají terčem kritiky z řad ochránců zvířat. Pro srovnání např. v USA jen v posledních letech zanikla řada chrtích závodišť a zbývající počítají ztráty na miliony. Jestli se pořadatelům v Čechách podaří prorazit, ukáže čas.

Chrtí dostihy se v Praze přitom běhaly už v období před druhou světovou válkou, a to na Letné. V současnosti kromě Motolu jiná dráha pro psí závody v Praze není. Na tento druh zábavy se doposud muselo do Kolína a Mladé Boleslavi.

Kauza výstavby Na Pláni

Na 22. zasedání zastupitelstva MČ Praha 5 dne 7. února 2013 vystoupilo několik místních obyvatel, aby sdělilo své výhrady vůči dlouholetému projektu výstavby bytových domů, o níž se v lokalitě Na Pláni již mnoho let snažila společnost Geosan Sigma. Ta dokonce získala stavební povolení a tak v říjnu 2012 začala s úpravou části terénu. Jeden z občanů na zastupitelstvu uvedl, že „v důsledku neuvážené přípravy výstavby bytových komplexů nehodících se do této vilové čtvrti bylo hřiště zdevastováno a téměř veškerá vegetace zničena a vykácena.“ Dále se nechal slyšet, že kategoricky požadují zastavení výstavby, s níž „jako občané nesouhlasíme i z důvodů, které stavba s sebou přináší: hluk, prašnost, zvýšení dopravy a hlavně zničení zdejší klidové zóny.“

Vizualizace projektu firmy Geosan Sigma v lokalitě Na Pláni

Starosta Zelený vyložil přítomným, že vedení MČ Praha 5 má v dané otázce „svázané ruce,“ poněvadž je pouhým účastníkem řízení. Dal tím najevo, že není v jeho mocí zrušit platné stavební povolení. Přesto se v polovině roku boj o výstavbu Na Pláni rozpoutal v plné síle a kromě společnosti Geosan, magistrátu hl. m. Prahy, MČ Praha 5 a rozhořčených obyvatel se do

něj zapojila také celostátní média, Ombudsman nebo ministerstvo pro místní rozvoj, které v červnu rozhodlo o povolení obnovy řízení. Postavilo se tedy na stranu protestujících obyvatel. Stalo se tak po dosud nevídané občanské manifestaci, jejíž součástí byly demonstrace i protestní pochody za účasti stovek lidí.

Svůj postoj k celé věci počátkem června sdělila veřejnosti také společnost Geosan: „Záměry městské části Prahy 5 s pozemkem mezi ulicemi Na Pláni a Nad Vodojemem byly od počátku zadány veřejnou soutěží. Společnost Geosan Sigma s r.o. se tendru zúčastnila a byla řádně vybrána. Od té doby plní a dodržuje podmínky soutěže a uzavřených smluv vyplývajících z vyhraného výběrového řízení. Na základě zpracované studie, která byla součástí výběrového řízení, má v současné době platné stavební povolení a v návaznosti na toto stavební povolení oznámila zahájení stavby a stavbu zahájila.“ Zároveň uvedla, že zahájená výstavba byla vandalizována a vznikla jí škoda 150 tisíc Kč, pročež podala trestní oznámení na neznámého pachatele. V září 2013 pak uvedla, že došlo k potvrzení územního rozhodnutí pro její projekt a jelikož disponuje také platným stavebním povolením, pokračuje v přípravách stavby.

Projekt výstavby zmobilizoval občanskou společnost

Pravděpodobný hřebíček do rakve celému projektu ale přichystalo vedení MČ Praha 5, které se už v březnu obrátilo na právníky, zda existuje možnost od platných smluv odstoupit. Na listopadovém zastupitelstvu pak došlo k vypovězení smlouvy o smlouvě budoucí s firmou

Geosan Sigma na prodej pozemků, na kterých se měla výstavba uskutečnit. Spolupráce byla ukončena nejen v projektu Na Pláni, ale také v záležitosti přestavby chátrající lokality Buďánka.

Geosan se proti tomuto rozhodnutí následně ohradil a dal najevo, že bude po MČ Praha 5 žádat odškodnění ve výši 160 milionů Kč. Starosta Miroslav Zelený se ale nechal slyšet, že se případných sporů neobává. „Vím, že nás čeká série soudních sporů. Myslím si, že v něm ale bude městská část ve velmi silné pozici," řekl ČTK. Podle jeho názoru došlo ze strany firmy k tolika porušením smluvních vztahů, že se domnívá, že případný soud Praha 5 vyhraje. Stejný názor měla na věc také JUDr. Naděžda Kratochvílová. „Ze své advokátní praxe vím, že na prstu jedné ruky se dá spočítat úspěšnost při soudních řízení o náhradu škody," zaznělo od ní během jednání zastupitelstva.

Výstavba v lokalitě Vidoule

Další horké místo, kde se střetl zájem developerů se zájmem místních obyvatel, představovala lokalita Vidoule, kde se o výstavbu pokoušela společnost Ekospol spolu se společností Finep. Vše začalo koncem roku 2012, kdy radní MČ Praha 5 vyjádřili souhlas s řadou změn v územním plánu hl. m. Prahy, přičemž jedním z návrhů byla i změna využití vrcholu stolové hory Vidoule.

Proti tomu se ihned postavila některá občanská sdružení a obyvatelé okolních lokalit, kteří odmítli riskovat likvidaci další zelené plochy na území MČ Praha 5. V druhé půli února proběhla diskuze zorganizovaná za hl. m. Prahu RNDr. Tomášem Hudečkem PhD, na které své argumenty přednesl i Finep a Ekospol. Ekospol argumentoval tím, že lokalitu v současné době téměř nikdo k rekreaci, jak tvrdí místní, nevyužívá a na místě tak vzniká prostor pro černé skládky a shromažďují se zde pochybní lidé. Finep pak nabídl vybudování cyklostezky a dalších zpestření krajiny.

K záležitosti se v březnu vyjádřilo také vedení MČ Praha 5, z čehož je patrné, jak se celá záležitost ze dne na dne stala významnou politickou otázkou: „Současná debata o možné developerské výstavbě v této lokalitě se týká rozhodnutí bývalého starosty MUDr. Radka Klímy, kvůli kterému byl mimo jiné odvolán. Jeho tehdejší rozhodnutí jsme okamžitě po nástupu nového vedení změnili. Náměstek Tomáš Hudeček (TOP 09) tak neříká pravdu, když tvrdí, že tento projekt podporujeme. Vedení radnice Prahy 5 své zamítavé stanovisko již několikrát písemně potvrdilo a zaslalo do připomínkového řízení."

V létě se opět zainteresovaní občané Prahy 5 rozhodli demonstrovat svůj odpor proti hrozící zástavbě a kromě masových shromáždění zorganizovali na konci května také akci označovanou médii jako „běh proti developerům.“

Pozvánka na běh za Vidouli

Nebezpečí výstavby bylo odvráceno v září 2013, kdy se zastupitelé hlavního města postavili proti změně územního plánu, která by na Vidouli umožnila výstavbu obytných domů. Jednání zastupitelstva se zúčastnili také obyvatelé Prahy 5, kteří protestovali před budovou magistrátu, včetně herce Ivana Trojana.

Vedení Prahy 5 přijalo tuto zprávu kladně: „Jsme rádi, že zastupitelé (…) hl. m. Prahy rozhodli v otázce návrhu změny podané developerem Ekospol v souladu s našimi představami. Nicméně je vhodné připomenout, že právě Zastupitelstvo hl. m. Prahy na návrh současného primátora Tomáše Hudečka (TOP 09) dne 21. června 2012 vydalo rozhodnutí o zahájení jednání o změně územního plánu na Vidouli. Tato změna územního plánu byla vybrána panem Hudečkem a orgány HMP z celkově zaslaných 840 podnětů změn územního plánu do skupiny 74 podnětů, o kterých bylo na daném jednání 21. června rozhodnuto. Naštěstí se ale podařilo velkou developerskou výstavbu zamítnout.“ Dodejme, že se tak stalo mimo jiné i díky energickým aktivitám místních občanů.

Projekt stavby kostela na sídlišti Barrandov

Rada MČ Praha 5 schválila dne 15. října 2013 studii na výstavbu Kostela Krista Spasitele a komunitního centra na Barrandově. „Vítáme občanům prospěšné stavby v naší městské části," řekl k tomu starosta Miroslav Zelený.

Poloha Kostela Krista Spasitele a komunitního centra vychází z parametrů pozemku, který má nepravidelný protáhlý tvar napojený užší částí na ulici Grussova a rozšiřující se směrem do vnitrobloku. Ze severu se nachází zčásti uzavřený blok osmipodlažních domů a ve vnitrobloku, východním směrem, je umístěno dětské hřiště, k němuž bude situována kavárna a na ni navazující komunitní centrum. Z jihu pak navazuje lesní plocha.

Zpracování návrhu na stavbu komunitního a duchovního centra se zúčastnilo jedenáct architektonických týmů. Na jaře roku 2013 se intenzivně scházeli členové výběrové komise pro hodnocení nabídek, kteří posuzovali práce architektů z mnoha hledisek. Při tomto nejednoduchém rozhodování jim pomáhaly posudky k jednotlivým návrhům z řad dalších architektů, umělců a odborníků nejen z ČR, ale také ze zahraničí.

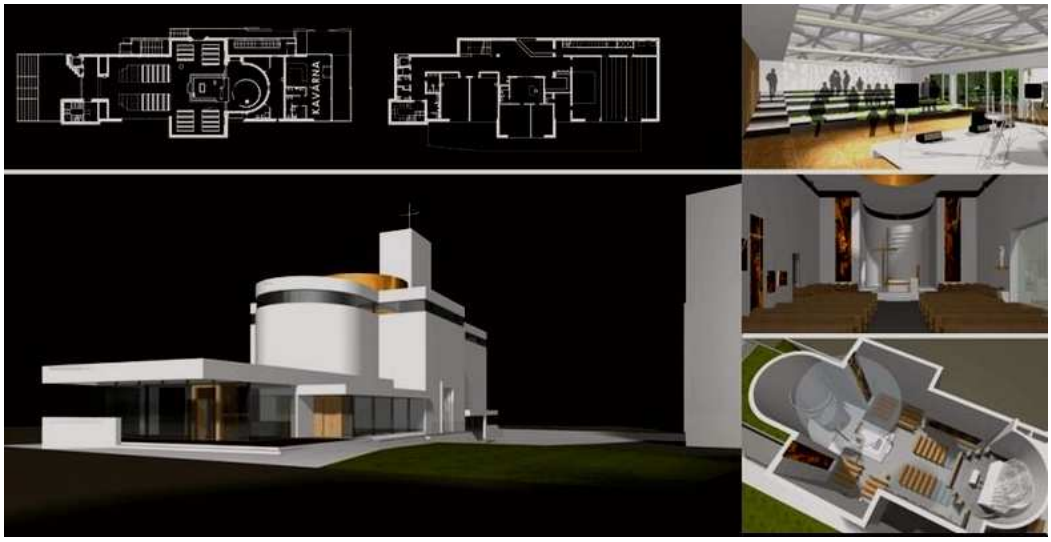

Vítězný návrh kostela na Barrandově

Vítězný návrh kostela s komunitním centrem pochází z dílny dvojice architektů Jakub Žiška a Pavel Šmelhaus. Splňuje přitom zadání o začlenění celku do stávajícího prostředí, takže stavba nebude lidem v okolí stínit do oken, zvony budou odstíněny od stávající zástavby a bude zde dostatečná kapacita k tomu, aby se nové komunitní centrum stalo zázemím pro rozvoj kultury na Barrandově. Naváže tak na kdysi tolik oblíbené Misijní středisko, které stálo na stejném místě.

Cílem stavby se mělo stát vytvoření pěkného prostředí, které bude místem setkávání lidí různého věku i zájmů mezi sebou navzájem a s Bohem, který může dát životu hloubku i smysl. Plánovaný projekt by měl povzbudit rozvoj duchovního, kulturního i společenského života na sídlišti Barrandov a stát se příležitostí k účasti i na různých vzdělávacích programech.

Podle propočtů architektonické kanceláře by měla celá stavba vyjít na zhruba 85 - 95 milionů Kč. Z této částky slíbilo pokrýt jednu třetinu Arcibiskupství pražské, dvě třetiny však musí získat samotná farnost. „Máme už od sponzora přislíbeny velmi kvalitní varhany v hodnotě asi devíti milionů korun. Další jeden milion korun už máme zároveň na účtu," poznamenal optimisticky správce farnosti Mgr. Josef Ptáček s tím, že otevření kostela předpokládá asi na přelomu let 2016 – 2017.

Zkapacitnění kanalizačního sběrače na Barrandově

Důležitý úkol řešila na Barrandově na přelomu roku 2012-2013 i Pražská vodohospodářská společnost (PVS), která prováděla zkapacitnění kanalizačního sběrače na barrandovském sídlišti. Více než dvacetimilionová investice přinesla velkou úlevu zejména nájemníkům v panelových domech, kterým se při přívalových deštích dostávala často voda z kanalizace do jejich bytů.

Kvůli zkapacitnění musela být odpálena část podzemního prostoru, kde je 10 metrů pod zemí uložen kanalizační sběrač o průměru 120 centimetrů. Právě tato část kanalizačního systému byla kamenem úrazu při náhlých přívalových deštích. „Tady šel ten kanalizační odtok, jak se říká, z tlustých do tenkých," řekl stavbyvedoucí Martin Včelák a narážel tím na situaci, kdy odpadní voda proudila ze dvou potrubí o průměrech 120 a 180 centimetrů do sběrače s průměrem o půl metru menším. Při velkých deštích se stoka zahltila a přebytečná odpadní voda se vracela přípojkami zpět do toalet a koupelen občanů bydlících v okolí.

„Rekonstrukce sběrače na Barrandově je klasickou ukázkou investice, jejíž dopad obyvatelé bezprostředně pozitivně pocítí," uvedl generální ředitel PVS Petr Žejdlík. Rekonstrukce byla zahájena v polovině října 2012 a dokončena 9. května 2013.

Dokončení hrubé stavby Barrandov Hills

Developerská skupina Crestyl dokončila v březnu 2013 hrubou stavbu poslední etapy rezidenčního projektu Barrandov Hills. V rámci ní vzniklo na Barrandově 114 nových bytů v bytových domech s výhledem na Prokopské údolí. Výstavba poslední etapy začala v květnu roku 2012 a kolaudace probíhaly už v srpnových dnech roku 2013.

Architektonické řešení projektu Barrandov Hills vycházelo vstříc požadavkům na prosvětlenost a prostornost bytů. Díky svému umístění ve svahu nabídlo bydlení s jedinečným výhledem na Prokopské údolí, pražské panorama a svahy Kavčích hor.

Všechny byty rezidenčního komplexu Barrandov Hills disponují terasou či balkónem, součástí přízemních bytů je předzahrádka. Díky logickému uspořádání a zvýšené výšce stropu na 2,75 metru působí všechny byty prostorně. V bytech od velikosti 2+kk je prosklená téměř celá stěna obývacích pokojů a byty jsou tak velmi světlé. Ve většině bytů se nacházejí i nadstandardní prvky jako samostatné pracovny, šatny a hlavní ložnice se samostatnou koupelnou. Součástí projektu je samozřejmě podzemní parkování.

Rezidenční komplex Barrandov Hills nabídl zákazníkům jednotky v bytových domech i v menších komfortních vilových domech. Veškeré byty mají dispozice od 1+kk až po 4+kk, včetně exkluzivního bytu typu 5+kk v nejvyšším podlaží. Pro zájemce je připravena i možnost upravit standardy dle individuálních požadavků.

Architektem stavby je uznávaný Karim R. Rachidi, který reprezentuje studio KRR Architektura. Jeho úkolem bylo navrhnout kvalitní řešení komplexu jak z architektonického, tak urbanistického hlediska. Dodejme ještě, že Komplex Barrandov Hills byl nominován na cenu Best of Realty 2008.

Stavba kancelářských budov v srdci Smíchova

Že se developerské společnosti neorientují pouze na okrajové části Prahy 5, ale snaží se získat pozemky i v samém srdci páté městské části, dokládá plán investiční skupiny Penta, o které už byla řeč ve spojitosti se zástavbou bývalého areálu Waltrovky. Další administrativní budovu by slovenští finančníci chtěli postavit na pozemcích, které skupina koupila od pražského magistrátu v Plzeňské ulici nedaleko centra Anděl.

Vlajkovou lodí společnosti Penta na poli realit je Florentinum na území Prahy 5, první nemovitostní projekt skupiny v Česku, jehož otevření developer uskutečnil koncem roku 2013. Lokalita, kde se investiční skupině nově podařilo pozemky získat, je v okolí centra Anděl jedním z posledních míst s volnými parcelami pro nové stavby. Hned naproti pozemkům Penty chce za 400 milionů korun postavit další kancelářskou budovu realitní firma Impact-Corti. Další atraktivní a nezastavěná parcela ve zmíněné lokalitě na rohu ulic Plzeňská a Kováků zase patří společnosti CIG, kterou kontroluje Michal Čamek, mimo jiné také majitel správce nemovitostí Centra.

Oprava chodníků

Stavební činnost iniciovala také Praha 5. Svým usnesením z 21. května 2013 vyčlenila rada městské části celkovou částku ve výši 5 milionů Kč na již dříve schválený projekt opravy chodníků v místech, kde je zaznamenána nejvyšší intenzita chodců. Probíhající opravy přitom některá média chybně přisoudila Magistrátu hl. m. Prahy.

Městská část Praha 5 přitom podle schváleného rozpočtu disponovala na chodníkový program celkovou částkou 10 milionů Kč. Vedení Prahy 5 proto chybné informace o původci oprav neslo s neskrývanou nelibostí a vše uvedlo na pravou míru.

„Jelikož realizátorem oprav našich chodníků je Technická správa komunikaci hl. města, musela Praha 5 převést nejdříve peníze nadřízenému orgánu TSK, kterým je magistrát. Proto vznikl mezi novináři dojem, že TSK získalo 5 milionů korun od magistrátu, nikoliv od městské časti. Ve skutečnosti jde ale o naše rozhodnutí. Chodníky potřebovaly nutné opravy, šlo o důležitý bod našeho programového prohlášení, který se nám podařilo prosadit i v zastupitelstvu,“ vysvětlil občanům zástupce starosty Jaroslav Nedvěd (UNP), pod kterého spadala správa veřejného prostranství.

Kromě chodníku na náměstí 14. října byl zrekonstruován také chodník podél kostela sv. Václava, a to vpravo od ulice Štefánikova. Staré chodníky byly opraveny rovněž v ulicích U Šalamounky, Na Hřebenkách nebo Pod Kavalírkou. V Erbenově ulici mělo být opraveno schodiště mezi ulicemi Erbenova a Mošnova.

Tímto také v našich kronikářských zápisech opouštíme oblast výstavby a v následujících odstavcích se zaměříme na dopravu na území Prahy 5, a to ve všech jejích formách.

Zóna s dopravním omezením v ulici Pod Císařskou

Obyvatelé v ulici Pod Císařkou požádali na jaře 2013 radnici MČ Praha 5 prostřednictvím petice o změnu místního dopravního značení z dosud trvajícího režimu „obytná zóna“ na „zóna s dopravním omezením“. Tento režim má upozorňovat na pohyb chodců ve vozovce a omezení rychlosti na 20 km/h. Důvodem k návrhu změny režimu je dle téměř padesáti podepsaných petentů skutečnost, že lokalita je vyhledávanou oblastí pro skatebordisty. Ti se na komunikaci pohybují velkou rychlostí, čímž ohrožují chodce, ale i ostatní řidiče. „Na skateboardu vyvinou rychlost, která je mnohem vyšší než povolených 20 km/h. V těchto rychlostech najíždějí velmi blízko malých dětí a kočárků s dětmi, přičemž se denně stává, že jízdu nezvládnou a

ze skateboardu spadnou. Žádný ze skateboardistů nemá trvalý pobyt v ulici Pod Císařkou," stálo v doručené petici.

Radní městské části Praha 5 na svém zasedání konaném dne 9. dubna 2013 vznesenému požadavku vyhověli**.** Výzvu projednala dopravní komise a po konzultaci s Odborem dopravy požadovanou změnu Radě MČ Praha 5 doporučila. Radnice zároveň požádala strážníky Městské policie o monitoring problematické lokality: „Jelikož stálou přítomnost strážníků a policistů nelze zaručit, přistoupili jsme k demontáži současného dopravního značení a jeho nahrazení dopravním značením „Zóna s dopravním omezením." Policejní orgány tak budou moci nevhodné chování na dopravní komunikaci lépe postihovat. Pokud by se však tato opatření ukázala neefektivní, bude zvažována možnost instalace zpomalovacích prahů," dodal k celé záležitosti zástupce starosty Ing. Jiří Vejmelka.

Negativní ohlasy změn ve veřejné dopravě

Změny v původním linkovém schématu veřejné dopravy hl. m. Prahy, sahajícím až do období 80. let 20. století, které byly uvedeny v život na podzim roku 2012, se výrazně dotkly celé řady spojů protínajících městskou část Praha 5, jakkoli se radní městské části snažili některé z těchto změn upravit, nebo zcela vyloučit z připravované dopravní optimalizace. Záležitostí se onehdy zabývali radní na svém zasedání dne 19. června a výstupem se stal elaborát obsahu-jící body, s nimiž vedení Prahy 5, stejně jako řada občanů, vyslovilo nesouhlas. Mezi kritizo-vané změny náleželo např. zkrácení autobusové linky PID č. 123, změna trasy tramvají č. 4 a 6, autobusů č. 176 a 191 nebo úplné zrušení linky autobusu č. 217. Veškeré snahy ze strany představitelů městské části tehdy ale zůstaly oslyšeny.

V polovině ledna roku 2013 pak občané odevzdali na radnici Prahy 5 petici, ve které žádali obnovení funkčního autobusového spojení mezi oblastmi „starý" Barrandov a nedalekým panelovým sídlištěm. Právě na nevhodnost vedení spojů Pražské integrované dopravy (PID) v oblasti Barrandova upozornilo vedení Prahy 5 ještě před jejich zavedením. Výtky se týkaly především nedostatečného spojení mezi „starým" Barrandovem a sídlištěm Barrandov, nevyhovujících přestupních vazeb mezi autobusovými a tramvajovými spoji v prostoru zastávky Geologická, nebo ztráty přímého spojení s metrem a s pravým břehem Vltavy. „Naše výhrady se však netýkaly pouze oblasti Barrandova, ale i dalších oblastí," dodal zástupce starosty Prahy 5 Ing. Jiří Vejmelka.

Byla proto vypracována analýza dopadu změn v městské hromadné dopravě (MHD), která prokázala nespokojenost cestujících s většinou změn, včetně autobusové linky č. 192 a

tramvajové linky č. 4. Na základě výsledků zmíněné analýzy se zástupci radnice Prahy 5 znovu obrátili na Magistrát hl. m Prahy a organizaci ROPID s cílem odstranit zhoršení dopravní obslužnosti po zářijových změnách v PID**.** Jak ale podotkl Ing. Jiří Vejmelka, vedení městské části si bylo vědomo, že „provoz PID je hrazen z prostředků hl. m. Prahy, a ne jednotlivých městských částí“, a proto byla reálná možnost radnice ovlivnit tyto záležitosti jen velmi omezená.

To se ukázalo dne 10. dubna 2013, kdy se konalo jednání s organizací Ropid, která odmítla vyhovět MČ Praha 5 v jejich požadavcích. Zástupci Praha 5 přitom prokázali oprávněnost požadavků vlastní analýzou dopadu změn v MHD na cestující. Z jednání však vyplynulo, že ROPID ze svých opatření, jako jsou zrušení autobusových linek 217 a 130, zkrácení linky 123, nebo změna trasy linky 121 a 191, nechce ustoupit.

K nevyslyšeným požadavků vedení Prahy 5 patřilo především:

1) obnovení přímého spojení oblasti Cibulka a Šmukýřka s centrem páté městské části po změně v trase linky PID č. 123
2) obnovení přímého spojení mezi Prahou 5 a Prahou 6 po zrušení autobusové linky PID č. 217
3) obnovení přímého spojení oblasti okolo Křížové ulice se zastávkou Lihovar po změně trasy autobusové linky PID č. 121
4) obnovení přímého spojení oblasti okolo Kříženeckého nám. s pravým břehem Vltavy po změně trasy autobusové linky PID č. 170
5) obnovení přímého spojení oblasti okolo Jinonické ulice s centrem Prahy 5 po zrušení autobusové linky PID č. 130
6) obnovení přímého spojení se zastávkou I. P. Pavlova po změně trasy tramvajové linky PID č. 4 a úpravě provozních parametrů autobusové linky PID č. 230

Parkovací zóny

Další třecí místo mezi vedením Prahy 5 a Magistrátem hl. m. Prahy představovala v roce 2013 otázka zavedení placených parkovacích zón na území páté městské části, která do připravovaného projektu investovala téměř dva miliony korun. Jednalo se o zavedení zón v centrální oblasti Smíchova a podél hlavních příjezdových komunikací v Košířích a Radlicích. V dubnu 2013 radnice Prahy 5 informovala, že kvůli oddalování rozhodnutí radních hlavního města

Prahy o realizaci projektu hrozí zastarání vyhotovených studií, čímž by peníze vložené do projektu byly promrhány.

Už v březnu 2013 sdělil náměstek primátora pro dopravu Josef Nosek, že zavedení zón vidí jako reálné až někdy na přelomu roku. Důvodem prodlevy se mělo stát zdržení na odboru informatiky, který měl připravit požadavky na parkovací automaty a nalézt systémové řešení jednotného systému evidence.

Zóny placeného stání přitom už měly fungovat od podzimu 2012. Poté magistrát projekt několikrát odsunul. Na okamžitou potřebu zavedení systému upozornil starosta městské části Zelený „Je to skandální. Každý občan i návštěvník Prahy 5 ví, jak je těžké zaparkovat na Smíchově, jak moc jsou vytížené naše ulice. Investovali jsme téměř 2 miliony korun, abychom bezchybně splnili podmínky magistrátu a situace se zlepšila. Pokud dojde k dalšímu od-kladu, hrozí, že se parkování v Praze 5 bude na magistrátu řešit až po volbách. To by znamenalo, že naši občané v centru nezaparkují ještě další 2 až 3 roky. Celý projekt se tak navíc bude muset aktualizovat.“ K problémům s parkováním se vyjádřil také zástupce starosty Ing. Jiří Vejmelka, který uvedl, že většinově jde o auta lidí žijících mimo Prahu 5 a dojíždějících do centra za prací. „Místní obyvatelé tak přišli o možnost zaparkovat, v některých ulicích bylo dokonce kvůli stání ve dvou řadách velmi obtížné projet i pro záchranné složky.“

Situace vedla vedení Prahy 5 k vytvoření alternativního řešení, o kterém informovala veřejnost v říjnu 2013. „Rozhodli jsme se nesedět s rukama v klíně a nečekat na celoměstský systém parkování, který pražský magistrát neustále jen slibuje. Oproti jeho představám bude náš systém pro občany zdarma,“ uvedl starosta Ing. Miroslav Zelený.

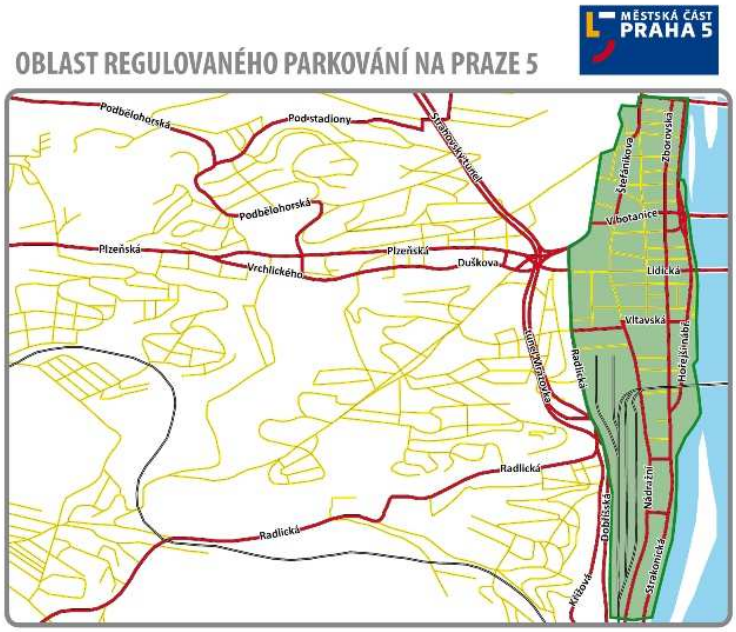

Prostor parkovacích zón jak s ním počítal alternativní systém Prahy 5

Díky navrženému systému by mohli pohodlněji parkovat kromě rezidentů a abonentů žijících na regulovaném území i ostatní občané z celé městské části Praha 5. I oni by totiž získali parkovací karty zdarma. Systém měl zajistit regulaci tzv. „dopravy v klidu“ až do doby, než magistrát bude připraven spustit celoměstský regulační systém. Návrh regulace parkování se týkal centrální části Prahy 5, tedy Smíchova, konkrétně v oblasti zhruba od Újezdu po Lihovar. Dotčené území mělo být ohraničeno levým břehem Vltavy, ul. Vítěznou, Újezd, ul. Rošických, části ul. Holečkova po ul. Drtinovu, ul. Drtinova, ul. ul. Kartouzská, ul. Radlická (východní strana), ul. Dobříšská a ul. Strakonická. Na základě připomínek občanů pak mělo být možné regulované území rozšiřovat. Městská část tehdy plánovala zahájit vydávání parkovacích karet již v prosinci 2013.

V polovině prosince ale mluvčí Prahy 5 Ivona Kratochvílová sdělila, že radnice Prahy 5 zavedení parkovacích zón a vydávání parkovacích karet pro své občany odkládá, neboť magistrát a Technická správa komunikací o zavedení zón v Praze 5 doposud nerozhodly a nejsou podepsány smlouvy řešící financování parkování. Uvidíme, jaký vývoj nám v této otázce připraví rok 2014.

Pokračování ve výstavbě metra do stanice Nemocnice Motol

Jednou z revolučních dopravních změn se pro obyvatele Prahy 5, žijící v horní části Košíř a na katastrálním území Motol, nepochybně stane otevření stanice metra linky A s názvem

Nemocnice Motol, která prodlouží linku z Dejvic do severozápadní části Prahy. V posledních měsících roku 2012 a na začátku roku 2013 došlo za pomoci dvou razících štítů Tonda a Adéla ke konečnému proražení obou tunelů.

Pokračující výstavba metra ve stanici Nemocnice Motol

Do konce června 2013 pak bylo v jednom z tunelů zahájeno pokládání kolejí. Širokopatní kolejnice se pokládaly a připevňovaly k armovaným pásům kolejových betonů přes tzv. hrobečky, a to pružně pomocí podkladnic a pružin.

Další etapa výstavby metra byla v Motole zahájena v listopadu 2013 a částečně vedla k omezení přístupu do nemocnice z Kukulovy ulice. Jediným možným vchodem a východem mezi nemocnicí a Kukulovou ulicí se stal vjezd taxíků pod zastávkou směrem Vypich. Poloha autobusových zastávek i přechod pro chodce se semafory zůstaly stejné a také přístup k výtahu do krytého parkingu by měl být po celou dobu stavebních prací zachován. Všechna výše zmíněná opatření mají zůstat v platnosti až do letních měsíců roku 2014.

Vedle odlehčení linek, využívaných lidmi žijícími v lokalitách přiléhajících k západní části Prahy, se prodloužením trasy metra A usnadní všem obyvatelům hlavního města dostupnost Fakultní nemocnice Motol.

Radlická radiála

Další důležité dopravní téma představuje projekt Radlické radiály, jehož počátky sahají až do 70. let minulého století. Do roku 1983 vznikl západní úsek Třebonice-Řepy i s dálnicí D5, ale východní část, směřující na Smíchov, se kvůli nejednotě v koncepci stále odkládala.

V současné době se pracuje se zřejmě konečnou verzí z konce roku 2010, která počítá s Radlickou radiálou o délce 5,5 kilometru, z nichž necelé tři kilometry jsou vedeny tunely. Nejdelší z těchto tunelů, který má být veden od Jinonic pod Dívčími hrady, až po své vyústění na Zlíchově, by měl být dlouhý asi 2,2 km. Radiála se tak stane sběrnou komunikací spojující Rozvadovskou spojku s městským okruhem na Zlíchově. V konečném důsledku se pak počítá s výrazným ulehčením dopravní situace v ulicích Radlická, Jinonická, Vrchlického, Plzeňská a Bucharova, ale také s usnadněním dostupnosti centra Prahy obyvatelům z příměstských oblastí.

I přes protesty některých obyvatel, jejichž okolního prostoru by se radiála přímo dotkla, měla být výstavba zahájena v roce 2013. Po diskuzi s občany v červnu 2012 radní Prahy 5 na svém zasedání dne 13. listopadu 2012 schválili usnesení k návrhu Radlické radiály, kde žádali magistrát o úpravu projektové dokumentace dle předložených připomínek. Už v květnu 2013 ale byla zveřejněna zpráva, že hl. m. Praha se výstavbou tunelu Blanka, prodloužením trasy metra A, ale i nákupem nových tramvají natolik vyčerpala, že pro příští roky se na další investiční projekty jen stěží dostane. Předseda finančního výboru pražského magistrátu Jiří Vávra přesto za nezbytné označil řešení dostavby městského okruhu, přičemž jako prioritu uvedl právě Radlickou radiálu. Konkrétní termín ale vzhledem k tehdejší rozpočtové situaci nikdo nechtěl komentovat. Otázky Radlické radiály, ale i ostatních dopravních záležitostí, se na diskuzi s občany dotkl i starosta páté městské části Ing. Miroslav Zelený. Ta se konala ve farním sále kostela sv. Václava na Smíchově v polovině listopadu 2013.

V prosinci téhož roku pak bylo oznámeno, že tendr na vybudování průzkumné štoly ke stavbě Radlické radiály vyhrála firma Subterra a město Prahu vyjde průzkum a inženýrsko-geologické práce (IGP) na 243,3 milionu korun bez DPH. Zároveň bylo uvedeno, že samotné práce budou zahájeny zhruba v dubnu 2014.

Infocentrum Prahy 5 a přednášky pro podnikatele

Problémy s nedostatkem finančních prostředků provázejí veřejné instituce už od jejich počátku, přičemž jednou z možností, jak zvýšit přísun peněz do místního rozpočtu, je nepochybně podpora rozvoje soukromých podnikatelských aktivit, ke které existuje celá řada vhodných nástrojů. Vedení Infocentra Prahy 5 o.p.s. se v roce 2013 rozhodlo podnikatelský sektor podpořit cyklem přednášek, určených především pro zástupce menších a středních firem.

První sekce přednášek se konala na přelomu března a dubna v prostorách Informačního centra Prahy 5 ve Štefánikově ulici 249/30. Přednášejícími byla Ing. Hana Vincencová, ab-

solventka pražské VŠE působící v oboru finančního poradenství, a Ing. Jiří Wágner, autor několika článků o investiční a finanční problematice. Mezi tématy bylo možné nalézt např. otázku finančních benefitů pro zaměstnance a daňové otázky s tím spojené, zajištění podnikatelských rizik, nebo problematiku úvěrů pro financování podniku.

Program prvního cyklu přiblížil ředitel infocentra Bc. Miloslav Mrštík slovy: „Přednášky jsou zaměřeny na aktuální problematiku, kterou řeší většina zaměstnavatelů bez rozdílu velikosti podniku. Odborní lektoři představí možnosti finanční motivace zaměstnanců v podobě firemních benefitů v kontextu jejich zdanění, upozorní na podnikatelská rizika a možnosti jejich předcházení včetně pohledu na možné zajištění před nimi. V neposlední řadě jistě zaujme přednáška o možnostech financování firmy, během které se účastníci seznámí s novinkami v oblasti úvěrů u bankovních institucí napříč trhem. Věříme, že tyto aktivity Informačního centra Prahy 5 místní podnikatelé ocení.“

Druhý cyklus se konal v průběhu dubna a k řešeným tématům náležely např. změny v zákoníku práce v roce 2013, time management a osobní organizovanost, obchodní jednání - etiketa v ČR vs. v zahraničí, základy projektového řízení, základy eGovernmentu, nebo právo ochrany spotřebitele, kde se přednášející zaměřil na otázku reklamace, prodeje pomocí e-shopu nebo na nekalé obchodní praktiky.

Podnikatel a živnostník Prahy 5

Dalším způsobem, jak podpořit živnostenský a podnikatelský sektor, představuje již tradiční anketa Podnikatel a živnostník Prahy 5, který se v pod záštitou starosty Ing. Miroslava Zeleného a radních Marka Kukrleho a Michala Šestáka konala ve čtvrtek 28. listopadu v Paspově sále Pivovaru Staropramen. V kategorii Živnostník Prahy 5 zvítězil JUDr. Michal Kučera jako majitel prodejny s luxusní obuví a ručně šitými botami na Újezdě. Cenu pro Podnikatele roku získal Andel’s Hotel Prague.

Během slavnostního večera se hosté seznámili s trojicí nominovaných do finále ankety v každé kategorii. „Způsob nominací je velmi otevřený – v radničním magazínu a především na webu městské části mohl kdokoliv vyplnit nominační formulář a dát porotě tip na zajímavého lokálního podnikatele nebo firmu. Do finále postoupila šestice podnikajících s nejvyšším počtem nominací,“ vysvětlil radní pro oblast podnikání Marek Kukrle. O konečném pořadí pak rozhodla porota na základě odborného posouzení nejen ekonomických ukazatelů, ale také aktivit v CSR oblasti (společenské odpovědnosti firmy), podpory lokálního trhu a inovací.

Živnostník

Nejvyšší ocenění v kategorii Živnostník získal Michal Kučera a jeho prodejna s ručně šitými botami. Druhé místo obdrželo krejčovství BUTTIG, přičemž ocenění z rukou radního Marka Kukrleho převzala Vladimíra Buttigová. Na cenu za třetí místo dosáhl Ing. Miloš Hyka, který se zabývá prodejem BIO licencovaných čajů, kávy a čokolády.

Tři ocenění živnostníci Prahy 5

Podnikatel

V kategorii podnikatel roku získal první místo Andel’s Hotel Prague, nacházející se v samém srdci Smíchova. Cenu z rukou starosty Prahy 5 Miroslava Zeleného převzal resident manager hotelu Marek Páleník. Druhé místo patřilo Restauraci a klubu Santoška, třetí cenu pak z rukou radního Michala Šestáka převzal Dům jógy Anděl.

Zástupci firem oceněných v kategorii Podnikatel Prahy 5

Hlavním přínosem již tradiční ankety a oceňování podnikatelů má být podpora malého a středního podnikání v městské části Praha 5. „Ti, kteří si dnes převzali ocenění, si zaslouží respekt a také největší odměnu v této anketě – ocenění a zviditelnění jejich práce před veřejností. Praha 5 byla vždy známa jako prestižní byznys centrum metropole, za což vděčíme právě jednotlivým živnostníkům a podnikatelům. Přeji všem, aby se jim dařilo i nadále a trh konečně zažil výraznější oživení," ocenil místní podnikatele starosta.

Slavnostní večer nabídl také představení současných aktivit radnice páté městské části, jako například práci nadačního fondu Pragae Quinta Regione. Jeho možnosti představila předsedkyně správní rady a manželka oscarového režiséra Olga Menzelová. Hosty provázel celým večerem moderátor Jakub Želený. O zábavu se postarali také Vladimír Hron, mistři světa ve stepu z Tanečního centra Andrea či brazilská bubenická show Barrel Battery.

Přehled oceněných

Podnikatel Prahy 5 roku 2013 (právnická osoba):

ANDEL´S HOTEL PRAGUE

První Andel's hotel byl otevřen před deseti lety v moderním a živém obchodním centru pražského Smíchova, na Andělu. Jméno, které hotel dostal právě po místě, kde se nachází, se brzy proslavilo i v zahraničí, konkrétně v Polsku (Krakov a Lodž) a Německu (Berlín). Úspěšný

koncept se tak dostal do světa a v současnosti se značka Andel's, která je dílem britských architektů a interiérových designérů Jestico+Whiles, a spravuje ji Vienna International Hotels & Resorts, se může pochlubit téměř 1300 pokoji a 2600 lůžky.

KLUB SANTOŠKA

Klub Santoška je oblíbenou restaurací místních obyvatel Prahy 5, ale i hostů z jiných čtvrtí. Často zde vaří ryby, mořské plody a jídla z tuzemských sezónních plodin - hojně se například používají cukýny, houby, rukola a červená řepa. A takové dýně se na Santošce staly hitem. Ať už ve formě dýňového tataráku, polévek, italského risota nebo závinu s kokosem. Šéfkuchař a provozovatel v jedné osobě Roman Kakos má pro své vzácné hosty vždy připravenou nějakou specialitu nebo rád připraví pokrm dle přání. Své zkušenosti sbíral v Pražských restauracích a hotelech Parnas, Zátiší, Avalon bar, Mlýnec, U Prince a U Zlatého Stromu, kde působil 12 let na pozici šéfkuchaře.

DŮM JÓGY

Dům jógy Anděl zahájil svůj provoz v březnu roku 2012 a pro širokou veřejnost otevřel tři sály na cvičení různých druhů jógy – klasickou jógu s různými modifikacemi, hot jógu (cvičení při 42°C) nebo cvičení s pomocí zavěšených sítí (hamaků). Nabídka služeb se neustále rozšiřuje a kromě cvičení klasických lekcí tak jóga Anděl navíc pořádá různě tematicky zaměřené kurzy, workshopy a semináře. Také se snaží jednotlivé lekce zaměřovat na cílové skupiny lidí z okolí. Jsou to lekce pro lidi z okolních kanceláří, lekce pro děti a jejich matky, dále pro seniory a také děti školního věku.

Živnostník Prahy 5 roku 2013 (OSVČ)

JUDr. Michal Kučera - CLASSIC SHOES

Classic Shoes se sídlem na pražském Újezdě je první prodejnou specializovanou na tradiční, především ručně šité boty v Praze. Cílem obchodu je poskytnout obyvatelům hlavního města možnost koupit si kvalitní, nadčasové a elegantní boty nejlepších výrobců, a to v prostředí a se servisem, jaký je běžný v evropských metropolích. V Classic Shoes neposkytují pouze běžný prodejní servis, ale rádi pomohou i radou, jaký typ bot se hodí k jakému oblečení či na kterou příležitost či zprostředkují výrobu bot na míru. Mezi zákazníky této společnosti patří například několik velvyslanců, diplomaté, bankéři či právníci, stejně jako novináři, umělci i běžní obyvatelé Prahy.

Rodinné KREJČOVSTVÍ BUTTIG

Krejčovství Buttig je firma rodinného typu s datem založení již v roce 1992. Neustále roz-šiřuje spektrum svých služeb a věnujeme se i službám, které byly dávno zapomenuty. Kromě oprav a úprav oděvů látkových i kožených nabízí i takové speciality je SCELOVÁNÍ látek (jde o metodu, kterou je poškozené místo na oděvu spraveno identickou látkou) a jako jedna z mála firem v České republice opravuje i moto-oděvy. Dále svým zákazníkům nabízí čištění a barvení oděvů a šití na zakázku. Krejčovství Buttig si zakládá na tom, že všechny zakázky jsou zhotoveny ve sjednaném termínu. Jejich moto zní "Kompletní péče o Váš šatník!"

Ing. Miloš Hyka - FAIR BIO ČAJE

Mezi další nominované patří Fairtrade certifikovaná společnost Fair-bio-čaje, kterou před dvěma lety založil pan Miloš Hyka a se svojí partnerkou Danou Klomínkovou s posláním podpořit systém férového obchodování a se snahou rozšířit tuto myšlenku i mezi lidmi v České republice. Hlavní náplní společnosti Fair-bio-čaje je online prodej BIO a Fairtrade licencovaných čajů, kávy a rozpustné čokolády britské certifikované společnosti Clipper. V loňském roce navíc rozšířili svou aktivitu o nabídku do gastronomických zařízení. Na výrobky společnosti Fair-bio-čaje tak již nyní můžete narazit v restauracích, kavárnách a polévkárnách po celé republice.

Farmářské a sváteční trhy na Praze 5

Podporu malovýrobců a maloobchodníků projevuje pátá městská část i pravidelným pořádáním farmářských a svátečních trhů, které se mezi zdejšími obyvateli těší nehasnoucí oblibě. Farmářské trhy přitom představují alternativu k nakupování potravin v dominantních obchodních řetězcích, které se v posledních desetiletích rozrostly po celé Praze měrou nebývalou.

Farmářské trhy spotřebiteli přináší cestu, jak se dostat ke kvalitní sezónní produkci, ať už zeleniny, ovoce, mléčných a masných výrobků, medu nebo moštů. Na území městské části Praha 5 se farmářské trhy provozují v centrální části Smíchova na pěší zóně Anděl, ale i např. na Tilleho a Trnkově náměstí na Barrandově.

Sezónu trhů odstartovaly v březnu trhy Velikonoční, při kterých Anděl ožil množstvím různobarevných stánků a stovky návštěvníků si zde mohly zakoupit jarní a velikonoční zboží, různé dekorace, pomlázky a kraslice. Pro nejmenší návštěvníky byla připravena i dílnička, ve které si mohli uplést pomlázku, či namalovat vlastní kraslici. Během velikonočních svátků, tedy od Zeleného čtvrtka, navíc trhy nabídly pestrý doprovodný program.

Barrandov ožil farmářskými trhy mimo jiné termíny i v druhé polovině září na Trnkově náměstí. Kromě farmářských stánků si zde návštěvníci mohli prohlédnout tradiční řemesla, shlédnout zábavný program a při tom všem si nakoupit čerstvou zeleninu, ovoce a další agrární produkty. Z lidových řemesel byli k vidění kováři, řezbáři, košíkáři, perníkáři a výrobci slámových ošatek. Vystoupila také skupina historického šermu Artus Bohemia a součástí programu byla také tombola, nebo hudební kapela Páni z Kolína. Pro děti byly připraveny sou-těže s tematikou králů a rytířů a výtvarná dílna se soutěží o nejkrásnější královský erb.

Momentka z Velikonočních trhů na Andělu

Konec roku 2013 pak obyvatelům Prahy 5 zpestřily Vánoční trhy na Andělu, které trvaly až do 23. prosince. Mezi účastníky doprovodného programu patřil například řezbář Petr Dobrý, který zde vyřezal betlém pod vánoční strom a nabídl spoustu krásných andělů a dal-ších figurek a ptáčků. Milovníky lesního skla potěšil zase výrobce Robert Douša a především ženy a dívky mohly nechat oči na ručně vinutých perlách rodinné firmy Czech Glass Mildorfová, vyráběných přímo na místě. K vánočním trhům samozřejmě patří nabídka keramiky, ručně malovaných skleněných ozdob, svíček z palmového či včelího vosku, ubrusy, květinové dekorace a další sortiment.

K dostání byly také čerstvé a uzené ryby, uzeniny, pečivo, čerstvě pražené ořechy či ovčí sýry z chráněné dílny Simabelle. Novinka na trzích z roku 2012 – Ráj svařeného vína – se pro výborné reference zákazníků zopakoval. „Konzumenti obdrží za vratnou zálohu 50 korun keramický hrnek a bude pouze na nich, zda jej vrátí zpět do stánku, nebo si jej odnesou domů jako památku z vánočního trhu,“ doplnil radní Marek Kukrle.

Aukce energií pro domácnosti a podnikatele

Energie představují jednu ze základních výdajových složek ať už pro jednotlivé domácnosti, podniky, nebo pro veřejné instituce. A právě pro domácnosti a podnikatelskou sféru se vedení Prahy 5 rozhodlo finančně podpořit uspořádání aukce na nákup elektřiny a plynu.

Tyto aukce, nabízející možnost snížení cen díky sdružení poptávky odběratelů a nabídkám více různých dodavatelů, zažívají v poslední době velký úspěch. Čím více účastníků se totiž do dražby zapojí, tím větší slevu jim dodavatelé energií nabídnou, protože je to pro ně z principu výhodnější. Obdobný způsob zapojení obyvatel do aukce energií využili například v Říčanech u Prahy. Úspěch se dostavil – přihlásilo se zhruba 450 odběratelů nejen z řad domácností a v průměru se podařilo snížit cenu o 16 % u elektrické energie a téměř o 30 % u plynu. „Pokud by se zúčastněným nepodařilo aukcí zajistit lepší cenu, než mají od současných dodavatelů, mohou účastníci bez jakéhokoliv postihu od aukce ustoupit," dodal Jakub Šafránek ze společnosti e-Centre, která má s pořádáním aukcí energií zkušenosti právě ze zmiňovaných Říčan, ale i například z MČ Praha 6. Právě společnost e-Centre aukci pořádala i na Praze 5. „V době volného trhu nevidím důvod, proč by měly mít firmy a podniky nižší ceny elektřiny a plynu než samotné domácnosti. Pomocí aukce získají naši občané lepší podmínky, než měli doposud. Zároveň čím více lidí do aukce vstoupí, tím větší tržní podíl budou pro dodavatele představovat, a v důsledku o to nižší ceny poskytovatelé nabídnou, aby získali nové klienty. Proto jsme se rozhodli aukci energií podpořit," upřesnil motivaci vedení Prahy 5 starosta Ing. Miroslav Zelený.

První kolo aukcí plynu a elektřiny se konalo 27. června 2013 a jednalo se o vůbec největší elektronickou aukci v České republice. O nižší ceny od nových dodavatelů zmíněných komodit soutěžilo 4145 domácností, které dosáhly průměrné úspory 28 %. Domácnosti z Prahy 5, celkem 501 smluv, ovšem uspořily ještě více, a to průměrně 39 % v případě nákladů na elektřinu a 35 % u zemního plynu.

„Společnosti e-Centre se nepodařilo připravit do aukce všechny zájemce, ale i tak jsem rád, že se podle odhadů podařilo lidem z páté městské části ušetřit zhruba deset milionů Kč. Pokud v červencovém kole bude dosaženo ještě nižších cen pro zbylých 300 smluv, lze očekávat, že tento odhad bude překonán," dodal starosta po výsledcích dosažených v prvním fázi.

Vinobraní na Praze 5

Důležitý zdroj příjmů pro někdejší obyvatele území dnešní Prahy 5 představovalo pěstování vinné révy a její následné zpracování. Vědoma si této tradice, uspořádala Praha 5 ve dnech 9. a 10. října 2013 I. ročník Smíchovského vinobraní. Akce se konala v prostoru pěší zóny Anděl a v rámci programu se představily například soubory folklorních tanců za doprovodu cimbálové muziky.

Starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený před infopanelem o historii místního vinařství

Návštěvníci Smíchovského vinobraní se také dozvěděli zajímavou formou o historii Prahy 5, kde vždy existovala silná tradice pěstování a výroby vína. K tomuto účelu byly připraveny informační panely s naučnými texty a ilustracemi, které sestavil místní kronikář a historik Mgr. Pavel Fabini.

„Návštěvníci budou moci ochutnávat víno a pochutiny u stánků různých vinařství, těšit se mohou také na burčák," zval k účasti veřejnost starosta Ing. Miroslav Zelený.

Z historie vinařství na Praze 5

O první vinici v Košířích hovoří prameny již v roce 1328. Roku 1357 císař Karel IV. nařídil povinné zakládání vinic. Protože původní vlastníci půdy pocházeli obvykle z církevních kruhů, patřili mezi první vinaře mniši z Plaského a Kartuziánského kláštera či Pražského proboštství

na Pražském Hradě. Aby došlo k rozvoji vinařství také mezi světskými vlastníky půdy, zavedl Karel IV. několik pravidel – vlastníci půdy byli na 12 let osvobozeni od nájmu a dočkali se i daňových výhod. Zároveň byl omezen dovoz zahraničních vín. Příchod husitství znamenal pro mnoho vinic pohromu, avšak při jejich obnově došlo k takovému rozmachu, že lze mluvit o vrcholném období vinařství na území Prahy 5.

Zkázu znamenala až třicetiletá válka: pustošení, nedostatek pracovních sil, špatná ekonomická situace a nakonec i změna životního stylu, která s sebou přinesla také větší oblibu piva, to vše vedlo k naprostému zániku vinic. V době největšího rozmachu patřily mezi nejvýznamnější vinařské lokality Prahy 5: vinice Frycková v oblasti dnešní Klamovky, vinice Perníčková v oblasti dnešní Perníkářky, vinice Hynkovská v oblasti dnešní Skalky, Zámečnice a někdejší Malé Ladronky, vinice Tiburcovská, která se táhla od Ladronky dolů a vinice Fránovská na území dnešní Kotlářky. Pásy vinic se táhly také od stolové hory Vidoule směrem k Motolu a na Smíchov.

Střípky ze zastupitelstva

Ještě než opustíme oblast podnikání na Praze 5, představíme si názory některých zástupců politických klubů zastupitelstva páté městské části, které charakterizují podnikatelské prostředí v našem obvodu a dotýkají se forem interakcí mezi radnicí a podnikatelskou sférou. Mgr. Martina Atlasová připomněla pozitivní vliv husté sítě činorodých živnostníků a podnikatelů na místní zaměstnanost a kvalitu života. Vojtěch Zapletal z ODS se ve svém sloupku zabýval případem firmy Dantik ze Žvahova, která zaměstnává 15 lidí a vychovává učně v oboru řezbářství. Poukázal na příliš „zdlouhavé a nevstřícné jednání radnice“ při rozhodování o prodloužení nájmu tohoto podnikatelského subjektu, které vystavilo „zbytečné nejistotě a stresu všechny zaměstnance.“ Může se zdát, že se jde o detail, ale právě takové detaily jsou součástí každodenního života řady podnikatelů a živnostníků naší městské části.

O vizi Strany zelených v záležitosti možných interakcí mezi radnicí a podnikatelskou sférou se zase rozhovořil Ing. Ondřej Velek: „Podporujeme udržitelné odpovědné podnikání (…). Náš Klub SZ navrhl, aby radnice pomáhala (…) zejména lokálním podnikatelům, kteří poskytují Praze 5 navíc komunitní službu (…). Radnice by měla veřejně ocenit firmy poskytující své dobrovolníky do škol či neziskovek, nebo sponzorující programy a akce pro ohrožené a vyloučené. Radnice by měla nastavit vyšší ekologická kritéria pro projektanty a podobně ovlivňovat chování dodavatelů zakázek.“ A právě o ochraně životního prostředí,

veřejné zeleni a obecně o záležitostech souvisejících s přírodou v páté městské části budou kronikářské zápisy v následující kapitole.

III. Životní prostředí, flora a fauna Prahy 5

Životnímu prostředí a péčí o veřejnou zeleň se věnuje Výbor pro životní prostředí zastupitelstva městské části, ale také poradní orgán Rady MČ Praha 5, Komise životního prostředí. Právě ta navrhuje vedení MČ Praha 5, jakým způsobem řešit otázky s touto oblastí spojené. Jednu z forem podpory představovalo v roce 2013 udělení grantů „Místo pro život – ekologické programy“, které schválilo zastupitelstvo na svém březnovém zasedání.

Kromě toho existuje v naší městské části celá řada občanských sdružení a dalších organizací, které se problematikou ochrany životního prostředí zabývají, přičemž o některých jejich aktivitách již byla řeč v souvislosti se snahou developerských firem zastavět některé zelené lokality v páté městské části.

Ochranou zvířat se v naší městské části zabývá například Sdružení na ochranu zvířat v krajní nouzi nebo záchranná stanice pro zraněné volně žijící živočichy, která sídlí v Jinonicích a disponuje zázemím pro intenzivní péči o zraněné živočichy a mláďata, zázemím pro ošetřovatele, veterinární ošetřovnou, přípravnou a skladem krmiva a karanténní místností. Má také několik voliér. Asi nejvíce známou instituci, která se zasazuje o edukativní aspekt ochrany životního prostředí, v tomto směru dlouhodobě představuje Stanice přírodovědců sídlící na Smíchově.

Stanice přírodovědců

Stanice přírodovědců je střediskem Domu dětí a mládeže hlavního města Prahy a sídlí ve svahu v blízkosti parku Sacré Coeur, pouhých pět minut od stanice metra Anděl. K hlavním nabízeným programům patří volnočasové aktivity pro děti a mládež se zaměřením na přírodní vědy a chovatelství. Pro veřejnost umožňuje návštěvu skleníků a tropického terária nebo otevřeného klubu Zahrada.

Vzhledem ke svému poslání se snaží co nejvíce spojit volnočasové aktivity ve svém areálu s osvětou a ekologickou výchovou. Díky velké návštěvnosti jak stálých frekventantů odborných kroužků, tak i ze školských zařízení a v neposlední řadě i návštěvníků ze širokého okolí, jsou možnosti osvěty a ekologické výchovy velmi dobré. Některé nákladnější projekty by se ale vůbec nepovedlo realizovat bez podpory a grantů městské části Prahy 5.

Jako každý rok také během roku 2013 přírodovědci přichystali zájemcům z řad dětí i dospělých celou řadu zajímavých aktivit. My si v kronice uvedeme alespoň ty nejzajímavější.

Křest dvojice emu hnědých

V sobotu 23. února došlo ve Stanici přírodovědců ke křtu dvojice ptáků emu hnědých, a to starostou MČ Praha 5 Ing. Miroslavem Zeleným. Vybráno bylo samici jméno Ema a Emil pro jejího partnera. Do městské části Praha 5 se pár dostal díky chovateli Jakubovi Drozdovi, který je zakoupil od soukromého chovatele. „Původní majitel se o ně staral od kuřátek a oni za ním dokonce chodili jako za svým rodičem," prozradil Drozd. Díky tomu jsou oba ptáci ochočení a naučení zobat z ruky.

Emu mají zakrnělá křídla a naopak silné nohy se třemi prsty. Při skocích dlouhých až 2,7 metru dokáží vyvinout rychlost 48 km/h. Obvykle se zdržují sami nebo v párech, někdy však vytvářejí skupiny o 4 až 9 jedincích. Jsou usedlí nebo kočovní, a to v závislosti na dostupnosti vody a potravy. Jejich původní domovinou je Austrálie.

Samice snáší ve 2 až 4 denních intervalech až 15 vajec, čímž její rodičovská úloha končí. „Zajímavostí je, že u emu hnědých péči o vejce a mláďata zajišťuje především samec, který také přebírá za potomky plnou odpovědnost, což by mohlo být inspirací i pro mnohé z nás otců," uvedl kmotr páru a starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený.

Dvojice emu hnědých se starostou Prahy 5

Výstava obojživelníků

Již pátý ročník výstavy věnované obojživelníkům přichystala Stanice přírodovědců ve svých prostorách v polovině května 2013. Výstava určená jak široké veřejnosti, tak i profesionálním přírodovědcům byla hojně navštívena. V biotopových nádržích s mistrně aranžovanými terarijními rostlinami bylo možné spatřit nejrůznější obojživelníky z evropských chovů, jako např. drsnokožku kornatou, žábu, které si díky jejímu dokonalému maskování nevšimnete, ani když bude pár centimetrů od vás. Dále byly k vidění jedovaté pralesničky a stromová asijská ropucha. Na výstavě bylo možné pozorovat také jednotlivá stádia vývoje obojživelníků a návštěvníci se seznámili s krmením a problematikou chovu. Pro školy a objednané skupiny pak byly uspořádány komentované prohlídky.

Kdo měl zájem, mohl si dokonce vybrané druhy obojživelníků zakoupit a odnést si je domů. Jako doprovodný program byl přichystán Jarmark v zahradě, kde se konal stánkový prodej medu, rostlin, šperků a jiných zajímavostí. Vstupné na výstavu činilo 60 Kč pro dospělé a 40 Kč pro děti.

Výstava Na hranici tajemna

Asi největší mediální ohlas ze všech akcí pořádaných Stanicí přírodovědců ale způsobila výstava nazvaná Na hranici tajemna, která byla k vidění v období od 14. do 20. října 2013. Představeni zde byli málo známí, ale také doposud vědecky neprozkoumaní tvorové, kteří bývají mnohdy opředeni aurou tajemna.

Z výstavy Na hranici tajemna

Návštěvníci mohli poodhalit stinná zákoutí přírody nacházející se na hranici legendy a reality. „Tato výstava je věnovaná mýtům a legendám, se kterými se často člověk setkává. My je nezpochybňujeme, jenom si myslíme, že každá legenda má svůj reálný základ," řekl Michal Hrdina, jeden z autorů výstavy. „Máme tady třeba i bájnou čupakabru, kterou popsala i řada seriózních novinářů. Tvrdí se o ní, že vysává krev slepic či koz, jenže s velkou pravděpodobností jde o druh zvláštního psa, o takzvaného peruánského naháče. Je to druh, který vypadá bizarně, protože je bez srsti (…).“ pokračoval o jednom z témat výstavy Hrdina. Expozice tajuplných zvířat byla doplněna o rostliny a minerály provázející člověka fascinovaného magií, astrologií i okultismem.

Kromě vybraných akcí byly také pořádány nejrůznějšího vzdělávací programy, přednášky nebo výstavy fotografií, jako např. výstava fotografií hub, která se konala v první polovině prosince.

Obnova veřejné zeleně

Vydatné deště z počátku června 2013, které nakonec vedly k povodním popsaným už v první kapitole kronikářských zápisů, spolu s těmito povodněmi poškodily některé lokality s veřejnou zelení na území páté městské části. Kvůli hrozícím pádům stromů byl už v čase povodní zakázán vstup do všech parků Prahy 5, který byl posléze vymezen pouze pro park Zahrada Kinských, Klamovka a Santoška.

V září 2013 pak musela být uskutečněna stabilizace svahů v parcích Santoška a Mrázovka a odstraněna zeleň nebezpečná pro návštěvníky a okolní obyvatele. Vlivem vytrvalých dešťů totiž došlo v parku Mrázovka k částečnému sesuvu půdy, který zapříčinil pád tří stromů do zahrady bytového domu, naštěstí bez újmy na zdraví obyvatel. Radnice se proto rozhodla jednat a zamezit opakování této situace.

„Ve vybraných úsecích, především na svazích, odstraníme nebezpečné vzrostlé stromy. Bohužel se na základě provedeného dendrologického průzkumu ukázalo, že hrozí bezprostřední pád také dalších dřevin, které například v parku Mrázovka přímo sousedí s bytovými domy,“ vysvětlil zástupce starosty Jaroslav Nedvěd. Svahy byly navíc zpevněny položením geomříží.

„Tam, kde situace nebyla doslova kritická, se pokusíme poškozené stromy ukotvit pomocí betonových kotev a lan. Bude také provedena nová výsadba za poražené dřeviny,“ dodal Jaroslav Nedvěd.

Výstava Prokopské údolí – opomíjený klenot Prahy

Prokopské údolí patří k nejkrásnějším místům na území hl. m. Prahy a je častým cílem mnoha návštěvníků. Je proto nutné o něj náležitě pečovat a přispívat k jeho dalšímu rozvoji. Přírodní rezervace zaujímá území mezi Jinonicemi a Zlíchovem na obou stranách Prokopského údolí včetně vrchu Děvína a okolních kopců zvaných Dívčí hrady.

Přírodní rezervací bylo území vyhlášeno platným právním předpisem, který vydalo ministerstvo kultury ČSR výnosem z 28. prosince 1978. Oblast spadá pod katastrální území Hlubočepy a Jinonice a jeho rozloha zaujímá 101,53 ha, přičemž lesní část zabírá 49,59 ha a nelesní část zbylých 51,94 ha. Rezervace je součástí Přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí (vyhlášeno roku 1993). Jedná se vlastně o severovýchodní výběžek Českého krasu ležící za hranicí této chráněné oblasti.

Prokopské údolí od jihu

Rezervace zahrnuje mnoho menších chráněných území a nachází se zde rovněž světoznámé geologické odkryvy se statutem Národní přírodní památky, velké bohatství zkamenělin, menších krasových jevů, významné archeologické objekty a po těžbě různých druhů vápenců byla odkryta i centrální část Barrandienu.

Praha 5 si je vědoma své zodpovědnosti za toto území, a tak v dubnu 2013 uspořádala výstavu nabízející inspiraci a ideje směřující k prohloubení kouzla lokality a k celkovému zlepšení zdejšího prostředí. K vidění byla v Galerii Úřadu městské části Praha 5 ve Štefánikově ulici.

„Naším společným cílem je zachování krás tohoto romantického místa a snaha o jeho další rozvoj. Tak, aby bylo vlídné ke svým návštěvníkům, aby se v něm dobře orientovali a

věděli, jak se v přírodním parku citlivě chovat. Proto jsme podpořili vznik architektonických návrhů, ve kterých studenti originálně ztvárnili možné způsoby, jak Prokopské údolí dále rozvíjet. Pro budoucnost údolí se tyto projekty mohou stát cennou inspirací," přiblížil záměr vzniku výstavy starosta městské části Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený.

Práce studentů vznikaly v průběhu dvou semestrů v ateliéru Molab Fakulty architektury ČVUT pod vedením Henriho Achtena a Jiřího Pavlíčka a za spolupráce firmy JRD, která projekt iniciovala. „Celkem 29 zahraničních studentů našeho ateliéru, kteří byli v Česku na stáži, bylo postaveno před obtížné zadání. To spočívalo v nutnosti plně respektovat přírodní krásy údolí, ale zároveň nabídnout návštěvníkům jeho širší využití a umožnit jim, aby objevovali i skrytá zákoutí," vysvětlil Jiří Pavlíček.

Jeden z návrhů představených na výstavě

Výsledkem se staly originální návrhy, které formou takřka neviditelných zásahů do stávající podoby rozvíjejí kouzlo Prokopského údolí. Studenti navrhovali své projekty pro maminky s dětmi, sportovce, starší spoluobčany nebo třeba i zamilované páry.

„V návrzích nechybělo několik dětských hřišť, vyhlídkových plošin nebo míst k odpočinku a meditaci. Na výstavu byly z celkem devětadvaceti studentských návrhů vybrány ty nejzajímavější. (…) Vzhledem k tomu, že se kreativitě meze nekladly, objevil se mezi návrhy mimo jiné i projekt nejmenší restaurace na světě, venkovní galerie, koncertního pódia či kni-

hovny,“ doplnil Pavlíček. Společným jmenovatelem všech projektů však bylo umístění mimo hlavní komunikaci, na které se nyní shromažďuje většina návštěvníků údolí.

Pastevci a stáda ovcí v Prokopském údolí

Kromě návštěvníků bylo možné v některých částech Prokopského údolí spatřit také stáda ovcí spolu s jejich pastevci. Počátkem května roku 2013 zde totiž, tak jako každoročně, byla zahájena pastevecká sezóna. Stáda ovcí a koz zde obyvatelé mohli spatřit až do podzimu, stejně jako v dalších chráněných přírodních lokalitách hl. m. Prahy, jako například na svazích Šárky, v Podbabských a Sedleckých skalách, Slavičím údolí, v Radotínských skalách nebo v další lokalitě Prahy 5, na Vidouli.

Pasáček v Prokopském údolí

Na prudké stráně Butovického hradiště v přírodní rezervaci Prokopské údolí vyhnali pastevci asi čtyřicetihlavé stádo ovcí a koz, přičemž pastva se do této lokality, která je bohatá na vzácné druhy zvířat a rostlin, vrátila před 13 lety. „Přitom jde o místa, která byla historicky vždy udržována pasením,“ řekl Petr Slavík z pražského magistrátu. Podle Slavíka byly před lety některé chráněné lokality zcela zarostlé náletovými dřevinami. I díky pastvě se ale na nich daří obnovovat původní rostlinnou skladbu. Stádo udržuje trávník a kopýtky narušuje pů-du, což je pro traviny a jejich další rozmnožování velmi výhodné. Kozy navíc redukují křo-viny, jako jsou šípky a hlohy, které drobným rostlinám stíní.

Výstavba v přírodním parku

Ještě než „zelenou perlu“ Prahy 5 opustíme, je na místě v kronikářském zápisu zmínit ještě usnesení Rady MČ Praha 5 z 28. května 2013 a následné reakce občanů, které se prostoru Prokopského údolí týkají. Součástí tohoto usnesení byl totiž souhlas s „umístěním výjimečně přípustné stavby developerské firmy JRD nazvané *Obytný soubor Prokopské údolí* v území všeobecně smíšeném (parcela 1235, k.ú. Hlubočepy), dále bere na vědomí související dopravní studie této firmy pro danou oblast, návrh na směnu pozemků 1282/1 a 6, k.ú. Hlubočepy rovněž v majetku JRD za jiné pozemky ve správě MČ Praha 5 a dary firmy JRD v hodnotě 1.500.000 a 3.000.000 Kč.“ Právě toto usnesení zavdalo příčinu k silné kritice jak ze strany místních obyvatel, tak ze strany ochránců přírody. Developerský projekt firmy JRD je totiž umístěn v přírodním parku a v těsné blízkosti přírodní rezervace. „Chráněná příroda, historické stavby a kulturní krajina, které ze všech stran obkličují velká sídliště, tak dostávají další, tentokrát likvidační ránu,“ uvedl ve svém článku s názvem „Bagry v Prokopském údolí“ Jan Kremer. Ten také uvedl, že „velmi pochybné je také konání úředníků radnice, (…) které zavání zneužitím postavení pro vlastní prospěch. Přitom stížnosti občanů jsou opakovaně osly-šeny, městská média jsou cenzurována a jednání o budoucnosti lokality probíhá za zavřenými dveřmi, pouze mezi politiky a developerem.“

V listopadu 2013 pak byla vedení radnice předána petice obyvatel, ve které se žádala například revokace usnesení č.21/843/2013, odvolání Ing. arch. Eleny Lacinové z funkce vedoucí ZOI Kanceláře architekta MČ Praha 5, ale i odvolání JUDr. Tomáše Homoly z funkce předsedy Komise územního rozvoje.

K petici se vyjádřil počátkem roku 2014 starosty Ing. Miroslav Zelený, přičemž podrobil předložené požadavky a argumenty o.s. Prokopovo kritice a odmítl revokací zmíněného usnesení Rady MČ Praha 5.

Snížení imisní zátěže aneb květníky Prahy 5

Jednu z nejvíce medializovaných afér představovalo od roku 2012 pořízení a následné rozmístění obřích betonových květníků v ulicích Prahy 5, jakožto hlavní součást projektu s názvem „Snížení imisní zátěže ozeleněním ulic.“ Počátek celého projektu sahá až do doby působení někdejšího starosty JUDr. Milana Jančíka, v jehož režii se připravovala zakázka, která měla dosáhnout do výše čtyř desítek milionů korun. Po volbách v roce 2010 a po nástupu nového vedení uznala radnice potřebu zopakování soutěže, jejímž výsledkem se stalo snížení plánova-

né částky na polovinu původní ceny, přičemž zhruba 90 % nákladů na květníky přislíbila uhradit Evropská unie.

Vedle kritiky ať už estetické, nebo odborné stránky projektu ze strany části obyvatel se ozvaly také negativní ohlasy institucí památkové ochrany, kterým vadilo umístěné květníků v prostoru památkové zóny Smíchov. Za obří květináče pak dostala Praha 5 od památkářů dvě pokuty. „Byly uděleny za to, že neoprávněně umístili tyto objekty jak v památkové rezervaci, tak v památkové zóně," řekl ředitel magistrátního odboru památkové péče Jiří Skalický. Podle něj se radnice proti pokutě odvolala, ministerstvo kultury však sankci potvrdilo.

Mnohé květníky skončily v lokalitě Lihovar

Radní Prahy 5 potom na svém zasedání konaném dne 9. dubna 2013 schválili přemístění květníků z problematického území Smíchova, přičemž již dříve městská část na základě připomínek občanů přesunula část květníků z jiných míst. Komplexně byly odstraněny ná-doby se zelení z ulice Hořejší nábřeží, která zasahuje do památkové rezervace. „Na území památkové rezervace se v tuto chvíli nenachází ani jeden květník," uvedl později zástupce starosty Prahy 5 Jaroslav Nedvěd a dodal na závěr: „Věřím, že se nám podaří projekt změnit do takové podoby, která splní svůj cíl snížení imisí a zároveň vyhoví občanům Prahy 5."

Nové návrhy rozmístění květníků reagují nejen na připomínky ze strany památkářů, ale především na podněty občanů Prahy 5, které Úřad městské části Praha 5 obdržel, ať už v rámci

kampaně „Stěhujeme to!," nebo prostřednictvím běžné korespondence. Mezi nejčastěji zmiňované lokality vhodné k umístění zeleně patřily většinou dopravně vytížené ulice v centru Smíchova, například autobusové nádraží Na Knížecí, oblast Ženských domovů nebo ulice Nádražní. Ve většině případů přitom šlo skutečně o místa s velkým výskytem škodlivin v ovzduší. „Nejhorší stav je tam, kde stojí nebo ve velkém počtu projíždějí automobily, a to mnohdy v několika pruzích. Především se jedná o hlavní silniční tahy do města. V Praze 5 je to ulice Strakonická, Radlická, ale také ulice Svornosti, Nádražní a bezprostřední okolí zastávek u Lihovaru. Proto se v minulosti umístily květníky právě tam," vysvětlil tehdejší rozmístění vedoucí odboru správy veřejného prostranství Bc. Lukáš Pokorný.

Přesun se nakonec týkal zhruba 90 z celkových 245 květníků. Nové rozmístění představitelé Prahy 5 konzultovali s poskytovatelem dotace, Státním fondem životního prostředí. Květníky mají jak své zastánce, tak odpůrce, ke kterým patří například profesorka Jana Albrechtová z Přírodovědné fakulty UK. Ta k celé věci uvedla, že si „nedovede představit, jaký mechanismus snižování imisí mohli mít autoři návrhu (…) na mysli." Navíc prý imise z výfukových plynů na rostliny vliv mají, ale převážně negativní, působí na rostliny jako stresový faktor. Dále sdělila, že „pro stromy je nesrovnatelně lepší, když jsou rovnou vysázeny přímo do půdy, neboť mají možnost čerpat živiny a vodu z velkého objemu půdy díky rozvoji kořenového systému. Ten pak může prorůstat v půdě až do desítek metrů všemi směry. Objem půdy, který vzrostlému stromu, třeba jen o výšce několik metrů, poskytuje živiny a vodu, je ohromný. Řádově se může jednat až o stovky metrů krychlových i více."

Fotopasti proti skládkám

Odbor správy veřejného prostranství městské části Praha 5 se v první polovině roku 2013 rozhodl investovat do nákupu několika fotopastí, maskovaných pomocníků k ostraze majetku a veřejného prostoru. Vedení Prahy 5 si od nových pomocníků slibovalo snadnější identifikaci původců „černých skládek" a dalších jedinců, kteří znečišťují a jiným způsobem devastují veřejné prostranství a zeleň městské části Praha 5.

„Požadovaným výsledkem je snížení vynakládaných finančních prostředků, které ročně odčerpají stovky tisíc korun z rozpočtu městské části Praha 5", sdělil zástupce starosty Jaroslav Nedvěd. Fotopast je bezdrátové zařízení umístěné v zájmovém prostoru, které se aktivuje v případě pohybu ve sledované zóně. Zařízení je napojeno na kamerový systém a do jeho střediska vysílá sérii fotografií zaznamenávající pohyb a případné protiprávní jednání. Městská policie tak může obratem reagovat prostřednictvím hlídky v terénu. Zaznamenaný obraz je na-

víc zachycen v interní paměti fotopasti, takže je možné s ním pracovat a policie na jeho základě může s pachatelem zahájit správní řízení. Fyzické osoby mohou být pokutovány do výše 50.000 Kč. Právnické osoby mohou očekávat postih až do výše 1.000.000 Kč.

IV. Zdravotnictví a sociální problematika

Rozvinutá zdravotní péče má na území páté městské části dlouhou tradici. Nachází se zde dvě nemocniční zařízení, FN Motol a Nemocnice Na Homolce, dále poliklinika Kartouzská, která je umístěna v centru Smíchova, poliklinika na Barrandově a celkem okolo pěti set lékařských ordinací a pracovišť spolu s desítkami zdravotnických laboratoří. To představuje velmi slušný základ pro dostatečné poskytování této základní služby. O některých otázkách, souvisejících s touto oblastí, již byla řeč (plán na zřízení pohotovosti v centru Smíchova, lepší dopravní obslužnost FN Motol apod.). Podrobněji se ale zdravotnictvím budeme věnovat v následujícím oddíle.

Druhou oblast, jíž se dotkneme ve IV. Kapitole kronikářských zápisů za rok 2013, pak představuje sociální problematika, kde se seznámíme s relevantními událostmi a představíme si přijatá opatření učená pro lidi, kteří se dostali do obtížné životní situace, ať už vlivem zadlužení, ztráty svého bydlení, rozpadem rodiny nebo problémy, s nimiž bývá spojen „podzim života.“ Obě sféry života přitom bedlivě sledovalo vedení MČ Prahy 5 a poradní orgán radních v podobě sociální a zdravotní komise. Její předsedkyní byla (v roce 2013 již třetím rokem) Mgr. Diana Bubníková. Avšak nejvíce skloňovanou osobností místní politiky, pokud jde o podporu nejrůznějších sociálních programů, se stal zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit, který se spolu s dalšími osobami významně zasloužil o projekty v rámci Centra sociální a ošetřovatelské pomoci Prahy 5, p. o., jehož prodlouženou ruku představuje komunitní centrum Prádelna.

Světový den zdraví 2013

V centru Smíchova se v sobotu 6. dubna konaly oslavy Světového dne zdraví pod záštitou starosty Prahy 5 Ing. Miroslava Zeleného a ministra zdravotnictví Doc. MUDr. Leoše Hegera, CSc. Světový den zdraví se slaví po celém světě již od roku 1948 a má upozorňovat na důležitost prevence, ale i vhodného léčení zdravotních komplikací. Akci na pěší zóně Anděl a v dalších městech České republiky pořádala mezinárodní nezisková organizace IFMSA CZ, která sdružuje studenty medicíny po celém světě.

V roce 2013 se organizátoři zaměřili na nebezpečí vysokého krevního tlaku. Hypertentze, kterou způsobuje například stresový životní styl, nadváha, málo sportu nebo kouření se týká okolo 20 % dospělých a její dopad na zdravotní stav člověka může být fatální. Lucie Zemanová, jedna z koordinátorek akce, uvedla, že Světový den zdraví se v České republice slaví proto, aby se šířila „osvěta mezi širokou veřejností všech věkových skupin.“ Návštěvníci akce

si mohli nechat změřit například tlak, glykémii nebo spočítat BMI index. Bylo zde k dispozici také nutriční poradenství nebo poradenství ke sportovní aktivitě. „Rád bych poděkoval lidem z neziskového sektoru, kteří se na této skvělé akci podílejí a kterým očividně záleží na zdraví ostatních lidí,“ ocenil tehdy spolupořadatele starosta Zelený. Do bílých stanů zavítalo kolem jednoho tisíce návštěvníků.

Měření tlaku, glykémie nebo zjištění BMI indexu využily stovky občanů

Další akce na podporu prevence zdraví obyvatel

Další dubnovou akcí zaměřenou na oblast zdraví představovala přednáška zabývající se jarní detoxikací organismu, která už v roce 2012 měla velký úspěch, a zúčastnilo se jí tehdy přibližně 90 zájemců.

Přednáška pod záštitou radního Marka Kukrleho se konala v úterý 16. dubna v sále zastupitelstva Prahy 5 ve Štefánikova ulici. Dvouhodinové setkání se známým hostem MUDr. Ondřejem Nývltem přítomným zodpovědělo otázky týkající se zdravé výživy, detoxikace organismu a vyvážené stravy během jarního období. Na místě probíhala také diagnostika těla nebo ochutnávky zdravých potravin, například pomazánek. Akce se uskutečnila za podpory společnosti Svět zdraví SILUET a byla určena pro občany Prahy 5.

V akcích obdobného typu se pokračovalo také koncem května, kdy uspořádal Úřad MČ Praha 5 a Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci Praha 5 ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem v Praze již 14. ročník zdravotně výchovné akce pro občany Prahy 5.

Pod záštitou 1. zástupce starosty JUDr. Petra Lachnita byly v prostorách Úřadu MČ Praha 5 občanům nabízeny vyšetření na stanovení hladiny cholesterolu v krvi, měření krevního tlaku, stanovení indexu přiměřené tělesné hmotnosti (BMI index) a stanovení množství skrytého tuku v těle přístrojem Omron. Dále probíhalo odborné poradenství ve výživě, inspirace pro zdravý jídelníček a poradenství na odvykání kouření, úrazová problematika prevence alergií a prevence karcinomu prsu. Každý návštěvník obdržel edukační zdravotně výchovné materiály.

Květnová akce podpory zdravotní prevence se konala na radnici MČ Praha 5 (uprostřed JUDr. Petr Lachnit)

Každoročně konaná akce propaguje zdravý životní styl a napomáhá ke zvýšení informovanosti veřejnosti o prevenci kardiovaskulárních a nádorových onemocnění, čímž přispívá k zlepšení zdravotního stavu populace.

Ocenění dárců krve

Několik desítek dobrovolných dárců krve se ve čtvrtek 13. června 2013 sešlo v sále Zastupitelstva MČ Praha 5, aby z rukou radního Marka Kukrleho, zástupců Magistrátu hl. m. Prahy a Českého Červeného kříže převzali ocenění za svoji nezištnost, se kterou absolvovali 40, 80 a 120 bezplatných odběrů krve, plazmy nebo krevních destiček.

Dárci krve a jejích složek jsou v současné době zásadní a nenahraditelnou pomocí pro všechna lékařská oddělení, kde dochází k využití krve. Nejvýznamnější odměnou pro dárce je jejich osobní zadostiučinění, což na úvod slavnostního podvečera zdůraznil i prof. MUDr. Jiří Zámečník, CSc., člen vedení ČČK Praha 1 a předseda Klubu dárců krve při ČČK Praha 1: „Nejhorší vlastností člověka je lhostejnost, nejlepší schopnost učinit druhého šťastným. Dárci krve nejsou lhostejní a nezištně poskytují něco, co druhému může zachránit to nejcennější, co má – život.“ Za radnici Prahy 5 pozdravil zúčastněné radní Marek Kukrle : „Tento slavnostní večer je alespoň symbolickým poděkováním dárcům za jejich stálou pomoc pacientům, kteří by bez jejich přispění nemohli být úspěšně léčeni. Nezbývá mi nic jiného než před vámi pomyslně smeknout klobouk,“ poděkoval radní Kukrle.

Dárci krve ocenění dne 13. června 2013

Program, který se uskutečnil pod záštitou starosty Prahy 5, pak pokračoval předává-ním plaket profesora Janského a zlatých křížů ČČK a dále drobných dárků od Magistrátu hla-vního města Prahy a MČ Praha 5. Následovalo vystoupení hudebního uskupení „Dobrohraj“ a pro účastníky bylo připraveno drobné pohoštění.

Podpora transplantační jednotky FN Motol

Ve čtvrtek 15. srpna 2013 navštívili zástupci nadačního fondu Prahy 5 Pragae Quinta Regione Kliniku dětské hematologie a onkologie v motolské nemocnici. Zastupitel Prahy 5 Karel Novotný a místopředsedkyně fondu Simona Chytrová předali do rukou vedoucího lékaře dětské transplantační jednotky prof. MUDr. Petra Sedláčka, CSc., finanční dar ve výši 50 000 Kč. Peníze měly posloužit k nákupu nových rehabilitačních pomůcek a zvýšení komfortu dětských pacientů v době jejich hospitalizace.

Motolská transplantační jednotka již od roku 1989 slouží dětem s maligním onemocněním krvetvorby (leukémie, lymfomy), vrozenými či získanými poruchami krvetvorby, imunity či metabolizmu a dětem se solidními tumory. Provádějí se zde transplantace kmenových buněk krvetvorby vlastní (autologní) či cizí (alogenní) od rodinných i nepříbuzenských dárců.

Karel Novotný a Simona Chytrová při předání daru transplantační jednotce FN Motol

„Rekonvalescence u dětských pacientů trvá i v případě úspěšné operace několik týdnů, během kterých jsou děti umístěné ve sterilních pokojích. Nadační fond (…) se rozhodl prostřednictvím občanského sdružení DONOR podpořit tuto transplantační jednotku. Peníze umožní pořídit do pokojů potřebné pomůcky pro rehabilitaci pacientů a případně zakoupit i vybavení pro rozptýlení dětí během jejich léčby,“ zdůvodnil obdarování zastupitel Novotný.

Podle vedoucího lékaře transplantační jednotky a zároveň předsedy občanského sdružení DONOR prof. MUDr. Petra Sedláčka, CSc., provede tým této kliniky ročně zhruba 30

transplantací. „Od zahájení programu trvale narůstá především počet pacientů transplantovaných od nepříbuzenských dárců. Během 21 let zde bylo provedeno více než 450 alogenních a více než 100 autologních transplantací. Nepříbuzenští dárci tak tvoří zhruba 80 % donátorů. Spolupracujeme proto s registry dárců nejen z České republiky, ale také z Evropy a Ameriky. Počet operací ale může kolísat, například v srpnu provedeme transplantaci u 7 pacientů, což je velmi mnoho," dodal prof. MUDr. Petr Sedláček, CSc.

Sdružení Donor je dobrovolným, nevládním, neziskovým sdružením občanů a právnických osob, které spojuje program podpory a psychosociální pomoci pacientům po transplantaci kmenových buněk krvetvorby a závažných akutních i chronických onemocnění, jejich rodinám a zdravotnickému personálu. Mezi cíle sdružení patří rozvoj hemato-onkologického oddělení - transplantační jednotky ve Fakultní nemocnici Motol, organizace rekondičních, rehabilitačních či kulturních pobytů pro děti a dospívající po transplantaci s rodiči, vzdělávání veřejnosti v podobě vydávání edukačních a propagačních materiálů, podpora vzdělávání a rekvalifikace u adolescentů po transplantaci kmenových buněk krvetvorby. Velký důraz je kladen na pomoc rodinám dětí po transplantaci v těžké životní situaci, například v podobě nákupu či zapůjčení zdravotních pomůcek, které nehradí pojišťovna.

Mezinárodní den neslyšících

Z poprázdninových akcí na Praze 5 je vhodné do kronikářských zápisů zanést uskutečnění akce Mezinárodní den neslyšících, která se konala 21. září 2013 na pěší zóně Anděl pod záštitou starosty Prahy 5 Ing. Zeleného, který u příležitosti pozvání obyvatel uvedl: „Přestože se jedná o den určený neslyšícím, jsou na něj srdečně zváni a vítáni všichni. Jde totiž právě o přemostění obou světů – světa slyšících a světa neslyšících."

Cílem Mezinárodního dne neslyšících bylo upoutat pozornost k jejich ztížené situaci. I přes to, že se poměry postupem času zlepšují, musí neslyšící denně překonávat spoustu překážek. Například nemohou telefonovat, což je v případě přivolání první pomoci velmi složité apod., ale naštěstí již existují systémy, které umožňují komunikaci a usnadňují život lidem s tímto postižením.

Pokud jde o náplň programu, skládal se například z vystoupení neslyšících i slyšících umělců aj. kulturních vystoupení, dále na návštěvníky čekala zajímavá zážitková stanoviště, na kterých měli možnost poznat, jaké to je slyšet s kochleárním implantátem, jak jsou zdatní v odezírání, nebo jak vypadá znak pro slovo „máma" apod.

Ex-kuřáci na Andělu

Jinou akci z mezinárodním přesahem pak představovala oslava Mezinárodního dne ex-kuřáků, která se konala dne 26. září pod záštitou JUDr. Petra Lachnita. Účastníci se mohli zdarma poradit s odborníky v problematice kuřáctví a dozvědět se, jak navždy přestat s kouřením. Navíc bylo možné vyhrát členství ve fitness centru za 6 500 Kč.

Informační stánek projektu „Ex-kuřáci jsou nezastavitelní“ se nacházel při křižovatce Anděl na pražském Smíchově a zvaní byli jak kuřáci, kteří se snaží přestat s tímto prastarým zlozvykem, tak ti, jimž se závislosti na cigaretě podařilo definitivně zbavit. Den 26. září 2013 byl historicky vůbec prvním dnem, který Evropská komise, organizátor projektu, vyhlásila jako Den Ex-kuřáka. Dnem, který představuje oslavu těch, kterým se podařilo se cigaretové závislosti zbavit.

Evropský den záchrany života

Poslední akce týkající se zdravotní prevence, kterou se kronice budeme zabývat, představuje Evropský den záchrany života, který se konal ve středu 16. října také na centrálním prostranství Prahy 5 u křižovatky Anděl. Návštěvníci akce se dozvěděli, jak správně pomoci při srdcení zástavě a jak ji rozpoznat. Pořadatelem akce, konané pod záštitou starosty Miroslava Zeleného a radního pro oblast zdravotnictví Marka Kukrleho, byla nezisková organizace Česká resuscitační rada, která je partnerem European Resuscitation Council pro ČR.

Vedle jiného se zabývá pravidly provádění resuscitace v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky medicíny. V důsledku srdeční zástavy umírá v Evropě každým rokem přes 350 000 lidí. Většina srdečních zástav pak nastává v domácím prostředí. Ve vyspělých zemích přežívá přibližně jeden pacient z deseti. Při zahájení včasné resuscitace svědky kolapsu se zvyšuje šance na přežití postižených dvakrát až třikrát. „Zvýšení počtu laicky zahájených resuscitací může každoročně zachránit až o 100 000 životů navíc. Při srdeční zástavě jsou rozhodující první minuty. Pokud se promarní, šance postižených na návrat do normálního života je velmi mizivá. Bohužel je smutnou praxí, že srdeční zástava se vyskytuje u stále mladších pacientů. Nikdo z nás neví, kdy se s podobnou příhodou setká nebo bude pomoc potřebovat sám,“ dodal radní Prahy 5 pro zdravotnictví Marek Kukrle.

Evropský den záchrany života byl v roce 2013 nově ustanoven za účelem zvýšení povědomí veřejnosti o způsobech záchrany života člověku se srdeční zástavou. Ve všech evropských zemích byl vybrán za den 16. říjen, kdy se i poslanci Evropského parlamentu učili jak

správně resuscitovat a používat automatizovaný externí defibrilátor (AED). MUDr. Truhlář, předseda České resuscitační rady (ČRR), k obavám z resuscitace uvedl: „Lidé jsou z provádění resuscitace pochopitelně ve stresu, ale kampaň České resuscitační rady jim ukazuje, že jde o velmi jednoduchou věc. Přivolání záchranné služby prostřednictvím tísňové linky 155 a zahájení srdeční masáže zvládne úplně každý, včetně větších dětí. I malé zvýšení počtů zahájených resuscitací může zachránit mnoho našich životů."

Stav zdravotních služeb

Ještě než přejdeme k sociální problematice, představíme si názory alespoň některých zastupitelů na stav zdravotních služeb na území páté městské části v roce 2013. Podle většiny z nich mohou být místní obyvatelé skutečně spokojeni se zdravotní vybaveností v dosahu, a to zejména díky dvěma velkým a plně vybaveným nemocnicím.

Přesto jejich umístění není ideální a i z tohoto důvodu bylo vedením slibováno zřízení pohotovosti v centru Smíchova: „Lékař dostupný v místě bydliště nebo poblíž místa zaměstnání by měl být podle mého názoru samozřejmostí, a to včetně lékařů specializovaných," prohlásil Marek Kukrle. Ing. Jiří Vejmelka kromě zřízení pohotovosti v centru Prahy 5 připomněl také vhodnost opětovného zavedení nonstop lékárny v blízkosti Anděla. V cestě by podle něj neměly stát ani případné finanční příspěvky ze strany páté městské části.

Tereza Hradilková z místní organizace Strany zelených zase zkritizovala nedostatky v koncepci rozvoje péče o zdraví a poukázala na činnost občanského sdružení Naděje, které provozuje mobilní jednotku pro lidi bez domova, jejíž součástí je sociální pracovník a zdravotník. Právě sociální situace mnohdy s možností člověka dostatečně pečovat o své zdraví úzce souvisí. Aktivity zmíněného občanského sdružení proto budeme sledovat v následujícím kronikářském zápisu.

Mobilní jednotka o.s. Naděje

Fungování mobilní jednotky a terénní program o.s. Naděje v ohrožených lokalitách páté městské části podpořili zastupitelé MČ Praha 5 na svém březnovém zasedání částkou 150.000 Kč. Cílem je pomoci lidem bez domova tak, aby více využívali sociální poradenství a nízko-prahové služby v podobě potravinové pomoci, hygienických potřeb a základní zdravotní po-moci.

Součástí mobilní sociální služby jsou vždy dva pracovníci: sociální pracovník a zdravotník, kteří vyjíždějí pravidelně každý týden na dohodnutá stanoviště. Mezi ně patří například oblast Na Knížecí, Hlubočepy, Nové Butovice, Vidoule, nebo Košíře a další proble-

matické lokality Prahy 5. Mobilní sociální služba měla vyjíždět jednou týdně na místa, která jsou vždy vybrána na základě aktuálního výskytu osob bez domova. „Občanské sdružení se zavázalo úzce spolupracovat přímo s městskou částí, budeme tedy moci lépe reagovat na případné podněty ze strany občanů," upřesnil podobu spolupráce 1. zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit.

Člověk bez domova odpočívá v blízkosti centrální části Smíchova

„Poptávka po zdravotnické péči u této cílové skupiny vzrůstá, což považujeme za velmi pozitivní jev, který je dobré podporovat. Právě možnost včas kontrolovat a řešit zdravotní stav osob bez domova výrazně snižuje riziko přenosu infekčních chorob do okolní společnosti," dodal radní Marek Kukrle, do jehož kompetencí zdravotnictví spadalo.

Terénní program podporovala městská část také v minulých letech, součástí vzájemné spolupráce byla například pravidelná účast sociální kurátorky pro dospělé Úřadu MČ Praha 5 při výjezdech mobilní jednotky a poskytování sociálního poradenství přímo v terénu. Praha 5 patří dlouhodobě poskytováním sociálních služeb ke špičce mezi městskými částmi. „Naše představa je, že celé město by mělo postupovat jednotně a v souladu. Pokud bude v této oblasti aktivní pouze naše městská část, která patří jednoznačně k nejaktivnějším, pak se negativní jevy bohužel začnou stahovat do Prahy 5, kde je narkomanům a bezdomovcům poskytována péče. Za klíčové považujeme, aby se do těchto programů zapojily i ostatní městské části a pomohly tak například rozdrobení výskytu drogově závislých, což vede ke snížení sekundárních patogenních jevů," vysvětlil JUDr. Petr Lachnit.

Praha 5 odmítla část protidrogového návrhu hl. m. Prahy

Právě z možného rizika zvýšení počtu problematických osob nesouhlasilo vedení páté městské části se vznikem dalšího kontaktního místa pro drogově závislé, jak navrhoval magistrát. „V současnosti se na území městské části nachází dvě nízkoprahová kontaktní centra pro osoby drogově závislé (Sananim a Progressive). Dále je zde kontaktní centrum subutexové substituce a doléčovací zařízení DROP-In. U nás je péče o tyto klienty dostatečná a jakékoliv další zařízení jsou jednoznačně nadbytečná," zhodnotil tehdejší stav JUDr Petr Lachnit. Tento názor sdílel také starosta páté městské části Ing. Miroslav Zelený: „Poslední dva roky jsme v Praze 5 usilovně bojovali s problematikou osob závislých na návykových látkách. Nyní, když je situace stabilizovaná a kriminalita na ústupu, považuji tento návrh spíše za nešťastný."

Negativní stanovisko radní Prahy 5 vyjádřili vůči některým bodům návrhu tzv. Protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2013-2020. Kromě neodůvodněnosti nového kontaktního místa spatřovalo vedení Prahy 5 nedostatky ve faktu, že tento dokument vůbec nebyl předem projednán s MČ Praha 5, ani dalšími orgány: „Dokonce podle informací protidrogového oddělení Krajského ředitelství Policie ČR hl. m. Prahy nebylo ani toto krajské ředitelství s dokumentem seznámeno. A to navzdory tomu, že dokument předpokládá přímou spolupráci s Policí ČR," vytkl návrhu zástupce starosty Prahy 5 JUDr. Petr Lachnit.

Vedení Prahy 5 vytklo návrhu strategického dokumentu především možnost budování aplikačních místností pro uživatele návykových látek, tzv. „šleháren."

„Problém není ve vzniku kontaktního centra jako takového, ale ve vzniku aplikačních místností. Tento typ zařízení je sice z hlediska omezení aplikace návykových látek na veřejnosti jedním z východisek, nicméně nese s sebou i negativní jevy, jako je vyšší výskyt osob pod vlivem návykových látek v jeho blízkém okolí. Obvykle bývá doba pobytu v takovém za-řízení omezena na 30 minut, takže můžeme předpokládat, že se po uplynutí této doby budou osoby po aplikaci drogy pohybovat v blízkém okolí tohoto zařízení. Také lze předpokládat zvýšený výskyt dealerů drog v dané oblasti. Z pohledu držení omamných a psychotropních lá-tek lze předpokládat, že se klienti aplikačních místností dopustí minimálně přestupku," shrnul hlavní negativa v dopise adresovaném primátorovi RNDr. Tomáši Hudečkovi starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený.

Nesouhlas Prahy 5 s návrhem vedení magistrátu na protidrogovou politiku vychází také z mezinárodních úmluv. „Navrhovaná opatření nejsou v souladu se současnou platnou právní úpravou v České republice pro danou oblast a zároveň je v rozporu s Jednotnou úmluvou o omamných látkách OSN z roku 1961 – jako je zřízení kontaktního centra s aplikační místností.

V roce 2010 navštívil Českou republiku komisař OSN, který jednoznačně odmítl zřizování aplikačních místností, a to v návaznosti na výše uvedenou úmluvu OSN," poznamenal JUDr. Petr Lachnit.

Výročí bezplatné právní poradny

První rok fungování v nové podobě oslavila v dubnu 2013 bezplatná právní poradna pro občany Prahy 5. Za 12 měsíců zaměstnanci právního oddělení úřadu městské části pomohli více než šesti stovkám obyvatel. Poradenství poskytují zaměstnanci právního oddělení Odboru servisních služeb v rámci své náplně práce, provoz poradny tedy nezvyšuje náklady úřadu.

„Nejčastěji se na nás obrací senioři a mladí lidé s rodinami, kteří se neorientují v právních záležitostech, často majetkového charakteru. Náš úkol je především klienty správně nasměrovat, aby získali kvalifikovanou odbornou pomoc. Zároveň nám ale poradna pomáhá získat přehled o tom, co naše občany trápí a na co se máme i jako úřad zaměřit v rámci prevence a zvyšování právního povědomí obyvatelstva. Například jsme zaznamenali zvýšený výskyt majetkových problémů v souvislosti s nevýhodnými půjčkami," zdůvodnila smysl právní poradny zástupkyně starosty JUDr. Naděžda Kratochvílová, do jejíž kompetencí právní oddělení spadá. Mezi další časté problémy patří například nevýhodné smlouvy uzavřené zejména seniory na tzv. „předváděcích akcích", otázky dědického práva, nájemních smluv k bytovým jednotkám nebo problematika spojená s exekucemi.

Zájem o právní pomoc od odborníků úřadu Prahy 5 dlouhodobě narůstá. Osvědčil se proto systém rezervací, který umožňuje občanům v případě potřeby konzultovat své problémy i opakovaně. „Snažíme se vyhovět všem zájemcům. Jelikož disponujeme omezeným časem, rád bych požádal občany, aby se vždy důkladně připravili a využili možnost telefonické rezervace. Na jednoho klienta máme zhruba 15minutový blok. Smyslem konzultací není připravovat někomu smlouvy, písemná podání či vypracovávat právní stanoviska," upozornil vedoucí Odboru servisních služeb Daniel Ottomanský.

„Věřím, že provoz bezplatného právního poradenství je vítanou službou pro občany Prahy 5 a navíc jsem přesvědčena, že pomáhá zvýšit právní povědomí našich obyvatel a tím i snížit počet lidí, kteří se kvůli neznalosti práva dostanou do problémů, často bohužel i existenciálních. Nezapomínejme proto na zásadu 'Ignoratia legis non excusat', tedy pravidlo, že neznalost zákona neomlouvá," dodala zástupkyně starosty JUDr. Kratochvílová.

Podpora lidí s lehkým postižením

Zajímavý projekt, jak zapojit naše spoluobčany s mentálním postižením do každodennosti ostatních obyvatel, představila radnice Prahy 5 v březnu 2013. Na ruční sběr odpadu jako jsou především plastové lahve, odhozené papírové i plastové obaly, ale i další nepořádek na ulicích a v zeleni najala úklidový tým občanského sdružení Etincelle, který je složený z lidí s lehkým mentálním postižením.

Úklidový tým má vlastní auto a přejíždí po území obvodu podle potřeb občanů a radnice. „Vím, že lidé se zdravotním postižením to rozhodně nemají v životě snadné. Velmi si vážím těch, kteří i přes svůj hendikep pracují," řekl starosta Ing. Miroslav Zelený. „Jsem moc rád, že jsme jim dali příležitost. Bez nejmenších pochyb jsou svému okolí velmi prospěšní," dodal zástupce starosty Jaroslav Nedvěd, který dohlížel na správu veřejného prostranství.

Nový úklidový tým pracuje především kvůli svému hendikepu na poloviční úvazek každý pracovní den v týdnu. „Sbíráme vše, co najdeme pohozené v lokalitě, kterou nám na radnici určí. Drobný odpad dáváme do pytlů, ale často musíme sbírat i odhozené oblečení, různé dokumenty, komponenty do počítačů, ale třeba taky staré televize," popsala náročnou práci úklidového týmu pracovní asistentka Lucie Peterová.

Byť lidí s lehkým mentálním postižením je v české populaci přibližně čtvrt milionu, jen málokdo z nich má práci. Jejich největší šancí je právě neziskový sektor. Možnost pracovat a za práci samozřejmě na základě pracovní smlouvy dostávat peníze je pro ně velmi důležité. Stejně jako pro zdravého člověka. „Je naprosto mylné brát práci při úklidu ulic jako něco urážejícího nebo degradujícího pro osoby se zdravotním postižením," vysvětlila Michaela Šulcová, vedoucí sociálních služeb o.s. Etincelle.

S tímto názorem souhlasila také Mgr. Diana Bubníková, předsedkyně sociální a zdravotní komise RMČ Prahy 5, která dodala, že „odborníci v oblasti péče o osoby s mentálním nebo kombinovaným postižením obecně vítají takové aktivity a kladně hodnotí jejich základní rozměr – přímou podporu osob s postižením - i ten sekundární – osvětu většinové společnosti (…)."

Otevření kavárny „Mezi řádky"

Jelikož se spolupráce s o.s. Etincelle osvědčila, došlo ještě v roce 2013 k jejímu prohloubení. Ve Štefánikově ulici byla 22. srpna slavnostně otevřena literární kavárna nazvaná Mezi řádky. Jedná se o druh chráněného zaměstnání, kdy pod vedením asistentů hosty obsluhují hendi-

kepovaní občané. Součástí kavárny je i knihovna, kterou z větší části zaplnila knihami spisovatelka a novinářka Barbara Nesvadbová, která se stala patronkou projektu a která dlouhodobě se sdružením Etincelle spolupracuje.

V kavárně Mezi Řádky (Štefánikova 40) pracuje dvanáct lidí a všichni hendikepovaní zaměstnanci prošli pro práci v kavárně speciálním tréninkem. Učili se, jak komunikovat se zákazníky, jak roznášet nápoje a jídla nebo jak si zapisovat objednávky. Zaměstnance s postižením vedou pracovní asistenti, kteří zároveň mají na starost bar či přípravu kávy a jídel.

Otevření kavárny. Vpravo vpředu Mgr. Diana Bubníková

„Je to pro mě úplně nová zkušenost, dříve jsem o lidech s postižením slyšela jen z televize nebo z doslechu. Musím přiznat, že jsem měla zbytečné předsudky. Zjistila jsem, že spoustu práce tady zvládnou s přehledem. Pro zákazníky můžou někdy působit pomaleji, musíme je občas vést krok po kroku, jak udělat čaj nebo třeba připravit pečivo pro zákazníky, ale rychle se učí. A je vidět, že je práce tady baví," popsala svoji zkušenost s kolegy s postižením pracovní asistentka a barmanka Denisa Vránová.

Pro radnici Prahy 5 je kavárna Mezi Řádky rozšířením nabídky sociálních služeb na území městské části a zároveň kavárna přirozeně posílí běžný život a přirozený ruch ve Štefánikově ulici. Kavárna nabízí pořádání různých akcí, jako například autorská čtení, literární večery nebo kurzy práce s počítačem pro seniory. „Právě podpora starších občanů je také dů-

ležitým cílem naší práce na radnici (…),“ uvedl starosta Miroslav Zelený. A právě seniorském programy patří k další významné oblasti aktivit MČ Praha 5.

Akce pro seniory

Důležitou příspěvkovou organizací zřizovanou MČ Praha 5, která se zabývá službami pro seniory a potřebné osoby v naší městské části, je již zmíněné Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci Prahy 5, p. o., se kterým je přímo spojeno fungování komunitního centra Prádelna v Holečkově ulici.

Zajišťují pomoc všem těm, kteří se ocitli vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu či chronickému onemocnění v situaci, kdy jsou částečně či úplně odkázáni na pomoc jiných. Nabízí také služby, které podporují zdravý životní styl, aktivní využívání volného času a celoživotní vzdělávání. Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci Praha 5, p.o. provozuje terénní pečovatelskou službu, internet pro seniory, domácí ošetřovatelskou péči, Dům s pečovatelskou službou, střediska osobní hygieny, linku sociální pomoci, byty s pečovatelskou službou, Dům sociálních služeb s přechodnými pobyty a denním stacionářem. Také provozuje již zmíněné Komunitní centrum (KC) Prádelna, které zajišťuje komunitní, kulturní, společenské a umělecké aktivity reflektující aktuální společenské potřeby.

Jednou ze zajímavých akcí, pořádaných KC Prádelna, se stala sbírka recyklovatelných víček od PET lahví, která byla zahájena v dubnu 2013, a kromě dětí se do ní zapojili i členové klubu SENzačních SENiorů, kteří se v KC Prádelna pravidelně scházejí. Sbírka víček byla na Den Země, 22. dubna, předána organizátorům akce a sloužila ke shromáždění finančního obnosu, který by pomohl uhradit rehabilitaci a potřebné zdravotní pomůcky pro 11ti letou holčičku Kristýnku, která se narodila s dětskou mozkovou obrnou. „Jelikož rodina Kristýnky bydlí na Praze 5, je toto spojení oslavy ekologického svátku v podobě sběru recyklovatelných materiálů s konkrétní pomocí svým spoluobčanům milým a vskutku symbolickým naplněním slova komunitní v názvu KC Prádelna,“ dodal k účelu sbírky JUDr. Petr Lachnit. Vraťme se ale k akcím určeným pro seniory. Těch se v průběhu roku 2013 konalo nespočet, připomeňme tedy alespoň koncert Evy Pilarové u příležitosti Jarního dne seniorů, který se konal v Paspově sále smíchovského pivovaru dne 23. května, šachový turnaj Senior-ka, jehož 15. ročník se uskutečnil koncem září u příležitosti oslav Mezinárodního dne seniorů (1. října), nebo již druhý ročník senior akademie. Ten zahájil Petr Lachnit dne 26. září a občané z řad seniorů či osob se zdravotním postižením se mohli zúčastnit přednáškových cyklů na témata týkající se zejména prevence osobního bezpečí, zabezpečení majetku, ale i základů právního vědomí, požární

ochrany, základů poskytování první pomoci, finanční gramotnosti, domácího násilí nebo zvládání mimořádných a krizových situací.

Praštíme do toho! 60+

Další úspěšnou iniciativou se stal cyklus „večírků“ Praštíme do toho! 60+, který ve spolupráci s informačním centrem od května 2013 organizovala sociální a zdravotní komise Prahy 5. Sezení probíhala každé druhé úterý v měsíci v příjemném prostředí zasedací místnosti Informačního centra (IC) ve Štefánikově ulici. Byl zaměřen na setkávání seniorů nad 60 let z Prahy 5, kteří i v pokročilejším věku neztratili potřebu se vzájemně seznamovat, poznávat a navazovat nové konakty, a to formou zábavných programů.

Jedno ze setkání Praštíme do toho! 60+

Bc. Miloslav Mrštík k účasti uvedl: „Každým měsícem registrujeme větší počet zájemců. Proto od nového roku uvažujeme o tom, že bychom setkání pořádali dvakrát měsíčně.“ Kromě diskuzí se známými osobnostmi, jako například s herečkou Petru Hřebíčkovou a Kristýnou Frejovou v infocentru, proběhla také letní setkání ve sportovním areálu na Císařské louce, kde si senioři mohli vyzkoušet různé druhy sportovních aktivit. Uskutečnilo se také mimořádné předvánoční posezení.

Plavání pro seniory na Barrandově

Podporu sportovních aktivit starších spoluobčanů iniciovalo vedení páté městské části i prostřednictvím projektu „Plavání pro seniory za zvýhodněné vstupné“, určené pro každého občana nad 60 let s trvalým pobytem v městské části Praha 5. Sleva platila pro Aquapark na Barrandově. Jedinou podmínkou bylo vyzvednout si plavecký pas. Tento průkaz vydávaly pracovnice Oddělení sociální péče, rozvoje sociálních služeb a prevence kriminality na základě ověření trvalého bydliště žadatele a jeho věku. „Podstatným přínosem tohoto projektu je podpora aktivního života seniorů a umožnění finančně dostupné sportovní aktivity a relaxace. Pro účastníky jde také o možnost, jak navázat nebo posílit vztahy a kontakty s dalšími seniory,“ dodal 1. zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit.

Pečovatelka roku 2013

Kvalitní fungování sociálních služeb v páté městské části ovšem zdaleka není zásluhou pouze politiků, ale (a zejména) těch, kteří tyto služby den co den vykonávají. Proto je jen chválihodné, že je tato činnost každoročně oceňována a jsou udíleny ceny Pečovatel/ka roku. Slavnostní vyhlášení se konalo počátkem prosince 2013 v reprezentativních prostorách pražské Novoměstské radnice a ocenění za svoji náročnou práci si převzalo 20 vítězů.

Slavnostního vyhlášení I. ročníku celostátního ocenění PEČOVATEL/KA ROKU 2013 – NÁRODNÍ CENA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB se zúčastnily spolu s více než stovkou hostů také herečka Hana Maciuchová coby patronka Ceny nebo starostka Prahy 2 Jana Černochová, která poskytla akci záštitu. Národní cenu spolupořádá Diakonie ČCE s Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a vznikla sloučením dvou samostatných cen. Opětovným cílem obou pořadatelských organizací je podpořit ty, jejichž záslužným každodenním úkolem je pečovat a pomáhat potřebným. „Je zapotřebí si připomínat, že pomáhání a péče o druhé ustavuje vskutku výjimečné povolání, jež zatím není v naší společnosti doceněno ani společenskou prestiží ani financemi. Chceme upozornit, že lidé, kteří se obětavě starají o druhé, prakticky realizují mezilidskou solidaritu, jež je výrazem slušné a vyspělé společnosti. Že si právě tito lidé zaslouží ocenění a poděkování. Jsme hrdí, že se na organizaci takové soutěže můžeme podílet,“ vyjádřil se po vyhlášení prvého ročníku Národní ceny ředitel Diakonie ČCE David Šourek.

Porota pod vedením JUDr. Petra Lachnita vybírala soutěžící za Prahu 5 a to už dne 12. června z celkem 10 ošetřovatelek, které v Centru sociální a ošetřovatelské pomoci Praha 5 působí. Každá z nominovaných pečovatelek se představila, uvedla, jak dlouho pracuje jako

pečovatelka a čím je pro ni práce pečovatelky zajímavá. Vybrána byla nakonec Marcela Marmazínová.

Senior roku 2013

V sobotu 7. prosince udělovala Nadace Charty 77 zase ceny v prvním ročníku soutěže Senior roku 2013. Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen se odehrálo v odsvěceném kostele Pražská křižovatka a doprovodilo ho vystoupení Českého národního orchestru s dirigentem Liborem Peškem a sólistkou Dagmar Peckovou. V kategorii nejlepší seniorský klub získal první místo klub Senzačních seniorů z Komunitního centra Prádelna na Praze 5.

Nadace Charty 77 ocenila především bohatou a pestrou škálu aktivit, kterým se senioři v KC Prádelna věnují – kurzy práce na PC a s digitální technikou, herna stolního tenisu, zdravotní gymnastika, seniorské taneční a pěvecké soubory, klub stolních her, iKavárna atd. Kromě těchto pravidelných aktivit se senioři zúčastňují letních poznávacích výletů mimo Prahu, výtvarných dílen a workshopů, fotografických a vzdělávacích seminářů, besed, společenských večerů, koncertů a celkově se zapojují do činnosti KC Prádelna. Důležitým aspektem je také přirozená forma fungování klubu, kdy spoustu aktivit si organizují senioři sami a dochází při nich k prolínání rozdílných věkových i společenských vrstev. Právě tato moderní, nezkostnatělá forma fungování klubu seniorů v KC Prádelna byla důvodem tak vysokého ohodnocení. Více pro web Parlamentní listy sdělil 1. místostarosta Prahy 5 JUDr. Petr Lachnit a my si tento rozhovor, související s historickým vítězstvím SenSenu KC Prádelna, do kroniky zaznamenáme v úplnosti.

Co je to vůbec SENSEN a cena Senior roku?

Projekt Senzační senioři vznikl v Nadaci Charty 77 jako reakce na demografický vývoj v naší zemi, kde přibývá seniorů, z nichž mnoho je obdivuhodně vitálních, aktivních a schopných rozdávat zkušenosti, znalosti i práci pro ostatní. A právě tací se mohou zapojit do tohoto projektu, který jim umožní vytvářet neformální spojení starších lidí, kteří nechtějí jen odpočívat a přijímat cizí pomoc, kteří se ještě rádi zúčastňují dění kolem sebe, není jim lhostejný vývoj společnosti, města, obce.

V rámci tohoto projektu vznikají po celé České republice tzv. kluby SENSEN coby otevřené, volně přístupné a neformální sdružení skupin i jednotlivců, které pojí zájem o program SENSEN. Jedním z prvních byl na začátku roku 2012 i klub SENSEN při Komunitním centru

Prádelna, jenž právě v prvním ročníku soutěže Senior roku, jejímž hlavním cílem je ocenit a prezentovat široké veřejnosti ty nejvýznamnější počiny a aktivity seniorů z celé republiky, získal ocenění nejvyšší.

SEN SEN
Senzační senioři

NADACE CHARTY 77

UDĚLUJE CENU

SENIOR ROKU 2013

V KATEGORII

NEJLEPŠÍ SENZAČNÍ KLUB SENIORŮ

1. MÍSTO

Komunitní centrum Prádelna

Pestrá a bohatá nabídka pravidelných aktivit pro seniory nejen z Prahy 5. Senioři se sami podílejí na jejich realizaci. Svůj věk berou jako příležitost uplatnit životní zkušenosti a dále se vzdělávat. Svojí činností představují přínos pro sebe a své okolí.

Šimona Stašová, členka poroty Ceny Senior roku 2013
Alexandra Aschermannová, předsedkyně poroty Ceny Senior roku 2013
Božena Jirků, výkonná ředitelka Nadace Charty 77

Praha, 7. prosinec 2013, Pražská křižovatka

Diplom za 1. místo klubu SenSen při KC Prádelna

Můžete nám přiblížit klub SENSEN při KC Prádelna? V čem je výjimečný?

Klub SENzačních SENiorů při KC Prádelna vznikl v roce 2012 ze skupiny seniorů, kteří se zapojovali do aktivit komunitního centra v Holečkově ulici na Praze 5. Jedním z prvních impulsů byl kurz základů práce s počítačem a digitální technikou, který se mohl začít realizovat právě díky podpoře Nadace Charty 77 v rámci projektu SenSen. Původní kurz se rozrostl do podoby tří pravidelných týdenních seminářů rozdělených dle pokročilosti, přibyla tzv. iKavárna jako místo setkávání i poradna s digitální technikou všeho druhu. Zároveň se rozšiřovala a stále rozšiřuje i další nabídka aktivit pro seniory – herna stolního tenisu, zdravotní gymnastika, seniorské taneční a pěvecké soubory nebo klub stolních her. Kromě těchto pravidelných aktivit se senioři zúčastňují letních poznávacích výletů mimo Prahu, výtvarných dílen a workshopů,

fotografických a vzdělávacích seminářů, besed, společenských večerů, koncertů a celkově se zapojují do činnosti Komunitního centra Prádelna, jehož se stali nedílnou a významnou součástí, neboť v současné době představují aktivity seniorů dominantní část veškeré činnosti Komunitního centra Prádelna.

Důležitá je i skutečnost, že senioři sami aktivně spoluvytvářejí program pro sebe a dokonce se podílejí na přípravě některých akcí pro veřejnost. Zde všude se setkávají s věkově odlišnými skupinami a dochází zde k vzájemnému propojování a participaci na společném dění. Senioři z Komunitního centra Prádelna jsou výrazné, aktivní a zvídavé osobnosti, pro které není věk limitujícím faktorem, nýbrž příležitostí uplatnit získané životní zkušenosti a dále se vzdělávat a zajímat o dění kolem sebe. Jedná se o individuality představující přínos pro své okolí a celkově vytvářející velmi příjemnou, takřka „rodinnou“ atmosféru“ klubu SenSen. Právě tato moderní, nezkostnatělá forma fungování klubu seniorů byla důvodem nominace na cenu nejlepšího klubu seniorů, kterou jsem osobně podpořil. Jenom bych si ještě dovolil připomenout, že mezi sedmi oceněnými čestným uznáním v kategorii jednotlivců byl další zástupce „Prádelny“ – pan Miroslav Jiskra, který byl nominovaný za svoji obětavost, ochotu kdykoliv pomoci, ale také za jeho osobitost, jež pomáhá sbližovat jednotlivce a vnáší do dění nejen v Komunitním centru Prádelna svébytný náboj a v dnešní době tolik potřebnou a u seniorů často chybějící živelnost.

V čem vidíte smysl a přínos takových seniorských aktivit?

O činnost seniorů v Komunitním centru Prádelna se zajímám již od samého počátku, systematicky sleduji jeho fungování a na základě mých poznatků mohu vyjádřit velmi pozitivní do-jem, který mám. Senioři vyvíjejí bohatou a pestrou činnost a zároveň jsou představiteli výraz-ných osobností různého věku i společenského postavení. Leč jedno mají společné – touhu žít stále aktivní život, vzdělávat se, být přínosem současné společnosti, zapojovat se do dění ve svém okolí a bez předsudků přistupovat ke všemu novému. Nejčastějším problémem seniorů v celosvětovém měřítku není ani finanční situace, byť leckdy nebývá jednoduchá, ani zdravotní komplikace, ale samota či absence důvodu „pro co žít“. A právě takové projekty, jako je SENSEN, ji pomáhají překonat, umožňují vytvářet nové sociální vazby, naplňovat každodenní bytí aktivní a smysluplnou činností a tím významně zvyšovat kvalitu života seniorů. Jelikož za pár let budou senioři patrně nejpočetnější skupinou obyvatelstva v naší zemi a kromě lékařské a sociální péče budou sebevědomí a pocit uplatnění potřebovat nejvíce, vidím velkou důležitost těchto programů zvláště do budoucnosti. Zároveň může být ocenění a propagace takovéto

činnosti také inspirací pro politické představitele samosprávy při rozhodování o podpoře tohoto typu projektů a aktivit ve prospěch celé společnosti.

Den neziskových organizací

Poslední zápis ve IV. Kapitole kroniky za rok 2013 se týká Dne neziskových organizací, který se konal 9. září a na kterém se široké veřejnosti představily neziskové organizace aktivní ve vzdělávání, dobrovolnictví, oblasti lidských práv, environmentální problematice a v oblasti životního prostředí.

Zástupci radnice Prahy 5, kteří Den neziskových organizací zaštítili
(zleva doprava Ing. Miroslav Zelený, JUDr. Petr Lachnit, PhDr. Marie Ulrichová-Hakenová a Ing. Vlasta Váchová)

Cílem akce bylo zvýšit osvětu o fungování neziskových organizací na území městské části Praha 5 a informovat o nabídce sociálních služeb. „Den neziskových organizací přínos pro Prahu 5 a její obyvatele, kdy poskytuje ucelený přehled organizací fungujících pro občany městské části," uvedl starosta Miroslav Zelený a dodal: „Neziskové organizace představují klíčový prvek silné občanské společnosti. Touto akcí Praha 5 podporuje neziskový sektor působící v naší městské části formou osvětové venkovní prezentace."

Vstup na Den neziskových organizací byl pro občany i pro neziskové organizace zdarma. Zástupce každé neziskové organizace měl prostor představit svou činnost a možnost prodeje výrobků s tou podmínkou, že výtěžek bude použit na charitativní účely.

Akce se konala pod záštitou starosty MČ Praha 5 Ing. Miroslava Zeleného a JUDr. Petra Lachnita, prvního zástupce starosty. Záštitu dále převzali zastupitelky Ing. Vlasta Váchová, PhDr. Marie Ulrichová - Hakenová a Mgr. Diana Bubníková.

V. Bezpečnost a kriminalita

Rok 2013 byl z hlediska počtu zásahů policejních a hasičských jednotek na území Prahy 5 nadprůměrný, přičemž některým z těchto událostí se dostalo pozornosti ze strany celostátních médií. Bohužel řada těchto situací měla fatální důsledky pro zúčastněné aktéry. V zápise si ale kromě těchto případů „černé kroniky“ představíme i mnohá další témata, jako například snahy vedení MČ Praha 5 o přísnější regulaci oblastí spojovaných s kriminalitou apod.

Zřícení části lihovaru a požáry na Smíchově

O zřícení části budov smíchovského lihovaru už padla zmínka v první kapitole kronikářských zápisů, zde jen doplňme, že kvůli pádu jedné z budov areálu musely být přivolány dvě jednotky hasičů, policisté a následně také psovodi, kteří v Nádražní ulici prohledávali zřícenou část komplexu. Žádná těla ale naštěstí nebyla nalezena.

Zásah hasičů u smíchovského lihovaru 26. června 2013

Bez obětí na životech se naštěstí obešel také další zásah moderních „sv. Floriánů,“ a to při požáru skladu na Smíchově, nahlášeném před pátou hodinou ranní dne 12. srpna. Při příjezdu na místo už byla v plamenech celá střecha objektu. Oheň poničil uskladněný materiál, vysoko-

zdvižný vozík a úplně zničil střechu. Způsobená škoda se vyšplhala na milion dvě stě tisíc korun. Příčinou vzniku požáru byla technická závada na elektroinstalaci objektu.

Koncem září se pak hasiči v nočních hodinách opět vrátili do lokality Lihovar, kde jen nedaleko od zřícené budovy vypukl požár v místní „legendární“ hospůdce U Veselé kozy. Při požáru zasahovala profesionální jednotka HZS Praha z jinonické stanice HS – 07. Na místo dále dorazily hlídky PČR a Městské policie, přivolána byla rovněž záchranná služba.

Svatováclavského piva se už místní štamgasti nedočkali. Požár vypukl v noci 27. září

K požáru se dostavili vyšetřovatelé hasičů z oddělení zjišťování příčin požárů. Hasiči museli konstrukci budovy částečně rozebrat. K požáru mělo dojít při manipulaci s plynovým topením uvnitř zařízení a oheň se rychle rozšířil po celém objektu, ale obsluze se naštěstí z budovy podařilo včas uniknout.

Z obchodního komplexu Nový Smíchov byl hasičům oznámen požár. „Na místo vyjelo větší množství hasičů zejména z důvodu, že se jedná o nákupní centrum s přítomností většího počtu lidí,“ uvedla mluvčí HZS Praha Pavlína Adamcová. Hasiči po příjezdu prošli celý objekt, ale z údajné-ho požáru se nakonec vyklubal kouř vycházející z komínu restaurace. Všechny jednotky se tak mohly vrátit na své základny. Na místě zasahovalo celkem 5 družstev HZS, 2 automobilové žebříky, vozidlo se speciálním zařízením Cobra a vyšetřovací skupina HZS Praha.

Oproti tomu v případě únorového výjezdu k bývalému hotelu Vaněček už o planý poplach nešlo. Z domu museli být evakuováni čtyři bezdomovci, celý zásah se ale obešel bez zranění. K požáru bývalého hotelu v ulici Na Hřebenkách v Praze 5 byly všechny složky integrovaného záchranného systému přivolány krátce před půlnocí. Podle policistů šlo o dům určený k demolici, kde přespávali bezdomovci. Hasiči začínající požár zlikvidovali a jako příčina vzniku požáru byla předběžně stanovena nedbalost při používání otevřeného ohně. Bezdomovci si v domě topili a uvnitř byly nalezeny i propan-butanové lahve.

Dopravní nehody a tragické úrazy

Dne 2. listopadu 2013, před půl devátou ranní, přijal operátor tísňové linky 112 informaci o dopravní nehodě kamionu v Lochkovském tunelu. Na místo ihned vyjeli policisté, záchranáři i hasiči. Nákladní automobil zasahoval po dopravní nehodě do jízdních pruhů, proto byl tunel ve směru na D1 zcela uzavřen.

Osobní automobilová doprava byla odkláněna na ulici K Barrandovu. Hasiči na místě likvidovali únik většího množství provozních kapalin, ty ale natekly do odvodních kanálů a celý tunel tak musela vyčistit speciální firma, zabývající se ekologickou likvidací.

Koncem listopadu zase došlo k nehodě tramvaje s osobním automobilem v Lidické ulici. Zaklíněného řidiče vyprostili hasiči, následně ho předali do péče záchranné služby. Záchranáři muže transportovali do nemocnice. Po dobu vyprošťovacích a záchranných prací byl v místě zastaven automobilový i tramvajový provoz.

Nehodou také málem skončil kuriózní případ z 29. října. Deset minut po třinácté hodině vyjížděli dopravní policisté na křižovatku mezi Strahovským tunelem a Mrázovkou, kde řidič osobního auta ohrožoval bezpečnost silničního provozu. Dvaačtyřicetiletý řidič si to totiž nejprve namířil od Smíchova do Strahovského tunelu směrem na Prahu 6. Jenže ještě než vjel do tubusu „Strahováku," pozměnil svůj plán a auto přímo na této rušné komunikaci otočil do protisměru.

Naštěstí s vozem ujel „pouze" několik desítek metrů, než ho odstavil na krajnici mezi tunely. Policisté dopravní služby, kteří dorazili na místo události během několika málo okamžiků, okamžitě podrobili řidiče orientační dechové zkoušce. Její výsledek hovořil za vše, neboť se na displeji přístroje objevila hodnota přesahující 2,5 promile alkoholu v dechu, což mnohé vysvětlovalo. Na základě této skutečnosti skončil muž na policejní služebně pro podezření z trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky.

Tragédií pak skončil střet muže s osobním vlakem, který jel 30. srpna po 22. hodině ze Smíchovského nádraží do Berouna. Na místě nehody zasahovaly složky záchranářů, zraněný ale bohužel vážným poraněním podlehl. Podle informací svědka události šlo pravděpodobně o sebevraha.

Velmi vážným zraněním skončila také nešťastná situace z předposledního prosincového dne roku 2013. Muž bez domova se v neděli večer vracel se svým kamarádem „domů“ do opuštěného objektu tiskáren v Grafické ulici na pražském Smíchově. Cestou po schodech však jeden z bezdomovců zakopl a spadl z několikametrové výšky. Dole se muž hlavou na-bodl na lešenářskou trubku, která mu prorazila lebku.

Budova bývalé tiskárny, kde došlo k těžkému zranění 30. prosince 2013

Na místo vyrazily hlídky PČR, posádky RZP, RLP a Inspektor provozu pražské ZZS, dále pak jednotka HZS hl. m. Prahy ze stanice Smíchov. Hasiči a záchranáři muže transportovali do vozu ZZS, posléze pak do nemocnice v Motole. Muž byl po převozu v kritickém stavu. Případ vyšetřují kriminalisté, ti již předběžně vyloučili, že by se na pádu muže podílela jiná osoba.

Různé kriminální činy

Dne 12. listopadu, krátce po jedenácté hodině dopolední, přijali operátoři tísňové linky 158 oznámení o údajném napadení muže v ulici Na Valentince. Na místo okamžitě vyjely všechny dostupné hlídky z okolí. Po příjezdu k místu útoku policisté zjistili, že zde doposud neznámý útočník napadl muže nožem ve chvíli, kdy nesl v igelitové tašce tržbu z firmy. Napadený zůstal s mnohačetnými zraněními ležet na zemi a útočník z místa utekl i s finanční hotovostí. Zraněného muže odvezli záchranáři do nemocnice.

Jen o necelý týden později, dne 18. listopadu, pak došlo k dalšímu pobodání na území MČ Praha 5. Devětačtyřicetiletý revizor kontroloval cestující na lince tramvaje číslo 7. Když se vůz blížil ke konečné zastávce Radlická, požádal revizor o předložení platného cestovního dokladu muže, který ale jízdenku odmítal ukázat. S kontrolorem nekomunikoval a pouze zjišťoval, jestli má revizor ve voze kolegu.

Po chvíli začal pracovníka dopravních podniků dokonce slovně napadat a urážet. Revizor proto muže vyzval, aby na zastávce Radlická společně vystoupili s tím, že k celé události přivolá Policii ČR. To muž odmítl a ve chvíli, kdy tramvaj dojela na konečnou, „černý pasažér“ neváhal a napadl nožem revizora, který k němu stál otočený bokem. Tím mu způsobil řeznou ránu nad levým obočím a také bodnou ránu v oblasti ramene.

Při samotném útoku však pachateli vypadl nůž z ruky, čehož využil řidič tramvaje, který celému incidentu přihlížel, otevřel dveře a revizor tak mohl nůž odkopnout ven ve snaze zabránit dalšímu útoku. Sám kontrolor pak spolu s řidičem v rychlosti vystoupili. Útočník zůstal uvnitř a pohotový řidič zavřel dveře, čímž útočníka zadržel do příjezdu policistů. Ti byli na místě během pár minut a muže si převzali. Útočníka policisté obvinili ze spáchání trestného činu těžkého ublížení na zdraví. Oba případy nicméně zdaleka nepředčily hrůzu veřejnosti vyvolanou nálezy několika částí lidského těla v průběhu měsíce října.

Hororová scéna u Barrandovského mostu

Trenér místního veslařského klubu u Strakonické ulice při Barrandovském mostu nalezl dne 9. října u levého břehu Vltavy lidskou nohu, což vedlo okamžitě k zahájení rozsáhlého pátrá-ní. Následující den bylo nalezeno torzo těla. V tu chvíli už se hororové nálezy staly hlavním tématem pro většinu médií. Další část lidského těla nalezl speciálně vycvičený služební pes v podvečerních hodinách 11. října v igelitovém pytli, který se nacházel na břehu řeky, v prostoru mezi prvním a druhým nálezem.

V rámci pátrací akce, která probíhala od časných ranních hodin následující den, objevili kriminalisté krátce před polednem další část lidského těla. Horní končetina se nacházela nedaleko Barrandovského mostu na levém břehu řeky naproti kempu Kotva. „Na místě jsou nyní detektivové pražského krajského ředitelství a služební lékař. Pátrací akce, která stále probíhá, se účastní desítky policistů. Zejména policejní psovodi, poříční oddíl a speciální pořádková jednotka," sdělila k případu mluvčí. Ještě téhož dne následovali další nálezy, které byly blíže specifikovány ve večerních hodinách. Dle předběžného sdělení kriminalistů patři- ly části lidského těla s největší pravděpodobností ženě ve věku 20 – 30 let, vyššího vzrůstu okolo 170 – 190 centimetrů. Zvláštní znamení představovala jizva po operaci slepého střeva na pravé straně podbřišku. Později byl popis doplněn o piercing a velikost nohy č. 41.

Místo hrůzného nálezu

Do půlky října policisté našli celkem sedm částí lidského těla. Stále ale chyběla levá ruka a hlava. Právě ta přitom policistům mohla výrazně pomoci s identifikací oběti. Od místa vhození to bylo k místu prvního a nejvzdálenějšího nálezu po proudu přibližně tři kilometry. „Na základě odborných expertíz nyní můžeme potvrdit, že všechny nalezené části lidského těla patřily jedné osobě a ve vodě byly sedm až čtrnáct dnů," uvedla Hana Jeřábková, mluvčí pražské policie. Do poloviny roku 2014 pak nebyla hlava oběti nalezena, přesto se kriminalistům podařilo zjistit totožnost oběti.

Omezení hazardu aneb konec smíchovského „Las Vegas“

Dne 8. prosince na základě oznámení pozorného muže, který spatřil výskyt drog v herně Pyramida v Plzeňské ulici, vyjely na místo policejní hlídky. Policisté z OHS Praha II. Smíchov zajistili desítky gramů marihuany. Protože panovalo podezření na další možný výskyt drog, byl do herny přivolán policejní psovod se služebním psem, specializujícím se na vyhledávání drog. Pes následně nalezl zhruba 23 gramů kokainu, který byl uschován v několika sáčcích, aby se tak znesnadnilo jeho nalezení. Marihuany bylo celkově nalezeno 100 gramů. Policisté na místě zajistili 11 osob, přičemž všechny byly předvedeny na místní oddělení.

Že jsou herny místy spojenými s nejrůznější kriminální činností, toho si byli vědomi i politici MČ Praha 5, stejně jako negativního vlivu loterií a podobných her. Ing. Ondřej Velek například v jednom své příspěvku podotkl, že pokud Praha 5 „nebude mít na svém území herny, klesnou krádeže a loupeže gamblerů“ a vyzýval pro nulovou toleranci.

V červnu také radní naší městské části rozhodli o zrušení 75 provozoven s hazardními hrami a odsouhlasili omezení počtu kasin na 9. Výběr míst proběhl na základě jejich důkladného prověření. Nesměla být problematická, totiž že uvnitř a v jeho okolí musel být dodržován pořádek, nedocházelo v jeho okolí ke zvýšenému výskytu trestné činnosti a nenacházelo se v blízkosti veřejných budov. „Provozování hazardních her je spojeno s řadou negativních jevů – patologické hráčství a na to navazující kriminalita, výskyt problémových osob v hernách a dalších provozovnách i v jejich okolí, rušení nočního klidu a veřejného pořádku - bylo a je nadále ve veřejném zájmu MČ Praha 5 tyto negativní jevy minimalizovat,“ dodal starosta Ing. Miroslav Zelený.

Na svém zasedání dne 19. září přijalo návrh radních také zastupitelstvo Prahy 5. Radek John, člen Zastupitelstva MČ Praha 5, k tomu sdělil následující: „Po letech nekontrolovaného růstu hazardního byznysu v České republice a jeho tiché i méně tiché podpory zejména ze strany ministerstva financí, ale i Magistrátu hlavního města Prahy, dosáhla koalice UNP, ČSSD a VV v tomto volebním období zásadního úspěchu, dramatického omezení hazardu.“ Nakonec koalice zrušila všechny herny na území Prahy 5 a také všechny hrací automaty v restauracích a barech. Týkalo se to 83 míst, kde byl na Praze 5 provozován hazard. Povolení získalo nakonec 14 kasin. „Smíchov byl Las Vegas Prahy a já jsem rád, že Magistrát hlavního města Prahy vyslyšel naše návrhy a my můžeme ulevit a pomoci našim občanům od negativních jevů ovlivňujících nejen nás samotné, ale také naše děti,“ dodal John.

Tablety pro hasiče

Ke zlepšení práce záchranných hasičských jednotek věnoval 1. zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit za MČ Praha 5 tablety Záchrannému hasičského sboru hl. města Prahy. Stalo se tak 20. března 2013 přímo v prostorách hasičské stanice v Jinonicích. „Hasiči jsou základní složkou integrovaného záchranného systému, chrání životy a zdraví našich obyvatel i majetek před požáry. Městská část Praha 5 proto podpořila bezpečnost obyvatel právě nákupem moderních technologií. Tato zařízení budou umístěna do prvních výjezdových vozů. Jsou vybaveny navigací GPS a speciálními programy, které umožní kromě dokumentace akce a koordinace jednotek také zásah výrazně urychlit," dodal Lachnit.

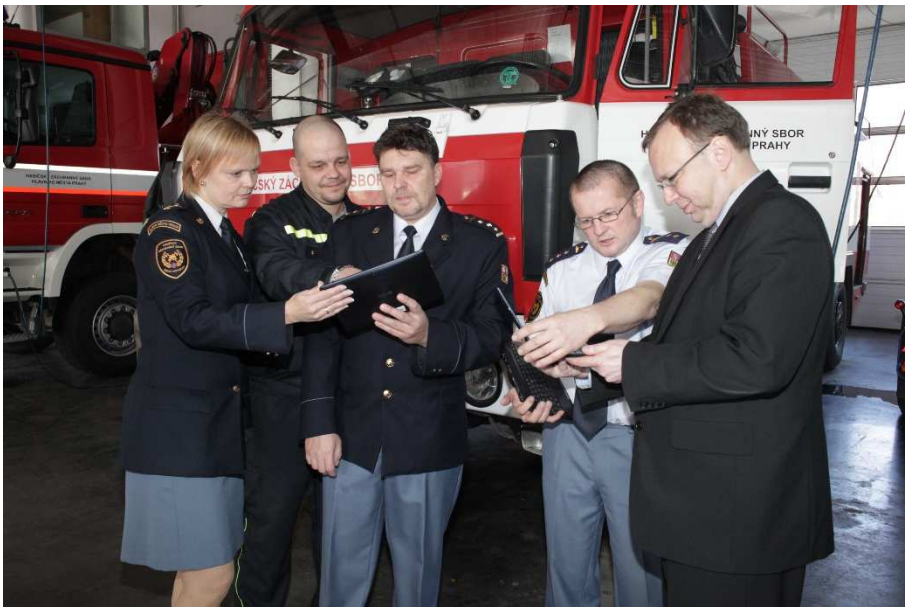

JUDr. Petr Lachnit (vpravo) při předání notebooků-tabletů hasičům stanice v Jinonicích

K nejvyužívanějším funkcím nových tabletů patří například možnost zobrazit pohyb ostatních jednotek hasičů na mapě, ale i další funkce. „Při automobilových nehodách můžeme využít software Rescar, který nám na tabletu zobrazí plány přímo konkrétního modelu vozu dané značky. Ihned vidíme nejen kde je autobaterie, nosné sloupky, ale například i patrony navíječe bezpečnostních pásů, LPG nádrž apod., „vyzdvihl kvalitu nových zařízení velitel stanice npor. Bc. Milan Černý.

Ocenění hasičů, policistů a strážníků

Svůj vděk za ochranu obyvatel páté městské části vyjádřilo vedení Prahy 5 příslušníkům z řad policie, městské policie a členů hasičského záchranného sboru slavnostním oceněním, uděleným za vzornou službu. Už v polovině roku chválil JUDr. Petr Lachnit práci místní policie,

když uvedl, že za dobu jeho působení v místní politice „došlo k výraznému zlepšení situace zejmé-na v centrální oblasti“ Prahy 5.

Předání ocenění proběhlo 30. října právě z rukou Petra Lachnita a mezi těmi, kteří převzali pamětní medaile se symbolem páté městské části, byla kromě mužů také čtveřice žen, totiž dvě strážnice městské policie a dvě policistky. „Byla jsem v parku s dětmi, které si tam hrály, a do nedalekého jezírka spadl zhruba tříletý chlapec. Všimla jsem si toho a skočila pro něj,“ přiblížila událost, která mohla skončit tragédií, strážnice Lenka Nyklová, která neváhala zasáhnout i v mimopracovní době.

Podle Petra Lachnita se změnil postoj občanů vůči členům bezpečnostních složek k lepšímu. „Klíčovým slovem je podle mého názoru slovo respekt. Je vidět, že v posledních letech udělali policisté i strážníci velký pokrok, aby si právě respekt u lidí obnovili.

Tyto kroky by mohly být inspirací i nám politikům, pokud se chceme ucházet o res-pekt občanů," dodal zástupce starosty Lachnit. Slavnostního předávání ocenění městské části za vzornou službu se zúčastnili také velitelé jednotlivých složek. „Dnešní ocenění vnímají členové bezpečnostních složek především jako potvrzení, že někdo vidí jejich dobrou práci a je schopen za ni poděkovat," zhodnotil přínos akce Luděk Dytrt, zástupce ředitele Obvodního ředitelství Policie ČR II.

Na předávaných plaketách stálo velmi výstižné: „Arbor honoretur cuius nos umbra tuetur – Sláva stromu, jehož stín nás chrání. Tak jako strom, který své silné větve rozprostírá a svým stínem zajišťuje bezpečí a ochranu před náhlou nepohodou, i vy, příslušníci všech bez-pečnostních složek, jste stále připraveni chránit nám všem životy, majetek i zdraví." Ocenění převzali:

z Policie ČR

Nadpraporčík Bc. Kamil Benda, vrchní inspektor MOP Barrandov; Podpraporčík Mgr. Daniela Široká, zástupkyně vedoucího MOP Smíchov; Podpraporčík Jana Brůžková, vrchní asistentka MOP Košíře; Major Ing. Jaromír Černý, vedoucí odboru hospodářské kriminality SKPV; Nadporučík Bc. Otto Kopáč - vedoucí 2. oddělení odboru obecné kriminality SKPV

z Městská policie Prahy 5

Inspektor Lenka Nyklová; Inspektor Ludmila Zedníková; Vrchní inspektor Karel Šanda; Strážmistr Martin Tkačík; Inspektor Pavel Kyrál; Vrchní strážmistr Václav Černoch

z HZS hl. m. Prahy - stanice č. 7 – Smíchov

Podpraporčík Michal Sčobák;Podpraporčík Petr Nejedlý; Podpraporčík Václav Šarboch; Podpraporčík Petr Křivský; Podpraporčík Stanislav Hošek

VI. Školství a akce pro děti na Praze 5

Radnice MČ Praha 5 coby zřizovatel většiny místních školských zařízení (základních a mateřských škol) věnuje této oblasti velké množství času, energie, ale také finančních prostředků, jak už bylo ukázánu v zápisu týkajícím se rozpočtu. Jen z objemu investic šlo 30 % právě do této oblasti života obyvatel Prahy 5. Poradní orgán rady, respektive radního pro školství, školská komise, doporučuje vedení MČ přijímání koncepčních řešení v relevantních otázkách.

Většinu práce spojené se správou obcí zřizovaných škol vykonává ale Odbor školství, kultury a sportu, který koordinuje povinnosti Městské části Praha 5 jako zřizovatele škol a školských zařízení, metodicky řídí a kontroluje hospodaření škol a školských zařízení a podílí se na tvorbě a realizaci koncepce školství a mimoškolní činnosti v MČ Praha 5. Na následujících stránkách si přiblížíme některé významné okamžiky této oblasti spolu s akcemi pořádanými MČ Praha 5 pro ty nejmladší z nás.

Vyřešení nedostatku míst v mateřských školách

Na svém únorovém zasedání přijalo Zastupitelstvo městské části Praha 5 Koncepci udržitelného rozvoje školství pro rok 2013/2014, která počítá s investicemi do oprav budov ZŠ a MŠ, stejně tak jako s vybudováním nových míst pro děti ZŠ a MŠ.

Na přelomu let 2011 a 2012 si MČ Praha 5 nechala zpracovat analýzu efektivity využití majetku a finančních příspěvků, poskytovaných mateřským a základním školám zřizovatelem. Tento tzv. „školský audit“ neodhalil žádné zásadní nehospodárnosti, ale nastínil možnosti, jak dosáhnout úspor v řádu milionů korun. V tomto směru počítala koncepce především se zavedením centralizovaného nákupu nejnákladnějších služeb a zboží pro jednotlivé příspěvkové organizace.

Tato analýza také dokázala, že se městská část Praha 5 potýká s nedostatkem míst pro děti předškolního věku (v roce 2012 to bylo 150 dětí). Koncepce tedy navrhla vytvořit minimálně 300 nových míst v mateřských školách formou rozšíření stávajících kapacit MŠ, přebudováním ZŠ a vytvořením nových míst formou tzv. montovaných MŠ.

„Potřebujeme řešit aktuální naléhavou situaci, ale nechceme stavět nové drahé objekty, pro které by Praha 5 neměla v budoucnu využití, kdyby třeba za deset let došlo k výraznému poklesu počtu dětí,“ vysvětlil Michal Šesták, radní pro školství, kulturu a sport.

Navrhované řešení představovalo využití budov Pod Žvahovem, kde by podle konceptu mohl vzniknout vzdělávací areál, zahrnující MŠ, ZŠ a další navazující vzdělávací instituce. Nová místa ve školkách vzniknou i na Barrandově, v Jinonicích, Košířích či Motole.

„Je pro nás důležité, aby si mateřské a základní školy udržely úroveň výchovně vzdělávacího procesu s dostatečným materiálně technickým zázemím, proto počítáme s investicemi také do vybavení učeben a s finančními prostředky pro lektory cizích jazyků“, dodal k plánům v oblasti školství Michal Šesták.

Splnění úkolu ukázalo září 2013, kdy se otevřelo osm nových tříd pro 192 dětí v mateřských školách. Vyřešil se tak dlouholetý problém s dětmi, kterým nebylo možné z kapacitních důvodů zajistit předškolní vzdělávání. Koncem října proběhlo vyhodnocení, ze kterého vyplývá, že se podařilo do mateřských škol umístit všechny děti, jejichž rodiče o tuto formu předškolního vzdělávání projevili zájem. Městská část Praha 5 si dokonce vytvořila rezervu v podobě 36 volných míst v mateřských školách.

Hlavním cílem zvýšení kapacity mateřských škol bylo včas reagovat na výrazný převis poptávky rodičů po místech pro své děti nad nabídkou volných míst. A otevření osmi tříd se Praze 5 vyplatilo. „Jsme rádi, že k 21. říjnu 2013 máme v našich mateřinkách ještě 36 volných míst. Není to samozřejmě závratná cifra, ale mnohem důležitější je, že se podařilo poskytnout našim dětem předškolní vzdělávání, které je nenahraditelné především z pohledu socializačního vývoje dítěte,“ komentoval úspěch radnice starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zele-ný. Městská část Praha 5 během letních měsíců dobudovala celkem 8 tříd s celkovým počtem 192 míst. Nových tříd se dočkala tato školská zařízení: MŠ při ZŠ Chaplinovo náměstí (2 třídy, celkem 56 dětí), MŠ při FZŠ V Remízku – objekt v ulici Záhorského (2 třídy, celkem 56 dětí), MŠ při ZŠ Radlická (1 třída 16 dětí), MŠ při ZŠ U Santošky (1 třída, 24 dětí), MŠ při ZŠ Tyršova (1 třída, 24 dětí) a MŠ při ZŠ Weberova (1 třída 20 dětí).

Zateplení školních budov

Svou úlohu hospodárného správce demonstrovala MČ Praha 5 rozhodnutím využít možnosti čerpání peněz z evropských dotací na zateplení základních a mateřských škol, kterých je zřizovatelem. U tohoto opatření se předpokládalo snížení nákladů na vytápění škol a zajištění většího komfortu pro učitele i žáky.

MŠ Peroutkova po realizaci zateplení

Oddělení řízení projektů Úřadu MČ Praha 5 zpracovalo a podalo první balíček žádostí o zateplení škol již v únoru 2012. Jako pilotní projekty byly vybrány tři školy – Fakultní základní škola V Remízku, Základní škola Chaplinovo náměstí a Mateřská škola Peroutkova. „Budovy těchto tří škol vykazovaly nejhorší parametry v oblasti ztráty tepla a nákladů na vytápění ze všech školních budov zřizovaných městskou částí Praha 5. Dnes již máme v ru-kou rozhodnutí o poskytnutí dotace z Operačního programu Životní prostředí," řekl v květnu 2013 radní Michal Šesták. Přiznané dotace by měly pokrýt polovinu nákladů na zateplení těchto škol. „Nyní probíhají výběrová řízení na zhotovitele stavebních prací, výběrová řízení na související služby již byla uzavřena. Doufáme, že vše proběhne bez komplikací a stavební práce budou zahájeny podle plánu v průběhu letních prázdnin," dodal radní Michal Šesták. Zatímco budova MŠ Peroutkova by měla být zateplena již do konce roku 2013, objekty obou základních škol jsou stavebně podstatně složitější. Práce tam budou postupovat po jednotlivých pavilonech a dokončení prací je plánováno na konec roku 2014.

K celé otázce zateplování se městská část rozhodla přistoupit koncepčně, a tak byly z hlediska energetické náročnosti posouzeny všechny školské objekty, které spravuje MČ Praha 5. Posuzované objekty byly následně seřazeny podle naléhavosti potřeby zateplení a oprav budovy a také podle aktuální připravenosti související dokumentace. V současné době pracuje OŘP na přípravě podání dalších žádostí o dotaci z OP Životní prostředí. „Chtěli bychom letos získat dotaci na zateplení dalších tří základních škol, jejichž okna jsou již v havarijním stavu a fasády dosluhují. Mezi mateřskými školami je situace o něco lepší proto, že jejich budovy jsou

objemově menší. I tam máme vytipovaných zhruba pět objektů, které si zaslouží novou zateplenou fasádu," nastínila tehdy plány zástupkyně starosty JUDr. Naděžda Kratochvílová, podle které je cílem městské části maximálně využít zbývajících dotačních možností v končícím programovém období EU. Vložené investice by se podle výpočtů měly vrátit v rozmezí pěti až šesti následujících let.

Otázka přesunu Waldorfské školy na Žvahov a spor s tanečním centrem

Jeden z nejsledovanějších sporů na Praze 5, který se dostal i do celostátních médií, představují neshody vedení páté městské části s Tanečním centrem Praha ohledně nájemních smluv na část prostor školní budovy Na Žvahově. Spor se postupně dostal k Obvodnímu, Městskému, Nejvyššímu a nakonec i k Ústavnímu soudu. Právě rozhodnutí posledně jmenované instituce, kterým odložila vykonavatelnost dříve vyřčených rozsudků, došlo k nabourání školské koncepce MČ Praha 5, která do objektu plánovala přesunout Waldorfskou školu. Cílem stěhování této školy bylo zajistit odpovídající prostory, protože již více než deset let využívala provizorní místa v Jinonicích.

„Odložení vykonavatelnosti také znemožňuje spustit koncept nového školství v MČ Praha 5, na který máme vyčleněno v rozpočtu MČ cca 20 milionů Kč", řekl Michal Šesták, radní pro školství, kulturu a sport. Tyto peníze měly být použity nejen na rekonstrukci školních budov Pod Žvahovem, které jsou v nevyhovujícím stavu, ale zároveň na vybudování nové MŠ pro jinonické děti ve stávající ZŠ Waldorfská.

Celý koncept školství v MČ Praha 5 počítal s kapacitou pro umístění cca 500 místních dětí. V Budovách Pod Žvahovem měl vzniknout vzdělávací areál, zahrnující MŠ, ZŠ a další navazující vzdělávací instituce. „Vedení radnice dlouhodobě vnímá potřebu obyvatel Hluboč ep zajistit tamním dětem vzdělání v místě jejich bydliště. Bohužel lednové usnesení Ústavního soudu nám opět svázalo ruce. V tuto chvíli nám nezbývá nic jiného než čekat," dodal Michal Šesták.

Podle do té doby platných rozhodnutí soudů využívalo TPC prostory neoprávněně, společnost i přesto podala proti všem rozsudkům stížnost k Ústavnímu soudu. K dalšímu posunu v celé záležitosti došlo počátkem března 2013, kdy Ústavní soud vyhověl stížnosti Tanečního centra Praha, které se brání výpovědi z nájmu. Důvodem měl být extrémně formalistický výklad, který pražské soudy zvolily a jímž měly poškodit práva tane-ční konzervatoře. Spor se tak vrátil k Obvodnímu soudu pro Prahu 5. Městská část v minulosti přitom nabídla tanečnímu centru náhradní prostory. Konzervatoř ale nabídku náhradních prostor nepřijala, byly prý pro

její potřeby nevhodné. Za konzervatoř se postavily některé osobnosti z taneční scény, mezi nimi například Vlastimil Harapes, Jiří Kylián, Pavel Šmok nebo Petr Zuska.

Zmírnění rozjitřených nálad přineslo rozhodnutí radních Prahy 5 z 31. května o stažení žaloby a o zahájení jednání s Tanečním centrem Praha s cílem nalézt dohodu a ukončit mnohaletý spor o pronájmu prostor v komplexu na Žvahově. Rada městské části Praha 5 ve svém usnesení vzala na vědomí nález Ústavního soudu. „Nechali jsme si vypracovat právní stanovisko a dle jeho doporučení budeme postupovat. Pokud bychom pokračovali v žalobě vůči společnosti Taneční centrum Praha, došlo by k dalšímu, zřejmě mnohaletému, prodloužení soudního sporu. Místo toho žalobu stáhneme a zahájíme jednání o vyřešení letitého sporu o užívání prostor na Žvahově dohodou," odůvodnil rozhodnutí Prahy 5 radní Michal Šesták.

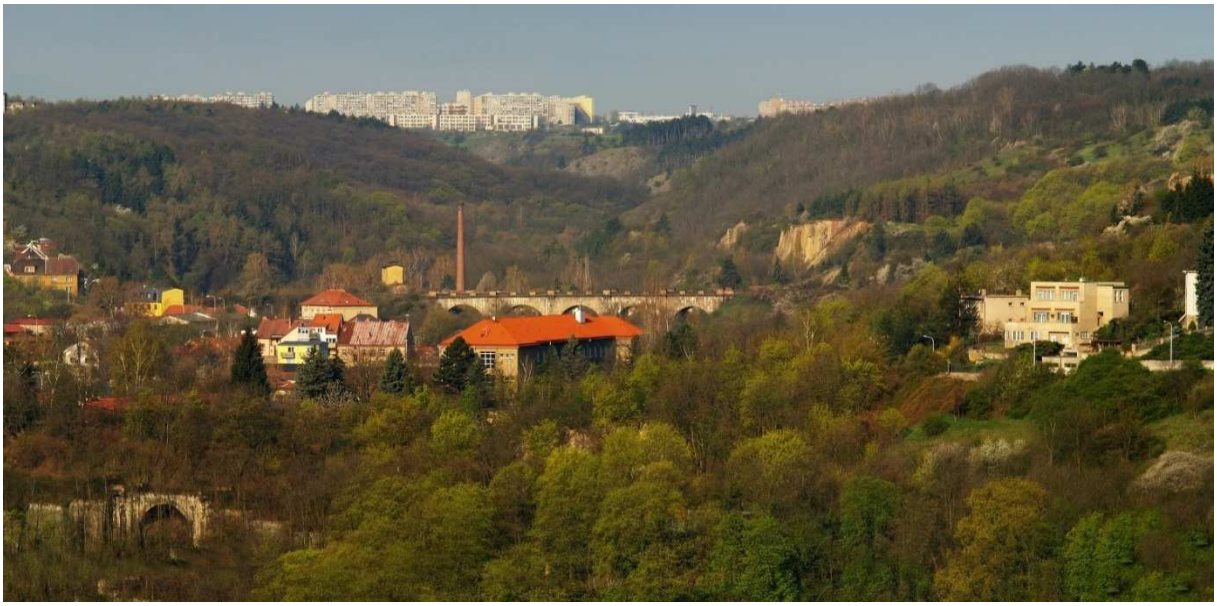

Školní areál Na Žvahově se nachází v krásném prostředí (budova uprostřed)

Stažení žaloby je podle radnice gestem dobré vůle a prvním krokem k narovnání vztahu s TCP. „Městská část musela i po výměně vedení v roce 2010 a odchodu exstarosty Jančíka v započatém soudním sporu pokračovat, neboť rozsudky všech tří instancí soudu, včetně Nejvyššího, potvrzovaly neplatnost údajné nájemní smlouvy a tedy neoprávněné užívání majetku městské části. Ústavní soud sice platnost údajné smlouvy také nepotvrdil, nicméně konstatoval, že nájemní vztah může existovat i bez ní, a to na základě konkludentního projevu vůle. Pro městskou část to znamená možnost zahájit jednání o narovnání právního vztahu mezi Prahou 5 a společností Taneční centrum Praha – konzervatoř bez tlaku soudního sporu, čehož se rada rozhodla využít. V minulých dnech jsme již TCP oslovili a vyzvali je ke společnému jednání," dodal Michal Šesták.

Jakým směrem se celá záležitost bude vyvíjet a zda dojde ke konečnému usmíření obou zainteresovaných stran, to se dozvíme až v následujícím roce 2014.

Nová hřiště při mateřských školách

Již zmíněné zvyšování kapacit mateřských škol na Praze 5 s sebou přineslo i nutnost upravit ve školních areálech dětská hřiště a nejbližší okolí tak, aby děti měly co nejpestřejší a současně i bezpečnou zábavu.

„V letošním roce byly díky investicím Prahy 5 zmodernizovány čtyři školní zahrady a na stejném počtu dalších se nyní pracuje. Děti navštěvující tyto mateřské školy získaly nová a hlavně bezpečná hřiště, a to s ohledem na potřeby dané věkové kategorie," sdělil zástupce starosty Jaroslav Nedvěd.

Tak například v mateřské škole Nad Palatou byl odstraněn altánek, lavička, kolotoč včetně pryžového podkladu a šplhadlo. Na místo toho byla dodána herní sestava pro děti ve věku 3 – 6 let, která je ideální pro maximální možný rozvoj pohybových aktivit dětí (šplhání, lezecké stěny, síťové prvky). Vzniklo také nové pískoviště, byly dodány nové kolotoče, pružinové houpačky a další drobné herní prvky. Pro zkvalitnění zázemí byl vybudován i domeček.

Projekt „Příběhy našich sousedů"

Rada městské části Praha 5 v roce 2013 podpořila vzdělávání žáků druhého stupně základních škol v oblasti moderních dějin. Na projekt občanského sdružení Post Bellum nazvaný „Příběhy našich sousedů" vyčlenila částku 140.000 Kč.

V rámci projektu žáci aktivně vyhledávají pamětníky druhé světové války a komunistického režimu a zaznamenávají jejich vzpomínky pro budoucnost. Na skutečných životních příbězích pamětníků tak získávají vhled do moderních evropských dějin. Vše je založeno na aktivním přístupu žáků a pedagogických pracovníků formou objevování, dohledávání souvislostí, rozhovorů, autentických nahrávek a tvorbě reportáží.

„Žáci vybudují zcela unikátní sbírku svědectví pamětníků se vztahem k městské části Praha 5. Utříděné informace pak bude možné dále využívat k prezentacím škol i městské části a k vidění budou na *www.pribehynasichsousedu.cz,*" řekl radní Michal Šesták.

Antifetfest 2013

Dne 22. dubna 2013 proběhl v Komunitním centru Prádelna Antifetfest 2013, filmová soutěž určená pro děti ze základních a středních škol, kterou už po šesté pořádal pražský magistrát ve spolupráci s městskými částmi.

Filmový workshop byl rozdělen do dvou bloků. V prvním, teoretickém bloku se účastníci dozvěděli, jakým způsobem se využívají audiovizuální prostředky v prevenci proti drogám, šikaně a podobným negativním jevům. Zajištěna byla účast odborníků na zpracování i využití preventivních audiovizuálních prostředků z řad odborníků Městské policie, Státní policie, České televize nebo třeba z Člověka v tísni. „I když se účastníci naplno vrhli do zpracování filmových snímků, velmi často mají pocit, že nedělají až tak důležitou práci, že je to jen zábava. Chtěli jsme jim ukázat, jak důležitý pomocník i „obyčejné“ video může být. Aniž by si to třeba uvědomili, tak stejně tak, jako oni chodili po Praze 5 a natáčeli, chodí profesionálové a zpracovávají důležitá témata. Stejně tak, jako oni vymýšleli, jak vyjádřit pocit, že třeba brát drogy není úplně to nej, přemýšlí i odborníci, jak to udělat, abychom se pak dívali v televizi na jejich spot a říkali si, že už si tu krabičku cigaret nekoupíme,“ řekla koordinátorka prevence kriminality na MČ Praha 5 Tereza Komárková.

Ve druhé části workshopu měli účastnici možnost zkusit si vytvořit krátký sociální spot pod vedením odborníků z řad scénáristů, zvukařů, střihačů či kameramanů.

„Žáci a studenti se setkávají s různými formami rizikového chování ve svém okolí. Mnohdy vnímají tyto jevy jinak než dospělí. Na základě našich zkušeností my dospělí víme, jak může dopadnout třeba takový gambler, ale tato zkušenost je nepřenositelná, a to zvláště od někoho, kdo je starší a nevidí svět stejnýma očima, jako dnešní děti. Velmi proto vítám koncept a hlavní myšlenku Antifetfestu. Pokud se najdou přímo děti a studenti, kteří dokáží zpracovávat tato vážná témata a přenášet své názory, pohledy svým vrstevníkům, věřím, že je to jedna z nejlepších forem prevence, která si zaslouží nejen náš obdiv, ale také podporu.“ řekl k workshopu první zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit.

Čarodějnický les

V neděli 8. září 2013 se v lesoparku Cibulka uskutečnil Čarodějnický les. Záštitu nad ním převzal JUDr. Petr Lachnit, zatímco organizace se chopila společnost Velká dobrodružství. Na děti i rodiče číhaly na dvoukilometrové trase nejrůznější strašidla z pohádkové říše. Děti u každého z nich musely plnit úkoly, například vysvobodily z hadího zakletí krásnou princeznu, pomohly pirátovi najít ztracený poklad, nebo zachraňovaly lesního skřítka Mecháčka.

Jedna z čarodějnic se s dětmi nechala vyfotit

Po splnění všech úkolů dostali poutníci dárek z truhly u Stromu splněných přání. Na akci přišlo tentokrát rekordních 4000 účastníků nejen z MČ Praha 5. „Oživením akce byl také doprovodný program s předvedením techniky a ukázky výcviku koní Městské policie," dodal k průběhu JUDr. Petr Lachnit.

Večerníčkovský les

Obdobná akce pro děti se uskutečnila dne 9. listopadu opět pod taktovkou společnosti Velká dobrodružství, tentokrát v Zahradě Kinských u Národopisného muzea. Sešlo se zde na 6600 návštěvníků. V parku před muzeem na děti čekaly pohádkové postavy z Krkonoš, panenka v sukýnce z máků, známí bratři nešikové v roláku nebo skřítkové z pařezové chaloupky. Děti opět musely plnit různé úkoly a za jejich splnění dostali razítka, za která na ně na konci čekal malý dárek. K úspěchu akce přispělo i příjemné počasí a chutné občerstvení.

„Účast lidí několikanásobně předčila naše očekávání, jsme rádi, že se všichni dobře bavili a odnesli si spoustu zážitků z příjemně stráveného odpoledne. Radnice bude rozhodně takovéto aktivity i nadále podporovat," shrnul Petr Lachnit, který i nad touto akcí převzal záštitu.

Obě uvedené akce už nás pomalu přesunuly do další oblasti, které se v kronikářských zápisech budeme věnovat, a to do sféry kulturních akcí pořádaných na území páté městské části.

VII. Kulturní život na Praze 5

Na území MČ Praha 5 se nachází celá řada institucí a organizací, které uspokojují poptávku místních obyvatel po kulturním životě, jak ji vystihuje známá teze o tom, že „nejen chlebem živ jest člověk.“ V roce 2013 v této sféře proběhla celá řada více či méně zajímavých programů a projektů, ať už pravidelných, nebo jednorázových kulturních akcí. Důležitým podporovatelem a někde také organizátorem kultury na Praze 5 byla opět MČ Praha 5, její vedení, zastupitelé, poradní orgán v podobě kulturní komise, ale také zaměstnanci z odboru pro školství, kulturu a sport.

Práci kulturní komise poodkryla při jedné příležitosti její dlouhodobá předsedkyně PhDr. Marie Ulrichová-Hakenová. „Komise se schází jednou měsíčně a její členové se zabývají nabídkami umělců, kteří by rádi realizovali výstavy či vystoupení v součinnosti s Prahou 5, probírají možnou spolupráci s kulturními subjekty, spolky a organizacemi a v neposlední řadě připravují i návrh na přidělení kulturních grantů a také grantů pro majitele nemovitých památek na území MČ Praha 5.“ V případě jednorázových kulturní aktivit udělila MČ Praha 5 v roce 2013 příspěvek například 20.000 Kč na hudební festival Ad honorem Mozart, nebo tří-krát vyšší sumu pro Festival buchty a loutky dětem 2013 (Buchty a loutky o.s.). Na celoroční aktivity dostal např. Jazzový klub JazzDock (JUDr. V. Lederer) 120.000 Kč a 60.000 Kč zase obdrželo na své výdaje O.s. pro podporu divadla Orfeus.

Kulturní komise Rady MČ Praha 5 spolupracovala při pořádání kulturních akcí s řadou osvědčených partnerů. Již sedmým rokem spolupořádala s Prague Philharmonií (donedávna Pražská komorní filharmonie) koncerty vážné hudby a taktéž organizovala hudební soutěž Talent Prahy 5. Nedílnou součástí práce komise bylo jako každý rok sestavování dramaturgického plánu Galerie Portheimka.

Výstavy v Portheimce

Dramaturgický plán Galerie Portheimka schvaluje dramaturgická rada, která je složená ze tří zastupitelů a tří zástupců odborné veřejnosti. Jedním ze zásadních hodnotících kritérií je, zda má umělec s Prahou 5 osobní či pracovní spojitost. V roce 2013 opět proběhla řada kulturních akcí v této jedinečně architektonické památce Prahy 5. My si v kronikářských zápisech přiblížíme alespoň některé z nich.

"DUALOG, sochy - obrazy"

Zahajující akcí se v roce 2013 stala výstava Jana Eckerta a Jiřího Mocka s názvem "DU-ALOG, sochy - obrazy", která byla slavnostně zahájena vernisáží v pondělí 7. ledna. Název byl zvolen jako slovní hříčka složená ze slov „duel“ a „dialog“. Díla obou generačně blízkých umělců tvoří zvláštně kontrastní světy, které lze chápat do jisté míry jako estetickou konfrontaci, ale i jako nečekaně harmonický rozhovor.

Ak. mal. Jan Eckert (* 1949) je potomek slavné keramické dynastie, malíř, sochař a pedagog. Vystudoval na UMPRUM v letech 1969 – 1975. Jeho učiteli byli Stanislav Libenský nebo Zdeněk Sklenář. Vystavoval v ČR i v zahraničí, především v Německu. První samostatnou velmi úspěšnou výstavu uskutečnil v Hannoveru v roce 1990. Galeristka Viktoria Hradská jej nazývá „melancholickým lyrikem, samotářem“. Sám Eckert zase přiznává silnou inspiraci antikou. Ilustroval rovněž řadu knih – od fejetonů Alexe Koenigsmarka po Shakespearova Kupce benátského v překladu Martina Hilského.

Jedno z děl Jana Eckerta

U příležitosti svých šedesátin vystavoval neobyčejný komplet plastik zvaný Dobytí Tróje – jedná se o velké keramické šachy, kde jednotlivé figurky jsou zároveň originálními sochařskými artefakty. Z inspiračních zdrojů jmenuje anglického malíře Francise Bacona či svého někdejšího generačního souputníka Igora Šebestíka.

Jiří Mocek (*1945) absolvoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Praze a v letech 1965 a 1966 se neúspěšně pokoušel o přijetí na AVU. V následujících 11 letech vystřídal řadu zaměstnání - stavěl kulisy ve Vinohradském divadle, pracoval ve skladu dekorací Národního divadla, byl kresličem map v katastrálním úřadu ČSAV, nejdéle pracoval v umělecko-technic-

kém provozu Národního divadla v Praze. Roku 1975 odtud odešel. Spolupracoval s řadou novin a časopisů jako ilustrátor, jako grafik navrhoval obaly na gramofonové desky. První výstavu měl v roce 1964 a v roce 1982 o jeho dílo projevila zájem slavná galeristka Anne Baruch z Chicaga, která se snažila zviditelnit české umělce v této době izolované za „železnou oponou“. Po úspěchu v její galerii v Chicagu vystavoval Jiří Mocek často také ve Španělsku, Německu, Rakousku a Švýcarsku. Je zastoupen ve sbírkách Národní galerie v Praze, Alšově Jihočeské galerii v Hluboké nad Vltavou, v Oblastní galerii Benedikta Rejta v Lounech, v galerii Baukunst v Kolíně nad Rýnem a v soukromých sbírkách po celém světě.

Návrat domů Jaroslava Valečky

V březnu mohli milovníci umění navštívit výstavu obrazů Jaroslava Valečky s názvem Návrat domů. Autor patří mezi nejvýraznější současné české výtvarné umělce střední generace. Jeho doménou jsou především krajinomalby inspirované nejčastěji opuštěnou krajinou někdejších Sudet, kde vyrůstal.

Noční jízda od Jaroslava Valečky

Na svých plátnech rozvíjí zejména téma vztahu mezi člověkem a přírodou a jeho krajiny se vyznačují spíše smutnou melancholickou atmosférou. Krátce po svých čtyřicátých narozeninách se malíř výstavou ve smíchovské galerii Portheimka symbolicky „vrátil domů“.

"Jaroslava Valečku k Praze 5 váže nejen místo jeho dlouholetého pobytu, ale i fakt, že zde vedle základní školy a gymnázia absolvoval i svá první malířská studia na Základní umělecké škole Na Santošce," uvedl k výstavě radní Prahy 5 Michal Šesták.

Hudební plakát

Výstava Hudební plakát 60. až 90. let, která se uskutečnila v dubnu 2013, navázala na dvě předchozí, obdobně koncipované výstavy v Galerii Portheimka, a to Filmový plakát (2011) a Divadelní plakát (2012). Výstava představila další žánr, v němž se v průběhu vytčených let mnoho špičkových výtvarníků velice silně angažovalo na poli užitého umění, v daném případě v oblasti plakátu s hudební tématikou. „Fakt, že právě hudební plakát a design měl v této době tak výjimečné postavení, souvisí samozřejmě s rozvojem samotné hudby v jejích nových uměleckých žánrech – od jazzu po rock a folk, alternativní hudbu a jazzrock," vysvětlil radní Michal Šesták.

Momentka z výstavy Hudební plakát

V naší zemi v období od konce 60. po začátek 90. let působily desítky mimořádných, často objevitelských tvůrců právě v uvedených hudebních oblastech a stylech. Vznikala tu díla nejen plně srovnatelná s vývojem v daných žánrech ve světě, ale mnohdy přesahující tuto dimenzi osobitým vkladem domácí hudební tradice, ohlasů folklóru atd. Činnost kolem hudby byla doprovázena specifickým výtvarným pohledem a názorem, který se projevoval jednak v plakátové tvorbě, ale také, a možná ještě silněji, v tvorbě designu obalů gramofonových desek, protože LP deska v té době neznamenala jen hudební nosič, ale také speciální výtvarné dílo.

Výstava v Portheimce přiblížila tuto dobu prostřednictvím dobových plakátů, obalů gramodesek atd. Odborným spolupracovníkem při přípravě výstavy se stal jeden z těch, kdo se nejvýznamněji zasloužili o výtvarné pojetí dané hudby v dané době, a to Karel Haloun, autor mnoha plakátů a návrhů obalů. Další poradcem při přípravě výstavy byl Karel Srp, předseda Jazzové sekce, organizátor tehdejšího hudebního života a vydavatel desítek tiskovin v grafickém provedení umělců této vlny.

Jaroslav Kopáč

V měsíci květnu vystřídala hudební plakáty tvorba malíře Jaroslava Kopáče, který navzdory svému krátkému tvůrčímu období zanechal po sobě na sto padesát portrétů, autoportrétů a obrazů s tematikou pařížských ulic, barů a hospůdek. Neuškodí připomenout si ve zkratce život tohoto umělce válečné éry.

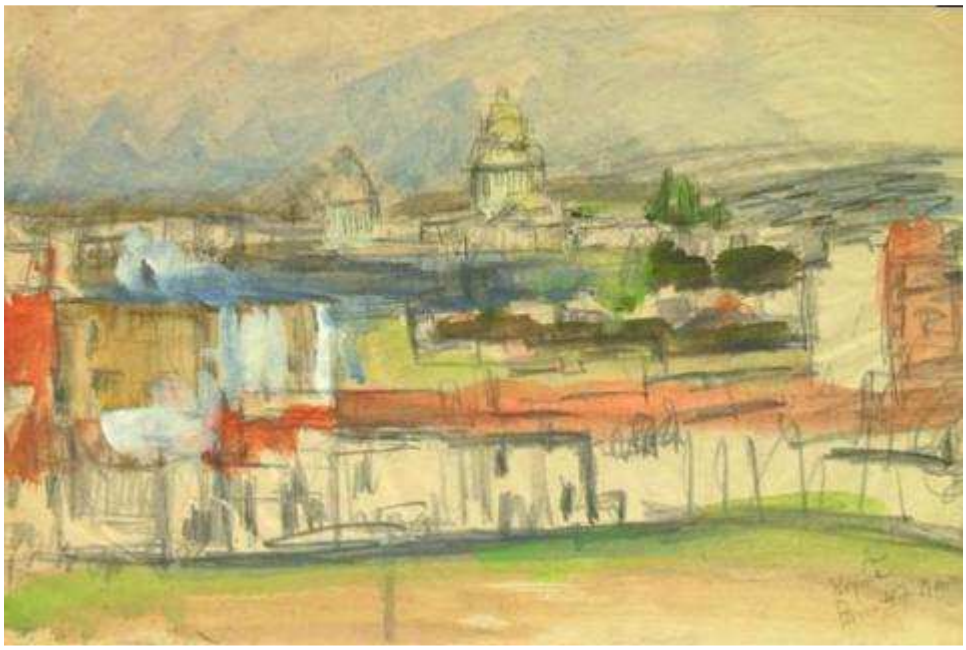

Z tvorby Jaroslava Kopáče

Jaroslav Kopáč se narodil 27. května 1904 v Praze a umělecké vlohy zděděné po učitelských předcích nezapřel. Nejdříve vyhrávala hudba, poté začal malovat. Druhá světová válka jej zastihla v nejproduktivnějším věku, zapojil se do odbojové skupiny Bílá růže, od roku 1943 navštěvoval malířskou školu spolku Mánes. Studoval figurální malířství u profesorů Liesera, Tittelbacha a Baucha. Po válce ho přijali na Akademii výtvarného umění a zdálo se, že nic nebrání jeho umělecké dráze. Jenže konec války nepřinesl pouze úlevu. V červnu roku 1945 zemřela jeho žena Zdeňka na rakovinu a on zůstal s malou dcerkou sám. Rozhodl se odejít do Francie.

Poválečná Paříž nic neztratila z umělecké atmosféry třicátých let. Jaroslav Kopáč začíná studovat u profesora Souverbieho, navštěvuje kreslířskou školu Grande-Chaumière, chodí do montparnasských kaváren. Tam si kreslí a píše poznámky na papírové ubrusy. Každá neděle však patří malé Evě. Vyrážejí spolu na dlouhé procházky, tatínek jí vypráví příběhy pařížských zákoutí. Při jedné nedělní procházce si nechá předpovědět osud a od té doby věří, že už na světě dlouho nebude.

Komunistický převrat 25. února 1948 staví stipendisty žijící v zahraničí před zásadní otázku. Vrátit se, nebo zůstat? Jaroslav Kopáč neví, co dál. Z událostí doma je však zklamaný a rozčarovaný. Přátelé mu nabízejí místo profesora na UMPRUM. V sobotu 16. května 1949 přechází pařížský bulvár Jourdan a uprostřed z ničeho nic klesá k zemi. Nohy mu vypovídají službu, nemůže jít dál. Za několik dní, 21. května, v nedožitých 45 letech umírá v nemocnici.

Spřízněni volbou - malba a fotografie manželů Michálkových

Dne 2. července proběhla vernisáž prací manželského páru Olgy a Jiřího Michálkových, kterou pak návštěvníci Portheimky mohli shlédnout během prvního prázdninového měsíce.

Olga Michálková byla v 60. a 70. letech velmi významnou a progresivní fotografkou. Málokdo ale ví, že vedle práce s fotoaparátem se průběžně věnovala i malování a od 70. let i filmovému a televiznímu herectví. Účinkovala ve více než 20 českých filmech, například v Panelstory aneb Jak se rodí sídliště, Pražská 5, Kouř či Děti noci. Výstava fotografií a realistických portrétů a studií byla medailonem k jejím nedožitým 80. narozeninám, kterou doplní díla jejího rovněž zesnulého manžela ak. mal. Jiřího Michálka. Ten prošel za svůj život různými žánrovými etapami od krajin přes akty až k picassovským abstrakcím. Jeho první velká posmrtná výstava představila mnoho dosud neviděných obrazů z jeho tvorby, které byly vystaveny po boku neobvykle silných obrazů a fotografií jeho manželky.

Ladislav Vrátník

Poslední výstavou v Portheimce, kterou do kronikářských zápisů zaneseme, představuje tvorba prof. akad. arch. Ladislava Vrátníka, která se uskutečnila v listopadu 2013. Ladislav Vrátník (1927-2010) pocházel z Valašska, kde vystudoval dřevařskou školu ve Valašském Meziříčí. „Postupně se přes další školy dostal až na pražskou VŠUP, kde později dlouhá léta přednášel a vedl specializaci nábytkové a interiérové tvorby v rámci ateliéru Architektura 1, vedeného prof. Josefem Svobodou. Později byl i jejím prvním porevolučním rektorem," vzpomínal na otce jeho syn, akad. arch. Martin Vrátník.

Projekt na přestavbu Staroměstské radnice

I když hlavní doménou Ladislava Vrátníka byla interiérová tvorba, v roce 1967 se stal společně s Jaroslavem Šustou st. autorem vítězného návrhu na dostavbu Staroměstské radnice. Jenže přišly srpnové události roku 1968 a projekt byl odložen, zřejmě navždy. „Jejich architektonický návrh respektoval historický charakter náměstí částečným uzavřením Pařížské ulice a prostoru před kostelem sv. Mikuláše. Ale dodnes se vedou v architektonické obci diskuze, zda se má Pařížská ulice částečně uzavřít či nikoliv. Všimněte si, že všechny ulice vedoucí ke Staroměstskému náměstí jsou takto pojaté," upozornil Martin Vrátník.

Kulturní akce v KC Prádelna

Další místo, kde se během roku 2013 uskutečnila řada zajímavých kulturních akcí, představuje galerie při KC Prádelna v Holečkově ulici. Dne 18. ledna se v Galerii Prádelna konala vernisáž výstavy Jany Vackové „Obrazy a grafika pro radost." Záštitu nad výstavou převzal zástupce starosty Prahy 5 JUDr. Petr Lachnit. Jednalo se zároveň o první výstavu v nových, rozšířených prostorách Galerie Prádelna a výstava trvala až do 20. února 2013.

Jana Vacková se narodila 9. června 1960 v Plzni. Její výtvarný názor byl již od dětství formován otcem, který byl profesionálním výtvarným umělcem - malířem. Jana Vacková žije a tvoří v Plzni, je členkou Unie výtvarných umělců plzeňské oblasti a pracuje v jejím nejvyšším orgánu - výtvarné radě. Zabývá se volnou i užitou grafikou, obzvláště barevnou litografií z kamene, malbou, ilustrací, textilem - aradecor, fusingem skla. Účastnila se mnoha samostatných i kolektivních výstav a její díla jsou zastoupena ve sbírce Západočeské Galerie v Plzni a v soukromých sbírkách v Čechách i zahraničí. Ilustruje zejména dětské knihy a učebnice.

Vernisáž Jany Vackové v Galerii Prádelna

Masopustní masky

Na pátek 8. února 2013 si KC Prádelna připravilo výtvarnou dílnu „Masopustní masky." JUDr. Petr Lachnit k tomu uvedl, že se „jedná o další počin z cyklu výtvarných workshopů a dílen, které se tematicky vztahují k tradičním svátkům (Velikonoce, Vánoce) i významným dnům a výročím. Pro návštěvníky z řad dětí, ale i dospělých - častými účastníky bývají například členové klubu SENzačních SENiorů v Komunitním centru Prádelna - je přichystán materiál, potřebné pomůcky a hlavně odborný lektor, pod jehož vedením si vyhotoví plánovaný výrobek."

Tentokrát se dílna vztahovala k lidové tradici masopustu, čímž bývá míněno období od svátku svatých Tří králů do začátku předvelikonočního půstu. Jinak řečeno - od 6. ledna do Popeleční středy. Masopust předchází vynášení Smrti v pátou neděli postní, které pak definitivně ukončuje zimní období. Jedná se o lidové slavnosti obřadního charakteru, jejichž nejtypičtější znaky představují maškarní průvody a reje masek, jenž jsou rituálem přechodu ze zimního období do jara. Masopust je - na rozdíl od karnevalu - venkovským obřadem spojeným s předkřesťanskými lidovými obyčeji, vzdáleně navazujícími na antické náboženské slavnosti, transformované středověkými městskými hrami.

V masopustních průvodech se vyskytují převážně masky zvířecí, dvojice ženich a nevěsta, těhotné ženy, židé, cigáni a cigánky, masky představující příslušníky různých povolání,

pohádkové bytosti a masky karnevalové. Zvířecí masky mají v sobě skrytý magický, plodonosný význam, patří mezi ně především medvěd, kozel, koza, kůň (klibna, šiml), turoň (býk), beran, slepice, kohout, prase, novodobě čáp s panenkou v povijanu. A právě zvířecí masky si mohli návštěvníci výtvarné dílny vytvořit. Dostali předpřipravené papírové šablony, které si dokreslili, vybarvili a především dotvořili aplikací tkanin, kůží, provázků, korálků a dalších doplňků.

Velikonoční výtvarná díla

Další podobnou akcí se stala Velikonoční výtvarná díla, která se v KC Prádelna konala 25. března opět pod záštitou JUDr. Petra Lachnita „Na letošní rok bylo pro návštěvníky připraveno např. zdobení perníčků s velikonoční tematikou, tvorba velikonočních dekorací z papíru a plsti, věnečků z proutí, nebo malování kraslic. Kromě symbolického vstupného ve výši 20,- Kč coby příspěvku na materiál si všichni účastníci měli přinést tu správnou velikonoční atmosféru a přání, aby jaro již skutečně přišlo," uvedli organizátoři.

Velikonoce v dnešní době vnímáme v podstatě dvojím způsobem, a pokaždé jde o „zmrtvýchvstání" – jednak jako oslavu vzkříšení Ježíše Krista a jednak jako vzkříšení přírody k novému životu. Všechny výklady Velikonoc tedy spojuje společné téma smrti a zrodu nového života, v otázce původu těchto svátků se však názory rozcházejí.

Ať už se jedná o jakékoli pojetí Velikonoc, vždy jsou spojené s vítáním jara. Toto roční období se lidé snažili odpradávna přenést různými způsoby i do svých domovů, například v podobě obilí zasazeného v miskách a talířích. Zvykem bývalo také nosit do kostela vrbové a lískové proutky a pučící jívové větve - kočičky - které si lidé ozdobené a posvěcené vystavovali doma za svatými obrázky. S Velikonocemi je zkrátka spojeno velké množství rozličných tradic a zvyků, zároveň bývají tyto svátky plné nejrůznějších řemeslných dovedností.

Výstava o činnosti KC Prádelna

Další z akcí, kterou zaznamenáme do kroniky MČ Prahy 5 za rok 2013, se sice nekonala v KC Prádelna, nicméně byla právě aktivitám KC Prádelna věnována. Výstava byla zahájena vernisáží 3. prosince v prostorách výstavní síně Úřadu městské části Praha 5 ve Štefánikově ulici a kromě aktuálního dění přinesla také zajímavé informace o minulosti prostoru, kde KC Prádelna nalezla své sídlo.

„Komunitní centrum Prádelna, které je součástí Centra sociální a ošetřovatelské pomoci Praha 5, patří mezi unikátní zařízení s velmi pozitivním dopadem na celou komunitu Prahy 5. Multifunkční komunikační prostor nabízí neuvěřitelně bohatý a pestrý program pro veřej-

nost napříč věkovými a společenskými vrstvami. Kromě nabídky rozličných aktivit pro seniory zde naleznou atraktivní náplň volného času i děti či příznivci kultury a výtvarného umění z řad nejširší veřejnosti“, shrnul aktivity centra JUDr. Petr Lachnit, který nad výstavou převzal záštitu.

Na výstavě si návštěvníci mohli prohlédnout instalaci grafických panelů zachycujících historii samotné budovy od svého vzniku v roce 1889 až do současnosti, včetně stručného představení programové náplně Komunitního centra Prádelna v dnešní době. Expozici také příjemně oživila díla z dřevořezbářské dílny Magmé, která představila tvorbu své zakladatelky a lektorky MgA. Magdaleny Mézlové i absolventů jejích kurzů. Výtvarná dílna MAGMÉ je jedním ze stálých spolupracovníků Galerie Prádelna a zapojuje se do činnosti celého komunitního centra. Mezi další tvůrce, kteří dlouhodobě participují na programu Komunitního centra Prádelna patří umělecké sdružení Andere Seite Studio z Litoměřic, které přivezlo zajímavá dílka především s vánoční tematikou, jež vznikla na workshopech a výtvarných dílnách právě v komunitním centru. Pro návštěvníky je tak výstava i příležitostí zakoupit originální drobný dárek.

Výstava fotografa Jovana Dezorta

Začátkem roku 2011 vznikl v Lidické ulici další výstavní prostor na území MČ Praha 5 a to prodejní galerie výtvarnice Evy Jandejskové. A právě v těchto prostorách se 3. ledna 2013 konala vernisáž výstavy fotografa Jovana Dezorta, připomínající život metropole před padesáti lety. „Čtyři desítky převážně černobílých fotografií jsou malým připomenutím rozsáhlé výstavy profesionálního fotografa Jovana Dezorta, která se konala v létě 2012 na Staroměstské radnici v Praze. Můžete si prohlédnout, jak tenkrát vypadaly přípravy na Vánoce - od nákupu kaprů a smrčků až po poněkud chudičký vánoční strom na Staroměstském náměstí. Když mrzlo, bruslilo se dokonce na Vltavě. Sníh v Praze nebyl jen na obtíž, dalo se sáňkovat třeba v Kinského sadech. Břevnov byl tenkrát periférií s podivnými domky. Doprava ve sněhu občas vázla, ale dopravní prostředky měly úžasný ráz své doby,“ řekla k výstavě spoluorganizátorka výstavy a manželka fotografa Věnceslava Dezortová.

„Na výstavě je i několik fotografií významných nebo začínajících umělců v šedesátých letech, třeba Jan Werich s Miroslavem Horníčkem v Divadle ABC, proslulý mim Ladislav Fialka, dirigent Václav Hybš s tehdy začínající zpěvačkou Petrou Černockou v karlínském Studiu A, skladatel Karel Svoboda chlubící se novinovým článkem o sobě, Zlatá slavice Marta Kubišová ve chvílích volna nebo začínající skupina Olympic“ uvedl některé své fotografie autor Jovan Dezort.

Stavba metra pod Václavským náměstím

Na vernisáži zahrál soubor staré hudby Alla Breve a na Prahu před padesáti lety při ní zavzpomínali herec Jiří Klem, knihkupec Vratislav Ebr a spisovatel a pedagog Jaroslav Holoubek.

Divadelní a filmový svět na Praze 5

Od výtvarně zaměřených kulturních akcí se nyní přesuneme na „prkna, která znamenají svět.“ V naší městské části je provozováno několik divadel, přičemž k nejznámějším stálým scénám patří Švandovo divadlo a Krytové divadlo Orfeus. Vedle divadelního světa se ale zmíníme také o událostech souvisejících s filmovou tvorbou, které se na Praze 5 uskutečnily v roce 2013.

Krytové divadlo Orfeus

Dnešní Krytové divadlo Orfeus má velmi pohnuté osudy. Založeno bylo v roce 1967, a to režisérem a hercem Radimem Vašinkou. Nejprve fungovalo jako „sklepní divadlo“ na Malostranském náměstí, ale od roku 1971 až do konce 80. let bylo nuceno se stěhovat, přičemž se na čas usídlilo v tehdejším agitačním středisku na Hřebenkách. Základem tehdejšího repertoáru se staly jednoaktovky, které bývaly hrány v různé sestavě. V období 1990-1994 divadlo hrálo v obývacím pokoji v bytě zakladatele Vašinky ve Zborovské ulici, odkud přesídlilo do

svého současného působiště v Plzeňské ulici. Název Krytové divadlo Orfeus vychází ze skutečnosti, že se nachází v bývalém civilním krytu.

Dne 6. dubna 2013 se v divadle konala premiéra hry Mopslíkem z lásky, která sestává ze tří groteskních příběhů prodchnutých bezelstným milostným vzplanutím, bigamií, nevěrou, trojúhelníkem i sebeláskou a vše korunuje nečekaně šťastný zločin. Hořkosladké a černohumorné hříčky Zářná dvojčata, Velkovezír a Eduard a Agrippina francouzského dramatika a básníka nikdy neztrácí komediálnost, vtip a humor, a čím černější, tím lépe. Jsou to vždy dva muži a jedna žena, jejichž propletenec, z počátku romantický, nebo aspoň snesitelný, se chtě nechtě mění v truchlohru. Nebohé postavy jsou vrženy do absurdních situací, aby následně byly nuceny jednat ještě absurdněji neřkuli ztřeštěněji.

Autor hry René de Obaldia se narodil 22. října 1918 v Hong-Kongu. Matka byla Francouzka a otec panamský diplomat. Dětství René prožil ve Francii. Během druhé světové války byl pak čtyři roky internován ve Slezsku. Je nositelem řady literárních ocenění a v roce 1999 se jako uznávaný francouzský spisovatel stal členem Francouzské Akademie. Je autorem řady divadelních her, které mu získaly pozornost domácího i zahraničního publika.

Dne 20. prosince se pak v divadle konala premiéra hry „Je svět opravdu báječné místo k narození…?“ Představitelé divadla ji prezentovali následujícím způsobem:

„Původní čtvrthodinová hříčka L. Ferlinghettiho (Čekárna), rozšířená o jeho pražské rozhovory koncem 90. let, zásadně obohacená přítomností dopsaných, vymyšlených postav funkčně zahrnující i provokativní Ferlinghettiho erotickou a řekněme si to rovnou, sprostou poezii, reprezentuje obraz současného světa v jeho asociálnosti, krutosti, názorové rozpolcenosti, vše pak se smyslem pro humor. Vše pak s fantazijní nadsázkou ústí do takřka panoptikálního konce, útěšné citace onoho starého termínu „Teatrum mundi minoris", kdy svět je prezentován jako divadlo, v jehož kulisách se pohybuje člověk-herec. Přidáme-li k tomu obdobně omšelé, ale realitou života nevyvrácené rčení „Nic nového pod sluncem“, vystihne to ideovou podstatu inscenace, humorem povýšenou do osvobozujícího úsměvného nadhledu.“ Ve hře se představili J. Čemusová, I. Hýsková, M. Rotter, M. Součková, J. Šourek, R. Vašinka, L. Vašinková a P. Veselý. Režíroval R. Vašinka.

Švandovo divadlo

Také hlavní divadelní scéna Prahy 5 si připravila mnoho krásných her pro své návštěvníky. Dne 19. ledna 2013 se pak konala česká premiéra jevištní adaptace kultovního filmu režiséra Wima Wenderse a spisovatele Petera Handkeho „Nebe nad Berlínem“ (Himel über Berlin, v angličtině známé jako Wings of Desire) z roku 1987.

Adaptaci filmového scénáře měl na svědomí režisér inscenace Petr Štindl a umělecký šéf divadla Dodo Gombár. Jako ústřední dvojici andělů Damiela a Cassiela jsme viděli Marka Pospíchala a Patrika Děrgela, ženu, do které se Damiel zamiluje, hrála Zuzana Onufráková. Jako zvláštní host vystoupil Ladislav Frej, který si zahrál nejednoznačnou postavu herce, jenž ve filmovém zpracování ztvárnil Peter Falk alias poručík Columbo. Děj hry se odehrává v současnosti, posunuty jsou i některé postavy - adaptátoři se inspirovali také scénami, které se ve filmu nakonec neobjevily, ač jsou ve scénáři. Divadelní adaptace Petra Štindla a Dodo Gombára velmi ctí jazyk i poetiku filmového originálu.

Ze hry „Nebe nad Berlínem“

Diváci si užili příběh andělů, kteří mohou pozorovat, ale nemohou zasahovat a hlavně cítit, a lidí, kteří mohou takřka všechno, ale nedělají nic, protože ztratili dětskou schopnost úžasu. Hra byla přístupná jak těm, kdo film znají, tak těm, kdo jím zatím zůstali nezasaženi. „Uvedení hry Nebe nad Berlínem mělo svou dvojí symboliku - Švandovo divadlo stojí nedaleko smíchovské křižovatky Anděl. Dnes zde stojí moderní obchodní centrum Zlatý Anděl, navržené světoznámým architektem Jeanem Nouvelem, z jehož čelní fasády na nás shlíží osmnáctimetrová postava anděla z kultovního filmu Wima Wenderse Nebe nad Berlínem. Druhý symbol nás zavádí do nedávné historie - za komunismu se stanice metra Anděl musela jmenovat Moskevská. Zeď z Berlína se táhla i tudy. Anděl je místo setkávání a míjení se. Anděl je prostorem iniciace. Stejně jako Wendersův film. Na divadelní jeviště ho smíchovská scéna

přenesla i s jeho významy, touhami a akcenty, s přihlédnutím k dnešní době, k dnešnímu vnímání světa i společnosti, ke geniu loci tohoto místa.“

Kromě toho uvedl soubor Švandova divadla například Čapkův Krakatit, jehož původní uvedení v dubnu 2013 muselo být nakonec kvůli chřipkové epidemii, která mezi herci řádila, odloženo až na podzim.

Karel Čapek ve své knize postavil sobecké zájmy lidí, znázorněné snahou o ovládnutí světa prostřednictvím krakatitu, do kontrastu s osobní odpovědností jedince - vynálezce za svůj objev. Naznačuje, jak nespoutaná vášeň jedince pro cokoliv bez ohledů na následky (v díle prezentována jak v rovině vědeckého snažení hlavního hrdiny, tak v rovině jeho milostných vztahů), má u dospělého člověka ustoupit rozvaze. Čapek svým podobenstvím o touze ovládnout sílu ukrytou ve hmotě velmi přesně vystihl pozdější vývoj atomové bomby.

Tomáš Pavelka (inženýr Prokop) strávil na divadelních prknech celé tři hodiny

A jak inscenaci hodnotili diváci? Uveďme si alespoň jednu pasáž z vybrané kritiky: „Nová inscenace Švandova divadla má potenciál, který bohužel zůstal nevyužit. Přitom zpočátku to vypadalo opravdu nadějně, režisér Daniel Hrbek byl ve vytváření atmosféry poměrně invenční, jenže Krakatitu postupně docházela šťáva. Samotnou kapitolou pak je závěrečná scéna, která je naprosto úmorná. Litoval jsem Stanislava Šárského, který musel jako

Prokopův dědeček deklamovat papírem šustící text. Pochvalu si zasloužil Tomáš Pavelka (inženýr Prokop), který za celou dobu neslezl z jeviště. Představení pro něj muselo být fyzicky i psychicky velmi vy-čerpávající.“

Febiofest 2013

V roce 2013 se na Praze 5 konal jubilejní 20. ročník Mezinárodního filmového festivalu Praha známého pod názvem FEBIOFEST, který začal 14. března a trval až do 22. března. Jubilejní ročník se konal pod záštitou starosty Prahy 5 Ing. Miroslava Zeleného a radního pro školství, kulturu a sport Michala Šestáka opět v prostorách kina Cinestar u Anděla.

„Febiofest každoročně patří k největším kulturním událostem v Praze 5. Přehlídka mezinárodních filmů zpříjemní chvíle odpočinku a zábavy nejen občanům Prahy 5, ale i návštěvníkům, a to všech věkových kategorií. Očekáváme příjezd nejméně 40 významných hostů k 190 promítaným filmů,“ uvedl k akci starosta Miroslav Zelený. Své filmy doprovodili i čeští zástupci Mira Fornay, Mark Ther a Matěj Chlupáček. Výstavu Tváře Agnieszky Holland přijela uvést sama polská režisérka a loňská držitelka Kristiána za přínos světové kinematografii. Čestným předsedou Hlavní poroty MFF Praha – Febiofest 2013, sestávající se z 33 občanů ve věku od 18 do 71 let, byla legendární sedminásobná olympijská vítězka, čtyřnásobná mistryně světa, jedenáctinásobná mistryně Evropy a čtyřnásobná Sportovkyně roku paní Věra Čáslavská.

Součástí festivalu byla také mezinárodní soutěž nejlepších evropských filmů režisérů prvních a druhých děl, hudební doprovodný program Musicfest nebo dopolední program pro děti a mládež Juniorfest. Kromě ceny v této soutěži udělil festival mimořádně 5 cen Kristián za přínos světové kinematografii a ocenění Grand Prix. To si nakonec odnesl snímek Rozbitý svět (Broken) režiséra Rufuse Norrise.

Skunk, hlavní hrdinka filmu, prožívá nevšední dospívání. Kromě první lásky a hádek v rodině se musí vypořádat s cukrovkou. Vnímavé děvče kamarádí s retardovaným Rickym od vedle a dokáže jej podržet i poté, co ho surově napadne rozlícený soused. Jedna z jeho dcer totiž Rickyho nařkne ze sexuálního zneužití. Po tomto incidentu se poměry v sousedství radikálně změní. Svěží režijní debut Rufuse Norrise získal ocenění BIFA za nejlepší britský nezávislý film roku. Rory Kinnear, představitel ovdovělého otce ze sousedství, jenž hájí počestnost svých dcer pomocí pěstí, získal Cenu BIFA za nejlepší výkon ve vedlejší herecké roli. Ve filmu dále hrají známé tváře jako Cillian Murphy a Tim Roth.

Porota Febiofestu 2013

Talent Prahy 5

V Národním domě na Smíchově se dne 4. února 2013 již pošesté konal koncert laureátů soutěže Talent Prahy 5, které společně organizuje Městská část Praha 5 a Pražská komorní filharmonie. Záštitu nad touto akcí převzal radní Michal Šesták a za Prahu 5 navštívila koncert také předsedkyně kulturní komise PhDr. Marie Ulrichová-Hakenová, zastupitel Mgr. Roman Sedlák, ale i mnozí další milovníci hudby z Prahy 5.

Marie Ulrichová-Hakenová k akci uvedla „Soutěže se mohou každoročně zúčastnit mladí umělci s bydlištěm v Praze 5 nebo působištěm na některé z hudebních škol či v některém ze souborů sídlících v naší městské části. Snažíme se rovněž dát pražským účastníkům šanci seznámit se, najít inspiraci či poměřit své síly s talentovanými žáky ze zahraničí, proto pravidla soutěže umožňují také účast sólistů z evropských měst, s nimiž Praha 5 udržuje partnerské kontakty. Jednou z podmínek je však věk do 24 let.“

Do poroty zasedli a nejlepší hudební výkony vyhodnotili ředitel Pražské komorní filharmonie Radim Otépka, předsedající dirigent Leoš Svárovský, muzikolog Ludvík Kašpárek, muzikoložka, hudební publicistka a redaktorka Hana Jarolímková, předsedkyně kulturní komise MČ Prahy 5 PhDr. Marie Ulrichová-Hakenová a zastupitel MČ Praha 5 Bc. Lukáš Herold. O průvodní slovo koncertu se postarala Martina Klausová, programová ředitelka Radia Classic FM.

Po úvodní skladbě Felixe Mendelssohna-Bartholdyho se představil první sólista, patnctiletý tenorista David Šavlík z bratislavské ZUŠ Jána Albrechta. V doprovodu orchestru zazpíval hned dvě skladby, Caro mio ben od Giuseppe Giordaniho a árii Monostata z opery Kouzelná flétna Wolfganga Amadea Mozarta. Poté následoval další Mozartův kus, tentokrát Koncert pro flétnu a orchestr D dur v podání čtyřiadvacetileté flétnistky Veroniky Klírové, jež je studentkou Akademie múzických umění a tance v Kolíně nad Rýnem. Po přestávce vystoupila osmnáctiletá Tereza Kurimaiová z pražské ZUŠ Na Popelce, která předvedla svou klavírní hru při přednesu Velké polonézy Frédérica Chopina. Posledním z mladých talentů byl opět hráč na klavír Viktor Molnár z Konzervatoře Leo Weinera v Budapešti, který se představil skladbou Capriccio brillante již zmiňovaného Felixe Mendelssohna-Bartholdyho.

Čtveřice mladých umělců oceněná při akci Talent Prahy 5

Mladí hudebníci získali jako ocenění možnost zahrát si po boku Pražské komorní filharmonie v čele s renomovaným dirigentem Leošem Svárovským. Na koncertě vystoupili i mladí umělci, které vyslala partnerská města z celé Evropy.

Koncerty vážné hudby na Praze 5

V roce 2013 se také pokračovalo v oblíbených cyklech Koncertů pro Prahu 5. Koncerty vážné hudby se staly oblíbenými nejen mezi obyvateli Prahy 5, ale také mezi posluchači z ostatních městských částí, nebo dokonce z mimopražských oblastí, kteří si přišli poslechnout Pražskou komorní filharmonii do Národního domu na Smíchově.

Dne 29. května doprovodila Pražskou komorní filharmonii Jitka Hosprová (viola) a dirigent Leoš Svárovský. Dne 20. prosince pak pod taktovkou dirigenta Jana Fišera vystoupil za doprovodu Pražské komorní filharmonie Přemysl Vojta, umělec hrající na lesní roh. Zazněly skladby od A. Rejchy, R. Strausse nebo W. A. Mozarta, jehož život je spojený s viniční usedlostí Bertramka na Praze 5.

Kromě toho se koncem roku 2013, 30. prosince, konal Novoroční koncert v kostele sv. Václava na Smíchově, na kterém se mezi účinkujícími představil například japonský flétnista Yoshimi Oshima, houslista Bohuslav Matoušek nebo varhaník Jaroslav Tůma, umělecký přednes pak Josef Somr. Na programu byly skladby světových skladatelů J. S. Bacha, G. F. Händela, J. Bonneta, texty A. Schweitzera, J. J. Ryby a dalších hudebních velikánů.

Jen několik dní předtím se ve stejném chrámu konal koncert Rybovy České mše vánoční Hej, mistře v podání Bach-Collegia Praha.

Smíchov Open Air

Docela jiný styl hudby zazněl v sobotu 7. září v areálu pivovaru Staropramen, kde se uskutečnil festival Smíchov Open Air, zaměřený na rockové kapely a smíchovské pivo. Staropramen připravil nejen řadu atraktivních hudebních vystoupení, ale také pestrý doprovodný program. „Staropramen letos podpořil celou řadu hudebních festivalů. Na konci této sezóny jsme chtěli pozvat všechny lidi, kteří mají rádi Staropramen a hudbu, přímo k nám do pivovaru. V duchu myšlenky naší kampaně Jedno nás spojuje se na hlavní Staropramen stage budou setkávat dvojice interpretů ve speciálních hudebních aranžmá, která byla připravena speciálně k příležitosti této akce,“ prozradila Eva Prajsová, manažerka značky Staropramen.

Smíchov Open Air nebavil jen hudbou, ale nabídl také další doprovodný program pro všechny návštěvníky, kteří se chtěli dozvědět více o pivovaru, nebo Staropramenu samotném.

„Otevřeno bude naše návštěvnické centrum, budou probíhat exkurze pivovarem a zájemci se budou moci dokonce zúčastnit Pivovarské školy pod dohledem našeho sládka," řekla k programu v pivovaru Prajsová.

Na festivalu konaném na hlavním dvoře pivovaru si na své přišli samozřejmě milovníci piva. Připraveno pro ně bylo široké portfolio Staropramenu za jednotnou cenu 20 Kč. A to včetně piv čepovaných přímo z pivních tanků. A toto jsou jména skupin, jejichž repertoár si návštěvníci mohli poslechnout: Vypsaná Fixa; Mlask!; Xindl X; Mirka Miškechová; Skyline; Evelynne; Mandrage; A Banquet; Transglobal Underground; Fanfara Tirana; Big Sixes (UK); Abby (DE); Holy Esque (SCTL); Retro Stefson (ISL); Bosnian Raibows(USA).

Dny evropského dědictví 2013

Jednou z nejrozsáhlejších kulturních akcí roku 2013 se na území MČ Praha 5, tak jako každý rok v září, opět staly již tradiční Dny evropského dědictví. Při nich se obyvatelé a návštěvníci Prahy 5 mohli zúčastnit nepřeberného množství kulturních programů, přičemž ročník 2013 se nesl v duchu tématu „Památky v novém světle." Nabízeny byly např. komentované prohlídky v historicky a architektonicky zajímavých památkách Prahy 5, procházky s průvodcem v Prokopském a Dalejském údolí, pořádány byly koncerty (na Bertramce se konal komorní koncert z díla W. A. Mozarta, zatímco v kostele sv. Václava proběhl varhanní koncert s houslemi) vážné hudby.

V kostele Sacré Coeur se uskutečnilo taneční vystoupení žáků ZUŠ Na Popelce. Lidé se mohli dozvědět zajímavosti z historie objektu KC Prádelna, o kostele sv. Václava nebo sv. Filipa a Jakuba na Zlíchově, ale také měli jedinečnou možnost navštívit až mystickou atmosféru Malostranského hřbitova, jedinečné památky, která je umístěna v srdci páté městské části.

Večer etnických menšin

Poslední akcí v kapitole o kultuře, kterou si v kronikářských zápisech za rok 2013 zmíníme, je večer etnických menšin, který se uskutečnil dne 26. října v prostorách ZŠ Kořenského za spolupráce MČ Praha 5 a Domu národnostních menšin. Nad akcí, jejíž plný název zněl „Společenský večer pro etnické a národnostní menšiny," převzal záštitu zástupce starosty JUDr. Petr Lachnit. Za Prahu 5 se zúčastnila také PhDr. Marie Ulrichová-Hakenová, předsedkyně kulturní komise, která k otázce mezikulturního soužití uvedla: „Musíme se naučit naslouchat si navzájem, připravit si správnou cestu ke společnému životu. (…). To, co nás spojuje, je láska k životu."

Společenský večer pro etnické a národnostní menšiny na Městské části Praha 5 byl poděkováním participujícím organizacím za spolupráci při řešení problematiky a integrace etnik a národnostních menšin, žijících na území Prahy 5.

VIII. Sport na Praze 5

V poslední kapitole kroniky za rok 2013 jsou zaznamenány významné sportovní události, které se konaly na území MČ Praha 5, ale také jsou zde zmíněny jednotlivé kroky vedení městské části, které vedly k podpoře a propagaci sportu, jenž je, dle hesla „ve zdravém těle, zdravý duch," základem „zdravé" společnosti.

Šachový Turnaj kosmonautů

V sobotu 23. února 2013 zahájil starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený pod svojí záštitou již 15. ročník tradičního šachového klání s názvem „Turnaj kosmonautů". Akce se kromě soutěžících z řad dětí a mládeže zúčastnil také první československý kosmonaut a současný euro-poslanec Ing. Vladimír Remek.

„Šachy se právem nazývají ‚hrou králů,' neboť i pro šachového laika jsou kombinací umění taktiky, strategického myšlení a předvídání. Vzhledem k nutnosti pravidelného tréninku a zkoušení nových postupů mi nezbývá, než vyjádřit obdiv ke všem přítomným hráčům a obdivovatelům této hry, především z řad dětí a juniorů," přivítal více než 90 hráčů i hosty na půdě radnice starosta Ing. Miroslav Zelený.

Ceny pro vítěze – uprostřed starosta páté městské části Ing. Miroslav Zelený

Turnaj s mezinárodní účastí se hraje švýcarským systémem 7 kol 2x 25 minut v juniorské kategorii a 9 kol 2x 20 minut u žáků. Obhájci vítězství v minulém ročníku byla družstva Šachový oddíl SK Oáza Praha (žáci) a ŠK Rakovník (junioři). Kandidátem na trvalé získání putovního poháru byl tým ŠK Vyšehrad, který v historii Turnaje kosmonautů uspěl již 4x.

Díky rozlehlosti sálu zastupitelstva mohly hrát desítky dvojic zároveň

Ve strhujícím průběhu turnaje dokázali v obou kategoriích uspět obhájci titulů z loňského ročníku, vítězi se tedy stala družstva SK Oáza Praha a ŠK Rakovník.

Hervis ½ maraton

Mezi tradiční sportovní akce patří Hervis ½ maraton, jehož 15. ročník se konal 6. dubna 2013. Tato akce se vzhledem k účasti počítá k největším závodům v České republice. Běžci na své trase opět navštívili také Prahu 5, s čímž byla spjata místní dopravní omezení.

Letos se na trať vydalo 12 500 závodníků z 82 různých zemí světa. „Vloni byl Hervis ½ Maraton Praha nejrychlejším půlmaratonem roku a letošní ročník opět nabídne jedinečnou podívanou," řekl Václav Skřivánek, ředitel závodu. „Pokud se přijdete podívat a podpořit běžce na trati, můžete být svědky překonání světového rekordu, který má nyní hodnotu 58:23. Zaběhnout nejrychlejší čas historie se pokusí světový rekordman v půlmaratonu Zersenay Tadese z Eritrey."

Organizování takovéto velkolepé události s sebou přineslo také některé nepříjemnosti. V den závodu byl v dotčených ulicích zákaz parkování a současně došlo k jejich uzavírkám.

Uzavírka se týkala ulic Lidická, Svornosti, Strakonická a Nábřežní. Dále Palackého mostu a mostu Legií. Uzavřeno bylo také Janáčkovo nábřeží a Hořejší nábřeží.

Lodě na vodě

Od 17. do 21. dubna 2013 se uskutečnil 5. ročník výstavy LODĚ NA VODĚ, která je svátkem všech milovníků lodí, lodních sportů a nově karavanů. Akce se konala na výstavní ploše na nábřežích i na vodní hladině řeky Vltavy mezi železničním a Palackého mostem. K vidění byla spousta novinek domácí i zahraniční produkce. Vystavovali zde nejen výrobci, dovozci obytných vozů, obytných přívěsů a mobilních domů, ale byly k vidění i komponenty, příslušenství a vybavení pro karavany a kempování.

Rostoucí poptávka české veřejnosti o pobyt a sportovní vyžití na vodních hladinách, ať už na domácích či na moři, přilákala v roce 2012 na výstavu téměř 15 000 návštěvníků a v roce 2013 se tento počet ještě o pár set lidí navýšil.

„Výjimečnost celého projektu spočívá především v možnosti vystavovat lodě jak na výstavní ploše na nábřeží, tak i na vodní hladině řeky Vltavy," řekl zástupce starosty Prahy 5 Jaroslav Nedvěd.

Mezi železničním a Palackého mostem představili své exponáty vystavovatelé z České republiky, ale i z Chorvatska, Polska, Německa, Rakouska, Španělska, Itálie či brazilského Ria. Nedílnou součástí výstavy byl atraktivní doprovodný program, který pomáhal připravit patron celé akce jachtař David Křížek. Program probíhal na břehu i na řece a připraveny byly například odborné přednášky, besedy, závody, exhibice, přehlídky, autogramiády a soutěže o zajímavé ceny.

Závod na Skalce

Sdružení H-Triatlon pořádalo v roce 2013 několik závodů určených pro jednotlivce všech věkových kategorií i fyzické zdatnosti. Jako první proběhl v neděli 21. dubna krosový závod v krásném prostředí rezervace Skalka. Součástí závodu byl i běh o Pohár starosty Prahy 5 Ing. Miroslava Zeleného, který nad akcí převzal záštitu.

Účastníci byli rozděleni podle pohlaví do věkových kategorií a výkonnostních skupin. Pro děti do 6 let byla připravena trasa v délce 300 metrů, rekreační sportovci závodili na trati Hobby (3 km) a profesionálové přeměřili své síly na okruhu Sport (6 km). „Kros na Skalce se těší rok od roku většímu zájmu. Je to určitě nejen kvůli jeho dobré dostupnosti a atraktivnímu

prostředí, ale i kvůli možnosti výběru tratí, jejichž délka umožňuje účast i těm, kteří s tréninkem začali až s příchodem jara," uvedl starosta Ing. Miroslav Zelený.

Jedna skupinka vítězů

Součástí startovného byla i čipová časomíra, profesionální startovní čísla a výsledky ve formě SMS do několika minut po ukončení závodu. Každý závodník obdržel na vyžádání certifikát s výsledným časem a pořadím. Všechna závodní čísla byla po ukončení sportovní části zařazena do losování o atraktivní ceny.

Sportoviště pro seniory

Na území městské části Praha 5 přibyla počátkem léta dvě nová speciální sportoviště, z nichž jedno bylo umístěno do horní části parku Sacré Coeur a druhé poblíž ulice Lohniského na sídlišti Barrandov. Ve středu 15. a ve čtvrtek 16. května 2013 došlo k jejich slavnostní otevření.

„Obě hřiště jsou řešena jako systém cvičebních prvků doplněných srozumitelnými návody, které umožňují uživatelům přizpůsobit cvičení své kondici a schopnostem. Při cvičení je využívána vlastní váha těla cvičence pro získání větší síly, ohebnosti a rovnováhy a jsou tak ideální pro cvičení seniorů, které bych tímto rád na slavnostní otevření pozval," vysvětlil starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený.

Obě hřiště se podařilo dokončit už v prosinci roku 2012 a byla postavena za finanční podpory hlavního města Prahy v rámci Celoměstských programů na podporu sportu a tělový-

chovy. V měsících květnu a červnu se na těchto sportovištích uskutečnila asistovaná cvičení pro seniory s odbornými trenéry. „Odborní trenéři pomohou vysvětlit účastníkům cvičení, jak cvičební prvky využívat vzhledem ke svým pohybovým možnostem a předejít tak případnému zranění. Cvičit ale bude možné samostatně kdykoliv, přesto návštěvu skupinových cvičení doporučuji alespoň v začátcích. Navíc jde o možnost se seznámit s dalšími aktivními lidmi všech věkových kategorií," doplnil zástupce starosty Jaroslav Nedvěd.

Dne 8. listopadu 2013 pak byly otevřeny dva nové kurty na squash při Fakultní Základní a Mateřské škole V Remízku. Zahájení se zúčastnil radní Michal Šesták za městskou část Praha 5, která celou stavbu financovala, společně s vedením školy.

„Hala je určena nejen pro žáky ZŠ v Remízku, ale také pro širokou barrandovskou veřejnost, a to každý všední den od 16 do 21 hodin," řekl radní Michal Šesták.

Jak se squash hraje, předvedli žákům ZŠ V Remízku, 1. a 3. reprezentantka ČR ve squashi Anna Klimundová a Lucie Fialová a olympijský veslař Ondřej Synek.

Volkswagen maraton

Přes 9500 závodníků se v neděli 12. května 2013 vydalo na trasu nejznámějšího maratonu v České republice, která vedla také přes území městské části Praha 5. Devatenáctého ročníku VW Maratonu Praha se zúčastnili běžci 78 národností, přičemž 52 % startujících bylo z České republiky. Celkovým vítězem maratonu se stal s časem 2:08:51 Nicolas Kemboi z Kataru. Mezi ženami uspěla Caroline Rotich z Keni.

Český mistrovský titul získal ve svém teprve druhém maratonu 23letý Jiří Homoláč z Brna. V ženské kategorii pak zvítězila Petra Pastorová, která si na Staroměstském náměstí převzala vítězný pohár z rukou starosty Prahy 5. „Jsem velice rád, že trasa maratonu prochází i územím městské části Praha 5. Je to krásná část metropole, kterou je zapotřebí vidět, a toto je příležitost, jak prezentovat její krásu do celého světa," neskrýval nadšení ze závodu starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený.

Starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený předává vítězný pohár Petře Pastorové

Volejbal na Císařské louce

Pod záštitou starosty Miroslava Zeleného a radního pro školství, kulturu a sport Michala Šestáka se ve dnech 16. až 18. srpna 2013 představily na Císařské louce české špičkové beach-volejbalové páry, které v rámci turnaje nejvyšší kategorie, tzv. Super Cupu, poměřily síly se zahraniční konkurencí. Významný sportovní podnik podpořila MČ Praha 5.

„Poslední turnaj této úrovně proběhl v Čechách před třemi lety. Letos se Českému volejbalovému svazu podařilo ve spolupráci se Sport Bohemií a novým generálním partnerem Super Cupu Staropramenem Cool zorganizovat hned dva mítinky," řekl starosta Ing. Miroslav Zelený.

Snahou pořadatelů bylo představit divákům nejlepší ženské a mužské dvojice České republiky, včetně účastníků olympijských her - Kristýny Kolocové a Markéty Slukové a Petra Beneše s Přemyslem Kubalou - a jako vždy se snažili přivézt i co nejlepší zahraniční dvojice. Pro letošní rok to vzhledem ke změnám v hracích řádech a pravidlech FIVB a CEV nebylo jednoduché.

„Rád bych pozval všechny občany i návštěvníky Prahy 5 k návštěvě tohoto sportovního svátku. Pokud se ale dostavit nemůžete, o finále nepřijdete. Závěrečné zápasy obou kategorií odvysílá z Císařské louky Česká televize v přímém přenosu na kanále ČT sport," uvedl starosta Prahy 5. Celou akci zakončil večerní koncert skupiny Toxique.

Pražské cyklozvonění

V sobotu 14. září 2013 si na své přišli příznivci cyklistiky. Již posedmé se totiž uskutečnilo Pražské cyklozvonění, jehož hlavním pořadatelem byla MČ Praha 11, ale pořadatelsky se na něm spolupodílela také pátá městská část. Z několika částí Prahy, včetně Prahy 5, vyrazily v ranních hodinách cyklistické pelotony, aby se zanedlouho setkaly u metra Opatov. Zde byl pro účastníky přichystán bohatý program. Pražské cyklozvonění se tradičně koná jako součást Evropského dne mobility a ukazuje občanům bohatou síť pražských cyklotras.

Přípravy akce na Andělu

„Účastníci z Prahy 5 mají sraz v 8.15 hodin u stanice metra Anděl, odjezd je v 8.45 hodin. Trasy v délce 5 až 20 kilometrů povedou po bezpečných cestách, vhodných i pro rodiny s dětmi,“ informoval starosta Ing. Miroslav Zelený, který nad akcí převzal záštitu.

Podpora sportu vedením Prahy 5

Rada MČ Praha 5 schválila v úterý 22. října 2013 podporu činnosti nestátních neziskových organizací působících na území městské části, které dlouhodobě zajišťují organizovanou sportovní výchovu mládeže. Výzva pro žadatele finančního příspěvku na podporu mládežnického sportu nabízí částku ve výši téměř 4,9 milionu Kč.

„Jedná se o podporu činnosti nestátních neziskových organizací působících na území MČ Praha 5 v oblasti sportu formou finančních prostředků získaných jako část dílčího odvodu z výherních hracích automatů a jiných technických herních zařízení ve smyslu ust. §41i odst. 1 písm. b) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů," vysvětlil radní pro školství, kulturu a sport Michal Šesták.

Žádost o finanční příspěvek se musí týkat činnosti nestátní neziskové organizace vykonávající veřejně prospěšné činnosti, mající sídlo či působící na území MČ Praha 5, která za-

jišťuje dlouhodobě organizovanou sportovní výchovu mládeže registrované v jednotlivých sportovních organizacích.

Zastupitelstvo hlavního města Prahy usnesením č. 30/8 ze dne 20. června 2013 schválilo poskytnutí dotace městským částem hl. m. Prahy ve výši 50 % z odvodu z výherních hra-cích přístrojů a jiných technických herních zařízení obdrženého v průběhu ledna až dubna 2013. Podíl jednotlivých městských částí byl stanoven Odborem DPC MHMP podle poměru počtu povolených přístrojů a zařízení umístěných na území dané městské části ve 4. čtvrtletí 2012 k celkovému počtu povolených přístrojů a zařízení umístěných na celém území Prahy v tomto období.

Jubilejní 100. ročník primátorek

Ve dnech 20. až 22. září se konal jubilejní 100. ročník Primátorek, tradičních veslařských závodů, které se poprvé jely už v roce 1910 a s výjimkou let 1914 až 1918 se konaly nepřetržitě. Jde tedy o jeden z nejstarších a nejtradičnějších sportovních podniků nejen v ČR, ale i v celé Evropě. Lodě startovaly u Veslařského ostrova a cíl byl mezi železničním a Palackého mostem.

Městská část Praha 5 se tradičně stala partnerem závodu, záštitu nad kategorií osmiveslic starších žáků převzal starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený. „Těší mne, že ani červnové povodně nedokázaly způsobit odsunutí jubilejního ročníku na příští rok. Organizátoři zvládli celý podnik přesunout na podzimní termín. Věřím, že závod bude divácky velmi atraktivní," řekl starosta Miroslav Zelený.

Posádka z Cambridge, která přijela s ambicemi na výhru, se do finále ani neprobojovala, a tak si pro 34. titul v řadě dojela osma pražské Dukly v čele s kormidelníkem Ondřejem Hejdůškem, jenž zvedl Primátorský štít už podvaadvacáté.

I ženské osmy ovládla favorizovaná loď, šlo o kombinovanou posádku dvou Slavií, té pražské a děčínské. Skifařský závod mužů vyhrál aktuální mistr světa Ondřej Synek. Z cen mezi skifařkami se radovala olympijská vítězka Miroslava Knapková. Nejen hvězdy se ale v zářijových dnech proháněly po Vltavě. Účastnily se také různé věkové kategorie.

Ročníku 2013 se zúčastnil rekordní počet závodníků, celkem 174 lodí. Skvěle si vedli i veslaři z Prahy 5, kteří zvítězili ve své kategorii. Hlavní cenu jim předal starosta Prahy 5 Ing. Miroslav Zelený. U příležitosti 100. ročníku si alespoň ve stručnosti připomeňme mnohaletou historii tohoto jedinečného závodu.

Veslaři z Prahy 5 obdrželi cenu z rukou svého starosty Miroslava Zeleného (zcela vpravo)

Tradiční závod Primátorských osmiveslic je jednou z nejvýznamnějších pravidelných sportovních akcí v Praze. Tradici dvoukilometrového závodu, který se jel poprvé v roce 1910, nepřerušila ani druhá světová válka, nekonal se pouze v letech prvního celosvětového válečného konfliktu.

Iniciátorem Primátorských osmiveslic byl náčelník veslařského klubu ČVK František Kašpar, který v roce 1909 požádal jménem klubu pražskou městskou radu o patronát i pořízení ceny pro nově vznikající závod. Jakmile radní konání akce posvětili, vypsal Svaz českých veslařských klubů na 19. červen 1910 její první ročník, do kterého se přihlásily čtyři oddíly, tedy všechny, které v té době v Čechách vlastnily osmiveslici (pražské Slavia, ČVK a VK Blesk a ČAC Roudnice nad Labem). Vyhrála osma Slavie, která pak jako první převzala Primátorský štít s nápisem pro svou dobu charakteristickým: „Silné mládeži - opoře vlasti“.

Veslařský závod pražských Primátorek. Vítězná osma VK Mělník.

Historie pražského veslařského závodu však sahá ještě před rok 1910. Tehdy byl premiérový ročník Primátorek připojen k ještě staršímu Jarnímu skulérskému závodu, založenému roku 1895 otcem celé řady sportovních odvětví v Čechách Josefem Rösslerem-Ořovským. V roce 1933 byl tento závod skifařů termínově sjednocen s Primátorkami a pojmenován po svém zakladateli. Součástí Primátorek je závod dodnes a často se zde prezentují ti nejlepší skifaři. V roce 1994 byl totiž zrušen zákaz startu mistrů republiky ve skifařských disciplínách a o rok později byl otevřen i zahraničním závodníkům.

Primátorky se brzy staly významnou pražskou společenskou záležitostí, slibně se rozvíjející tradici na čas přerušila první světová válka. V dalších etapách svého vývoje prošla regata mnoha změnami. Měnil se termín, trať a různorodá byla i účast a divácká kulisa.

V období první republiky a během války se závod konal až na výjimky v první červnové dekádě, od padesátých let se závodilo většinou v květnu. Koncem sedmdesátých let bylo klání přesunuto na podzim, což se negativně odrazilo na prestiži závodu, neboť vzhledem ke konci sezony často chyběli ti nejlepší. Jarní termín byl obnoven v roce 1988.

Dopad na pověst závodu měla i snaha zbavit jej jeho specifického rysu - zatáčky. Podle původních propozic Františka Kašpara se závod měl konat na vzdálenost nejméně 2000 metrů

mezi Braníkem kolem nábřeží až po novoměstský jez. Cíl tak byl v dosahu tradičních nedělních vycházek Pražanů a závod díky tomu měl mohutnou diváckou kulisu.

Počátkem války byla trať narovnána, avšak cíl zůstal v centru a závod lákal až desetitisíce diváků. V roce 1959 byla trať posunuta proti proudu Vltavy s cílem na Stadionu vodních sportů na Císařské louce. Větší vzdálenost od centra, ale i změna životního stylu, kdy Pražané o víkendu začali opouštět město, znamenala ztrátu publika, které se již ani po obnovení původní dráhy se zatáčkou v roce 1967 nevrátilo v původním počtu.

Primátorky se během let také úspěšně rozrostly o další závody. Rok po sjednocení termínu s Jarním skulérským závodem přibyl v roce 1934 závod ženských osem. V roce 1958 byl založen závod osem juniorů, o rok později jely poprvé skifařky a při příležitosti 60. ročníku v roce 1973 byl zařazen závod veteránských osem mužů. Později vznikl i veteránský závod žen (1996) a závody dorostenců (1988) i žáků.

Umělé kluziště v srdci Prahy 5

Závěr roku musel přirozeně patřit zimnímu spotu. Po vzoru mnoha nejen evropských metropolí nabídla městská část Praha 5 svým občanům i návštěvníkům v prosinci 2013 jedinečnou formu trávení volného času. Umělé kluziště v samém centru Smíchova, v parku Portheimka, bylo slavnostně otevřeno 6. prosince.

„Rádi bychom na bruslení pozvali především rodiče s dětmi z Prahy 5. Advent je obdobím, kdy si každý má udělat více času na svoji rodinu, proto neváhejte a vezměte své ratolesti si zabruslit do parku Portheimka. Naplnit společně strávené odpoledne pak můžete například cukrovinkou z nedalekých vánočních trhů na Andělu,“ pozval veřejnost zástupce starosty Jaroslav Nedvěd.

Dle usnesení Rady MČ Praha 5 mělo být kluziště v provozu do 5. ledna. „V letošním roce jsme se rozhodli neinstalovat například drahou výzdobu radnice, ani vánoční strom na Barrandově z důvodu složitého a technicky náročného ukotvení. Ušetřené peníze jsme se rozhodli vložit právě do provozu umělého kluziště na Smíchově, které nabízí prostor k využití trávení volného času. V případě velkého zájmu o bruslení ze strany obyvatel bude rada uvažovat i o prodloužení provozu plochy v dalších měsících,“ dodal zástupce starosty Jaroslav Nedvěd.

Ostatní sportovní akce

V průběhu roku 2013 se pochopitelně konala ještě celá řada sportovních akcí, které se ovšem do výběru kronikářského zápisu nedostaly. Připomeňme tedy alespoň pravidelně pořádané minigolfové turnaje na Barrandově, míčové hry na Mrázovce, srpnový dostihový závod Prahy 5 ve Velké Chuchli nebo již tradiční závod dračích lodí, který se konal v polovině září 2013. Své čestné místo má každý rok mezi sportovními akcemi také Dětský sportovní den o pohár starosty Prahy 5 a spousta dalších akcí, které pořádala jednotlivá občanská sdružení zaměřená na sportovní aktivity místních obyvatel.

Momentka ze závodu dračích lodí 2013